

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinqve

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

Index Rervm, Quae In Hoc Volumine Continentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

INDEX RERVM, QVAE IN
HOC VOLV MINE CONTI-
nentur.

Prior numerus paginam indicat, posterior columnam, littera vero
sub eis res indicatas contineri.

Abel.

- P**robabile est obtulisse agrum Deo ex fide
mortis Christi. 80.2
Ablutio.
Vide verbum, Missa, eadem, & Bap-
tismi materia.

Abraham.

- 1 Cur magis ei, quam alijs Patribus Christi promissio fa-
cta sit, & circumcisio tradita 240.
Vide verbum, Circumcisionis institutio.

Abolutio.

- 1 Abolutio ab excommunicatione licet ceremonia sacra &
aliquam sanctificationem consequatur, cur non sacramen-
tum: 9.2

Accidens

- 1 Accidentia Eucharistiae. Vide Eucharistia, versiculo Spe-
cifici sacramentalis.
2 Non est capax unionis hypostaticae. 540.1
3 Dum inheret subiecto, non potest per se in omni suo effectu
formari. 52.1
4 Habet distinctam existentiam substantiae 586.2
5 Non esse de eius essentia actualem inhesionem sola ratio-
ne, sit satis probabile 675.2
6 Esse sine subiecto non est contra, sed supra eius naturam in-
videm.
7 Ex vi sitae entitatis in se in se individuatur, in ordine ad
agens extrinsecum, tantum, in fieri vero a subiecto cum ra-
tionalibus circumstantiis. ibidem. Vide verbo, Forma acciden-
talis.

Actio.

- 1 Actio educens formam de potentia materiae, essentialiter
petit actualem unionem cum subiecto 87.2.
2 Actio, ut per aliam actionem fieri recipitur. 542.2
3 Non potest esse sine termino intrinseco qui per illam fiat.
629.1
4 Ut detur nova actio circa terminum, non est necess., ali-
quid in ipso produci, sed sufficit ut novam dependentiam
habere incipiat in se, quod, Rahabeb. 1. 575.2
5 Non potest alicui potius influere, si distans. 603.2
6 Non variatur, variato modo existendi effectus, nisi talis
modus intrinsecus sit actioni. 605.2
7 Non distinguitur essentialiter ex diversitate instrumento-
rum, quibus fit. 607.1

Actus.

- 1 Actus vitales contrarij non possunt simul esse in eadem po-
tentia, etiam in duplici loco posita. 573.1
2 Actus sensuum interiorum, & appetitus sensitivi, non pos-
sunt naturaliter fieri, nisi a potentia materiali extensa.
657.1. Actus quos Christus habet in Eucharistia. Vide
Christus in Eucharistia simili vers.

Adam.

Franc. Suarez Tom. 3.

- 1 Etiam si non peccasset, probabile est homines in illo statu
peccaturos. 31.1
2 Non est cur negetur, ante peccatum obtulisse sacrificium.
35.2.
3 Obtulit sacrificium post peccatum licet de eo non sit men-
tio in Scriptura. 888.2
4 Ad matrimonium non fuit sacramentum. 37.1.
Significavit tamen desponsationem Verbi cum natura
humana ib.
5 Prius cognovisse incarnationem, postea per oppositionem Ma-
trimonii cum ipsa ib.1
6 Generatio hominum in Adamo, & regeneratio in Chri-
sto, quo differant. 301.2
7 Ad filij non haberent scientias naturales per accidentem in-
fusam. 36.1. Vide verbo, Status innocentiae.

Adoratio.

- 1 Non nititur sensibus, sed fide, nec, ut licite fiat, necesse est
esse de illa speciale preceptum. 780.1
2 Actus quo quis adorat hostiam, quam prudenter existi-
mat esse consecratam, licet de facto non sit, est actus laevitia
36.2. Vide verbo, Cultus, & verbo, Eucharistia dignitas &
cultus.

Adulus.

- 1 Vi iustificatur ab originali, non indiget poenitentia sed
solo Dei Amore. 291.1

Agens.

- 1 Quando vis agentis potest proximo attingere effectum, non
requiritur impressio alicuius in petus. 537.1. Vide verbo,
Causa.

Agnus Paschalis.

- 1 Oblationem, probabile est fuisse sacramentum simul &
sacrificium. 5.2. & 900.2
2 Non solum cruentis, sed & Christi, sed in cruentis Eucha-
ristia figura fuit. 5.2. 463.1. & 465.1
3 Per eius oblationem ad aliquam sanctificationem obtine-
dam disponebantur homines. 6.2
4 Decima quarta luna, vergente iam sole ad occasum immo-
labatur, post occasum vero, donec iam decima quinta
comdebat. 452.2. 455.1. 858.1.
5 Dies immolationis agni simpliciter dicebatur azymus. 450.
2.
6 Immolatio agni naturalis & typi, i. intra eundem natu-
ralem diem peracta est. 455.1.

Amictus.

Vide verbum, Missa, Minister,
Alba.

Ibidem.

Altare.

Vide verbo, Missa ubi celebranda.

Angelus.

- 1 Modus quo indivisibiliter est in loco, & accidentaliter est in An-
gelo, non tamen est relatio predicamentalis. 336.1. & ib.2
2 Non movetur ex vi motus corporis assumpti. 542.1
3 Fortasse, cum movet calum, non illius impetum impri-
mit. 543.2.

INDEX RERVM.

- 4 Quamuis non sit quantitas in loco non potest locum mutare sine intrinseca sui mutatione. 545.1
 - 5 Eius presentia in loco in ordine ad subiectum per se & intrinsece si indiuisibilis licet diuisibilis esse possit in ordine ad spatium. 548.1
 - 6 Quomodo haec presentia diuisibilis localis. 550.2
 - 7 Cur non possit constitui diuisibiliter in loco, sicut substantia materialis indiuisibiliter. 553.2
 - 8 Pro quantitate suae perfectionis maiorem vel minorem locum sibi determinat. 559.2
 - 9 Non potest in duobus locis discretis naturaliter existere. *ibid.*
 - 10 Sicut in loco in ad quato alium acquirere potest sine desertione prioris. 577.1
 - 11 Non solum totus rotis spatium locali singulisque eius partibus, sed cunctis indiuisibilibus est presentis. 645.2
 - 12 Si Angelum Deus conuerteret in animam magis esset illa transubstantiatio, quam formalis aut materialis conuerfio. 664.1
 - 13 Demum in Eucharistia non videns substantiam panis, non potest certo inferre carentiam eius. 661.1
 - 14 Angelus natura perfectioribus datum est per se. Cuius auxilium, quo se disponeret ad gratiam, quae ex vi illius perfectior data est. 309.1
- Vide verb. Sacramenta nouae legis, & verb. Eucharistia substantiatum & verbum, Christus in Eucharistia, verb. Christi cognoscibilitas.

Annihilatio.

- 1 Ut substantia annihilari dicatur, non obstat remanere accidentia. 612.2
 - 2 In annihilacione non tantum rei desinitio, sed modus desitionis attendendus. 615.1
 - 3 Manere in potentia obedientiali actiua, non tollit annihilacionem. 2.1
 - 4 Nulla actio ad esse positiuum ordinata potest esse annihilatio. *ibid.*
 - 5 Annihilatio non potest esse per actionem positiuam, sed tantum per suspensionem influxus conseruantis. *ibid.*
 - 6 Quo modo in hoc differat a oriptione. 614.2
 - 7 Quamuis desitio vnius rei ad positionem alterius ordinatur, potest esse annihilatio.
 - 8 Si separata forma a materia, noua forma non introduceretur, & ideo materia desineret, illa esset vera annihilatio talis compositi. 615.2
- An panis Eucharistia annihilatur, vide verbum, Transubstantiatio.

Anima.

- 1 Cur altera actione producatur anima rationalis, altera vniatur materia, forma autem accidentales non item. 90.2
- 2 Anima potentia solum sunt capaces qualitatum, per quas ad actum secundum reducuntur, vel ad melius operandum disponuntur. 127.1
- 3 Anima non potest informare duo corpora discreta, quamuis simul sumpta non habeant maiorem quantitatem, quam vnum continuum. 559.2
- 4 Non potest mouere corpus suum, nisi per membra organica, nec per imperium voluntatis transferre de vno loco in alium. 652.1

Anima Christi, vide verb. Christus, & verb. Christus in Eucharistia.
An possint anime separatae ministrare sacramenta. Vide sacramenta nouae legis, verb. Minister. Vide etiam, verbo, Forma substantiatis.

Antitypa.

- 1 In rigore sermonis id significat, quod loco figuratum, vmbra autem que succedit, nonnunquam tamen pro typo, seu figura vsurpatur a Patribus. 524.2.

Apparitio.

Christi apparitiones in Eucharistia, vide Christus in Eucharistia, a simili verificato.

Apostoli.

- 1 Ante noctem fuerunt baptizati. 201
 - 2 In nocte cenae Sacerdotes instituti. 382.1
- Episcopi creati, cum illis dictum est, Ioan. 20. At ipse Spiritum sanctum. *ibid.*
- An in nomine Christi baptizauerint, & an eadem forma, qua modo vsi fuerunt in sacramento Confirmacionis. Vide verbo, Baptismus, & verbo, Confirmacio, res, forma.

Aqua.

- 1 Aqua lustris alii licet ceremonia sacra & aliquam sanctificationem conferens, cur non sit sacramentum. 9.2
 - 2 Eius consecratio per extrinsecam benedictionem instituta ab Ecclesia, iuxta eius voluntatem potius ad partem sciendas exiendi. 796.2
 - 3 Aquarum sacra simpliciter non est aqua. 25.2
- Vide verbum, Baptismus, res, materia.

Attritio.

- 1 Attritio, quae est dispositio ad primam gratiam in sacramento, non est meritoria noui argenti in eodem instanti conferendi. 73.1
 - 2 Sola attritio etiam in voto sacramentum non sufficit impetrare remissionem peccati. 74.2
 - 3 Attritio cognita sufficit in sacramento poenitentiae. 182.2
 - 4 Quae sufficit ad effectum baptismi, sufficit ad effectum poenitentiae. 208.1
 - 5 Non sufficit haberi voto. 305.2
- Vide verbo, Sacramenta nouae legis, verb. Dispositio res, verb. Effectus, & verbo, Baptismus, eisdem versuulo verbo, Sacramenta in communibus res, Minister.

Azymus & Azymorum dies.

- 1 Azymus panis vere & simpliciter panis. 494.2
- 2 Azymorum dies septem a vesperis, a, quae agnus comedebatur, quae erat vltima decima quarta luna, a qua prohibebatur fermentum, usque ad vltimam vigesima prima computabatur. 452.2, 452.1, 452.2
- 3 Azymorum obseruantia magis in priuatione fermenti, quam in vltima azymi consistebat. 451.1
- 4 Polum hi septem dies erant azymi, ne vllus vnquam alius institutus. 452.1
- 5 Primus dies azymorum supponit in veteri Testamento praedecima quinta luna. *ibid.* 2
- 6 Cum autem in festamento nouo decima quarta luna dicitur dies azymorum, de eius vltima vespera intelligendum. *ibid.*
- 7 Primus tantum & vltimus dies festiui erant in solemnitate azymorum. *ibid.*
- 8 Decima quinta luna non solum primus solemnitatis azymorum, sed primus azymorum non dies simpliciter dicitur. 453.1
- 9 Sola vltima vespera decima quarta luna sacra erat. *ibid.* & 454.2
- 10 Inter vesperam, quae agnus immolabatur, & festum diem azymorum, nullum feriatum tempus medietat. *ibidem.*

Balsamum.

- 1 Tempore Plinii in sola Iudaea reperiebatur, & in parua quantitate. 386.1
 - 2 Postea magna eius copia in Palaestina. 388.2
 - 3 Balsami plantam Salomoni obrulit Regina Saba. *ibid.*
 - 4 Nunquam defecit in Ecclesia ad conficiendum Christum. *ibid.*
 - 5 Ex India allatum vniuoce Balsamum cum Syriaco. 391
- Vide verbum, Sacramentum confirmacionis, S. Mater. Baptis.

INDEX RERVM

Baptismus.

Nomen Baptismi.

1 Exteriorum corporis ablatione sub prescripta forma verborum significat. 197.1

Institutio Baptismi.

- 1 Primo & per se ad remittendum originale peccatum, & primam gratiam dandam instituitur. 64.2.116.2.
- 2 Secundario ad consignandum nos charactere Christi. ibidem. 117.1
- 3 Immediate à Christo instituitur. 199.1
- 4 Et ante Christi passionem, tam quo ad materiam, quam formam, & intrinsecum officium. 200.2.201.1
- 5 Non tamen antequam Christus baptizaretur à Ioanne, instituitur, sed eo die quo Christus baptizatus est, vera materia, & forma instituta, & opportuno tempore institutio tradita fuit. 200.2.202.1
- 6 Significat Christi passionem, & resurrectionem, ut praeteritam, non vi futuram. 203.1.

Essentia & indiuiduatio Baptismi.

- 1 In quo à ceteris sacramentis distinguitur. 67.2
- 2 Sacramentum regenerativum, seu ad spirituales fidelium regenerationem institutum definitur. 197.2
- 3 Statim ac perficitur forma supra sufficientem ablationem, licet non supra totam, qua à ministro sit, perficitur sacramentum. 208.1
- 4 Est vnus vnitate specifica & atomus. 213.1
- 5 Multiplicatur numero pro diversitate subiectorum, in quibus recipitur. 224.1.
- 6 Iterari non potest in eodem subiecto. ib. 2
- 7 Iterantis Baptismum culpa & poena, infra, vers. Minister & vers. subiectum.
- 7 Si sit probabile dubium, an fuerit datus, debet sub conditione iterari. 225.2.370.2
- 8 Hoc dubium & facti & iuris esse posse, & quid utrumque faciat probabile. 226.1. per totum.
- 9 In omnibus caeremoniis seruatis, substantialis error intercedat, substantialia iteranda, non caeremonia. 374.1

Materia Baptismi.

- 1 Materiam remota est aqua. Et congruentia huius materia ad significandum effectum Baptismi. 203.1
- 2 Debet esse aqua simplex & vsualis, que in quavis quantitate sufficit, dummodo ad ablationem sit satis. 205.1. 208.1
- 3 Aqua congelata, vel qualibet alia ex herbis vel alijs rebus distillata, similiter & nix, insufficientis materia. 208.1
- 4 Ablutio est materia proxima. 206.1. Vt habet modum passionis. 200.2.
- 5 Ablutio est contactus corporis liquidum cum corpore abluendo, per successuum partium effusionem, faciemque earum diuisionem per corpus. 206.2
- 6 Vera ablutio sine emundatione à sordibus, qua est eius effectus, inueniri potest. ib.
- 7 Non fertur in corpore abluti passionem aliquam ex propria ratione, sed illum tantum successuum contactum. 207.1
- 8 Solum addit supra aquam, modum successus applicationis. ib.
- 9 Hec ablutio in aliqua principali parte corporis debet fieri, ut in capite, pectore, humero, vel scapulis. ib. 2.
- 10 In pede fieri poterit in periculo mortis, eo autem euaso, debet conditionate iterari Baptismus. ib. 1
- 11 Non requiritur minor ablutio in extrema necessitate, quam extra illam. ib.
- 12 Ablutio, siue per aspersionem siue per immersionem, vnam vel trinam, sufficit ad sacramentum. 209.1.

Franc. Suarez. Tom. 3.

Forma Baptismi.

- 1 Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, sufficiens & necessari forma. 212.1.
- 2 Baptizetur seruus Christi, in nomine Patris, & Filii & Spiritus sancti, sufficiens, & Graecis legitima. 213.1
- 3 Ne esse est in hac forma exprimi actum baptizandi, ut exercitum, per verbum, Bapuzo, vel alia synonyma. 213.2.
- 4 Similiter & personam, cui applicatur, proprio vel demonstratio nomine, singulari, vel plurali. 215.1
- 5 Expressio inuocationis trium personarum distinctarum necessaria. 216.1
- 6 Et quatenus sunt vnum in natura, ut significatur per particulam, In nomine. 217.1.
- 7 Non tamen est de eius essentia, ut exprimat personam ministrum, etiam in Ecclesia Latina, licet conformis sit Christi instituti, illam exprimeret. 214.1
- 8 Baptismus in nomine Dei vel Christi datus, nullus est. 216.2.
- 9 Nunquam Apostoli baptizauerunt in nomine Christi etiam speciali distinctione. 217.2
- 10 Ego te baptizo in nomine Patris, & in nomine Filii, & in nomine Spiritus sancti, sufficiens forma. 218.1
- 11 Omnis forma, in qua expressa inuocatio Trinitatis mutatur in implicitam vel confusam, insufficientis est. 220.1
- 12 Ego te baptizo in nomine Genitoris, Genitri, & precedentis ab utroque, probabilis forma, probabilius tamen oppositum, vnde Baptismus sub ea datus, sub ditione iterandus. 219.2

Minister Baptismi.

- 1 Potestas baptizandi absoluta est, non iurisdictionis, & ab eo tempore data, quo sacramentum institutum. 233.1
- 2 Minister ex officio huius sacramenti Episcopus seu presbyter, qui quidem non pendet ab Episcopo in potestate baptizandi, sed in iurisdictione tantum. 234.1
- 3 Diaconus vero non, nisi ex delegatione Episcopi vel Presbyteri. ib. 2
- 4 Subdiaconus & alij inferioris Ordinis, non nisi ex delegatione Pontificis. 235.
- 5 Diaconus, necessitate occurrente, potest solemniter ministrare in absentia Sacerdotis. ib.
- 6 Priuata ministratio sacramenti facilius potest committi diacono, quam subdiacono. 236.
- 7 Solus pastoribus animarum, & vnicuique suas proprias oues baptizare licet, extra casum necessitatis. 365.2
- 8 Cum populus vel regnum de nouo conuertitur, debet baptizari a ministro designato ad id munus à Christi Vicario. 366.1.
- 9 Alter faciens, licet peccet grauius, nullam ob id in urrit Ecclesiasticam censuram. 367.1
- 10 In necessitate quilibet homo, cuiusvis status seu conditionis dummodo loqui & lauare possit, & habere intentionem baptizandi potest ministrare Baptismum. 366.1. 207.1. 171.2. 233.2
- 11 Et etiam si necessitas non sit extrema, dummodo maxima sit utilitas. 233.1. 366.1.
- 12 In necessitate, Sacerdos Diacono, si Subdiacono, hi inferioribus clericis, hi omnibus laicis, & in vniuersum viri sexibus sanctior praferendus. 366.2. Ceteris vero paribus sanctior praferendus. 367.2
- 13 Simplex Sacerdos etiam in necessitate baptizans inuita parochus, qui ministrare potest & vult, grauius peccat. 366.2
- 14 Similiter laicus baptizans in necessitate in praesentia Sacerdotis volens baptizare. ib. 1. Etiam si Sacerdos det facultatem. ib. Secus si baptizare nolit. 367.1.

INDEX RERVM.

- tit. 317. 2. 321. 1. per totam. 318. 2. & 320. 1. 322. 1.
 20 Cum tollitur fictio per sacramentum penitentiae, virumq;
 sacramentum per modum vniuersi agentis integri conuenit
 ad dandam gratiam, 323. 1. Quae maior est, quam si ab
 vno tantum daretur. 322. 2.
 21 Cur per Baptismum fomes peccati, & reliqua huius vitae
 poenitentiae non auferantur. 275. 2. per totam. 376. 1.
 281. 2.

Dispositio ad Baptismum.

- 1 Nec fides, nec vlla alia dispositio, aut confessio interna vel
 externa etiam non sacramentalis, requiritur ad Bap-
 tismi valorem. 249. 2. 250. Necessarius est tamen in adul-
 tu voluntarius consensus, saltem praecedens, non retracta-
 tus. 248. 2. Et quomodo sit inuoluntarius secundum quid
 sufficit. 249. 1. & 2.
- 2 Quae dispositione effectus Baptismi recipitur, Baptismus et-
 iam sancte suscipitur. 250.
- 3 Sola voluntas suscipiendi Baptismum sufficiens disponit
 ad characterem. 301. 1.
- 4 Ad gratiam vero habituali fides requiritur, ib.
- 5 Imo poenitentia & detestatio prioris vitae in accidente cum
 mortali. 302. 1. Licet in habente tantum originale, volun-
 tas seruandi legem Christi, quae alia est à voluntate susci-
 piendi Baptismum, sufficiat. 302. 2. & 303. 1.
- 6 Non requiritur in peccatore contritio, sed cognita attritio
 sufficit, vera quidem, non existimata. 248. 1. 304. 1. 305.
 1. 315. 2.
- 7 Quae attritio debet esse supernaturalis voluntas & efficax
 detestationem prioris vitae & propositum emenda, ex
 aliqua ratione supernaturali continens. 305. 2.
- 8 Probabile est in articulo mortis teneri baptizandum pra-
 mittere contritionem. 333. 2.
- 9 Ita quis potest accedere dispositus, vt nec gratia consequatur,
 nec accedendo peccet, propter ignorantiam. 308. 1.

Subiectum Baptismi.

- 1 Paruulus ante usum rationis sola Christi intentio sufficit,
 vt capax sint Baptismi. 255. 2. 256. 2.
- 2 Infantes Christianorum ante usum rationis baptizare, nõ
 tantum licitum, sed in casu necessitatis, iure diuino, &
 extraiillum, iure Ecclesiastico acceptum est. 258. 2. 259. 1.
- 3 Pro quo tempore obliget hoc praecipuum. ib. 2.
- 4 Infantes infidelium, qui directe subduntur Ecclesiae, sine
 parentum consensu, possunt licite baptizari, alias secus,
 nisi in extremo mortis periculo, vel si omnino amissi pa-
 tris patriam potestatem. 262. 1.
- 5 Sufficit tamen cuiusvis parentis consensus, etiam altero
 veniente, siue vterque infidelis siue alter tantum. ibid.
 2.
- 6 Filij seruorum infidelium iuste capti, & à parentibus se-
 parati, licite baptizantur, omnino inconsultis parenti-
 bus. 265. 2. 266. 2.
- 7 Non tamen tenentur domini, vel eos separare, vel se se-
 paratos baptizare. 270. 1. 277. 2.
- 8 Si tamen dominus de facto ante separationem baptizet,
 probabile est, non peccare contra iustitiam, licet opposi-
 tum securius, & in praxi seruandum. 269. 1.
- 9 Filij Iudeorum qui inter Christianos versantur non repu-
 tantur filij, seruorum etiam quo ad praesentem materiam.
 269. 2.
- 10 Sed hi tantum qui ex patribus iusto bello capti, vel à ve-
 ro domino precio empti nati sunt. ib.
- 11 Nulla auctoritate potest impediri adultus à Baptismi sus-
 ceptione, & à ipse quam Ecclesia habet ius ad se defen-
 dendum à tali impedimento. 359. 2.
- 12 Baptizandus vel offerens paruulum, vt recipiat Baptismum

- ab eo qui non habet ius dandi extra casum necessitatis gra-
 uiter peccat, etiam si infidelis sit. 365. 2. 369. 1.
 13 Et sumendo extra necessitatem attingendo ministro. 369.
 2.
 14 Et permittendo rebaptizari, etiam ob periculum mortis
 violentae. 370. 1.
 15 Rebaptizatus qui ob ignorantiam non excusatur à mor-
 tali, irregularis fit, si veram habuit intentionem, alias se-
 cius. 374. 1. per totam. 375. 1.
 16 Si tamen postea sciat, quantumuis consentiat, irregula-
 ritatem, non incurrit. ib.
 17 Solus Papa in hac irregularitate dispensare potest. ib.
 18 Qui habuit voluntatem Baptismi, quam nec retractauit
 si amens fiat, non debet sine vrgente necessitate baptizari,
 nisi amentia perpetuo duratura praesumatur. 248. 2.
 19 Quam primum quis potest peccare mortaliter, potest sine
 parentum consensu baptizari. 262. 2.
 20 Cum dubitatur an sit rationis capax, & baptizari re-
 nuir, non sufficit parentum consensus. ib.
 21 Puer egrotans debet per aspersionem, modica quantitate
 aquae calore temperatae, in qua parte minus nocent bap-
 tizari. 364. 1.

Præceptum de Baptismo.

- 1 Est de iure diuino. 278. 2.
- 2 Quando impositum. 359. 2.
- 3 Omnes homines obligat, imò B. virginem Apostolosq; com-
 prehendit. ib. 2.
- 4 Non obligat paruulos, nec parentes ad eos baptizandos,
 nisi instante necessitate. ib. 2.
- 5 Tenentur tamen fideles ex Ecclesiae consuetudine & prae-
 cepto filios in infantia baptizare. ib. 2.
- 6 Non obligat diuinum praecipuum vniuersum mundum,
 donec sufficienter Euangelium promulgatum. 360. 1.
- 7 Cum primum quis commode potest, tenetur non multum
 differre Baptismum, seque disponere, vt recte suscipiat.
 361. 1.
- 8 Nulli adulto potest Ecclesia praecipere vt intra tale tempus
 baptizetur, licet possit declinare pro quo tempore prae-
 ceptum obliget. 362. 1.
- 9 Nunquam fuit praecipuum determinans tempus Baptismi
 infidelibus adultis. ib. 1.
- 10 Licet Ecclesia illud possit determinare Christianorum fi-
 lijs. 363. 1.
- 11 Propter grauem causam differri potest, propter nullam
 tamen omitti, etiam si imminet periculum violenta mor-
 tis. ib.

Ritus & Cæremonia Baptismi.

- 1 Praeter baptizantem & baptizatum adhibendus est pa-
 trinus vel fidei iussor, qui illum de fonte suscipiat. 240. 2.
- 2 Tenetur susceptor baptizatum instruere in rebus fidei si
 indigeat. 242. 1.
- 3 Abbas, vel Monachus non possunt hoc munus obire. 241. 1.
 neque hereticus, neque olim publici penitentes. ib.
- 4 Vnus tantum & vna admitti possunt. 242. 1.
- 5 Solum inter patrum & baptizatum, patremque & ma-
 trem eius oritur impedimentum matrimonium irritans.
 242. 1. & 244. 1. Et quomodo. 243. 2.
- 6 Maritus & vxor non debent simul hoc munus obire. 342.
 1.
- 9 Inter patrum & matrem nulla spiritalis cognatio
 contrahitur. ib. 2.
- 8 Pater qui vrgente necessitate filium suscipit, vel etiam si-
 ne illa, nullum impedimentum contrahit cum vxore, de-

INDEX RERVM.

- biti petitionem impediens, licet peccet si absq; necessitate faciat. 246.1
 9 Quin priuato baptisimo materialiter ritum tenet baptizatum, hanc cognitionem non contrahit, seu si animo hanc ceremoniam exercendi. 244.1
 10 Hec ceremonia in priuato Baptismo non est necessaria. ibidem.

Votum Baptismi.

- 1 Non potest proprie esse nisi id adultis. 292.1
 2 Non est specialis promissio. 258.2
 3 Cur necessarium. ib.

Dignitas Baptismi.

- 1 In tribus excedit Circumcisionem, quia ianuam caeli aperit, copiosiore gratiam, & omnium culparum in penarum remissionem largitur. 105.1

Nomina quibus in Scriptura & Patribus vocatur.

- 1 Lauacrum regenerationis & sigillum. 7.2
 2 Signaculum quo consignatur, qui sunt de populo Dei. ibi. & 198.1
 3 Dicitur regeneratio hominis, & cur. ib.
 4 Spirituale Circumcisio. 50.1
 5 Custodia dicitur à Diuo Thoma, & Diuo Damasceno. 198.1
 6 Dicitur, gratia, illuminatio, perfectio, lauacrum, tessera militum Christi, amictus splendens quo consignatur super nos lumen vultus Domini, sigillum fidei, vnctio, principium & ianua sacramentorum, ex variis Patrum testimonis. 198.1.2
 7 Mare in quo nostra obruantur peccata. 278.2

Baptismus sanguinis.

- 1 Non est sacramentum, imò à sacramento Baptismi plusquam specie differt. 167.2
 2 Martyrium eius, qui baptizari non potuit, proprie dicitur Baptismus sanguinis. 232.2
 3 Non potest reperiri in iam baptizatis, bene tamè in infirmis, & perpetuo amentibus, quibus sufficit absque Baptismo aqua. 262.1.325.2.328.2.329.2
 4 Obtrinet in adultis vim Baptismi aqua. 328.2.329.2
 5 Causare potest remissionem peccati originalis & mortalis, & primam gratiam. 329.2
 6 Imò semper quæsi ex opere operato aliquam gratiam gratum facientem confert. 333.2.335.2.336.1
 7 Non, quia instat Baptismus sanguinis, debet Baptismus aqua voluntaria omitti. 327.1
 8 Quo differat à Baptismo aqua in dispositione requisita. 333.2. Vide verbum, Martyrium.

Baptismus flaminis.

Nihil aliud est quam interior contritio cum proposito Baptismi aqua, sed neque analogice conuenit cum sacramento Baptismi. 223.2

Basilica.

Vide verbum, Missa vbi celebranda.

Beati.

- 1 Externo cultu Deum laudant. 34.1
 2 An sint sacramentorum capaces. Vide sacramentum nouæ legis, verbi. Subiectum

Bucella panis.

Qualis fuerit, & quando Iude data, vide verbum, Iudas.

Bulla.

Ex vi clausule, qua per bullam Cruciatæ datur facultas eligendi confessorem, non intelligitur concessa ad accipiendam Eucharistiam à quolibet sacerdote. 808.1

Calix.

In Scriptura quandoque vas continens vinum, quandoque potum in ipso contentum significat. 475.1

Caro.

Caro Christi in Eucharistia, vide verbum, Christus in Eucharistia. §. Caro.

Catechumeni.

- 1 Nullum cum Ecclesia pactum ineunt, de suscipiendo Baptismo, ob cuius transgressionem puniri possunt. 362.2
 2 Quomodo ipsi & infideli possint Ecclesia subici. 363.2
 3 Ut indigni Eucharistiam precipere, ante consecrationem exire à Missa iubebantur. 530.1
 4 Dabatur illis panis benedictus in Missa, in significationem corporis Christi. ib.
 5 Bene possunt ante realem susceptionem Baptismi iustificari per contritionem & Baptismi votum. 287.1

Causa efficiens.

- 1 Quod non est, etsi immediate antea fuerit, si virtutem aliquam non reliquit, nequit esse cause causare. 77.2
 2 In ordine ad diuersa posse esse mutuum efficientiam inter aliqua duo probabile est. 543.2 licet probabilius sit oppositum. ib.

Causa formalis & materialis.

- 1 Quoniam habent intrinsecam repugnantiam, non sepellunt formaliter, etiam per potentiam obedientialem. 610.2
 2 Harum causarum causalitas, in intrinseca compositione ex subiecto & forma consistens, nequit impleri, scilicet quia in extrinseco influxu. 675.1
 3 Causa materialis non habet concursum circa formam, nisi quando sibi vnitur. 86.2

Causa instrumentalis.

- 1 Si res à nouo agente incipit conferuari, durante actione priori, qua simul ab alio agente conferuetur, non repugnat esse instrumentum alterius actionis conferuatæ. 607.1

Cenæ nox, & mysteria in ea gesta.

- 1 Tres fuerunt à Christo facta cœna in illa nocte, & quæ. 457.2
 2 Finita cœna legali, & nondum inchoata rituali, & ante Eucharistia institutionem, lotio pedum facta. 458.1
 3 Gratiarum actio & benedictio, quibus Christus vnus est in cœna mystica, & inter se, & à consecratione distincta, iure. 701.2
 4 Nec fuit hæc communis benedictio mensæ. ib.
 5 Probabile est ante panis consecrationem præcessisse fractionem, ante diuisionem vero calicis, consecrationem præcessisse certum. 584.2
 6 Consecrauit Christus, simul proferendo verba, Hoc est corpus meum. 700.2
 7 Quomodo per illa verba, Comedit ex eo omnes non inuitauerit Iudam ad peccatum indigne sumptioz. 10.1.
 8 Probabilis est, Christum se ipsum communicasse sacramentaliter & spiritaliter manducasse. 956.1 & 1957.2.
 9 Quando ipse in Emmau fregit panem, probabilis est non consecrasse, obumbravit tamen illo facto communionem sub vna specie. 848.1
 10 In vino aqua mista calicem consecrauit. 485.2. Et tunc sacrificium obtulit. 896.2
 Vide verbum, Christus, Eucharistia institutio, & cetera.

INDEX RER VM.

Ceremonia.

- 1 Omnis cultum Dei externum certo ritu factum significat. 172.2
- 2 Non omnes ceremonie antiquae legis sacramenta fuerunt. 62
- 3 Cur tot ceremoniae Deus in veteri lege instituerit. 45.1
- 4 Ceremoniae Baptismi, & Confirmationis, & Missae, vide verbum Baptismus. Confirmatio, in versiculis, Ceremoniae & ritus.

Character.

- 1 Sine baptismali, non est capax ad cetera sacramenta. 69.2.116.1
- 2 Non solum denominationem signi importat, sed absolutum talem denominationem substantiam. 111.2.118.2
- 3 Non est relatio realis vel rationis, neque extrinseca denominatio. 117.2. Sed quod reale, ab anima eius potentis, vires a re, distindum. 118.2
- 4 Est spiritus naturalis qualitas a Deo infusa, & in vita specie qualitatibus. ibid. ad primam speciem pertinens. 123.2. Non est enim potentia physica passiva, vel activa. Ostenditur de baptismali. 119.2. De sacerdotali. 121.1. De episcopali. 122.2
- 5 Quodammodo dici potest moralis potentia. 123.1
- 6 Nec instrumentum naturaliter, nec dispositum potest concurrere ad causam gratiam. 83.1.95.2. Nec ad consecrationem. 757.2
- 7 In nulli genere causae consequitur fidem. 119.1
- 8 Quicumque eius essentia suppletur potest a Deo. ibid.
- 9 Non potest conferri per sacramentum in voto. 74.1
- 10 In omnibus hominibus recipi potest, modo & de Angelis esse probabile. 124.2
- 11 Neque esse in corpore, sed in ipsa essentia anima, non in intellectu aut voluntate. 125.1.126.1
- 12 Et physice & moraliter incorruptibilis. 129.1
- 13 Necessario efficitur per sacramentum, est sit voluntas non suscipiendi characterem, sed sacramentum tantum. ibid. 2.
- 14 Indelibilis est in vita, & ita esse post mortem, probabile. 128.2
- 15 Vide verbum, Sacramentum, Sacramenta nouae legis, Baptismus, Confirmatio, in S. Essentia.

Charitas.

Que charitatis motiua in Eu. charistia, Vide, Eucharistia institutio.

Christus.

- 1. Tria miracula virtute sancti Christi facta. 379.2
- 2 In nocte caena a Christo consecutum. 381.2
- 3 Quamlibet vnicuique significat, specialiter tamen in sumponit pro materia, qua unguimur in sacramento Confirmationis, que ex oleo, balsamo que debet esse consecuta. 385.2.386.2
- 4 Cum a sanctis oleum appellatur, totum a minore parte significatur. 388.2
- 5 Gratiis ab Episcopo dandum. ibid.
- 6 Facultas conscientiae Christi, quo in vertice ungitur baptizatus potest ab Ecclesia presbytero committi. 391.1
- 7 Christus consecrari ad potestatem Ordinis pertinet. 391.2
- 8 In solus, & omnibus quantumvis haereticis & schismaticis Episcopus haec potestas est: ex iure diuino, quamuis probabile sit, posse Pontificem eam delegare simplici sacerdoti. 392.1. & 2

CHRISTVS.

- 1 Solus Christus mereri potuit primam gratiam dandam sine opere eius, cui datur. 102.2
- 2 Christi merita in omni tempore & lege eiusdem valoris. ibid.
- 3 Non dicitur in Scriptura baptizari, quia propriis manibus baptizasset, sed quia eius nomine discipuli baptizabant. 199.2

- 4 Baptizatus B. Virginem manibus suis. 200.2
- 5 In Christi baptismo, descensu columba, calis apertura, nostri Baptismi essentia significatur. 202.1
- 6 Aquam, quae mira uoluntate de eius latere manauit, veram ac naturalem suam esse, de fide est. 305.1
- 7 Totum sanguinem in passione pro nobis effudit. 628.2
- 8 Plus sanguinis habet modum, quam, cum erat passibilis, ibidem.
- 9 Ad formationem corporis Christi potuit concurrere se unda causa propria virtute. 568.1
- 10 Ad unionem vero hypostaticam solum ut instrumentum Dei ibid. 2
- 11 Christi passio diuerso modo per sacrificium, quam per sacramentum, significatur. 6.2
- 12 Quomodo humanitas & passio Christi ut instrumenta coniuncta, gratiam auferunt per sacramenta ut instrumenta separata. 96.2
- 13 Vere a paruis aliquid quando post ascensionem, probabile est, proprium locum in caelo non deseruisse. 546.2
- 14 Sacrificium crucientium Christi, licet in passione inchoatum, essentialiter mortem requisitum. 921.922.1
- 15 Licet in aeternum sacrificios sit, ut visibiliter nunc offerat, sacerdotibus ut vicariis virtutis. 470.2. per totum.
- 16 A praesentia locali, vel sacramentali essentialiter non pendet. 555.1.556.1
- 17 Nec est magis essentia illi actio, quam in caelo conseruatur, quam illi, qua in Eu. charistia conseruatur. 609.2. Vide verbum. Caena Nox.

Christus in Eucharistia.

Praesentia Christi in Eucharistia.

- 1 Praesentiam corporis & sanguinis Christi in hoc sacramento si dei dogma esse, ex traditione Ecclesiae & Concilio ostenditur a 309.2. ad 511.1. Ex promissionibus Eucharistiae in Scriptura continentis. ibid. 2. v. que 555.1. Ex verbis formae consecrationis. ibid. 2. Ex sanctis Patribus, quorum varia testimonia explicantur. a 519. ad 646. Ex miraculo in fidem huius praesentiae factum. 525.1. ad 526. Ex antiqua praxi Ecclesiae, & summa veneratione, qua semper hoc sacramentum tractatum est. 527.2
- 2 Licet non possit ratione naturali ostendi, imo neque ab angelis ut possibilis cognosci, potest tamen maxima eius conuenientia ratione naturali ostendi, estque euidenter credibilis. 528.2. 529.2. 662.1
- 3 Incipit finita conseruatione, ante omnem usum. 532.1. ib. 2. Permanet absque usu. 532.2
- 4 Durat, quamdiu sub illis speciebus substantia panis vel vini duraret. ibid. 1. 534.1
- 5 Aliquid reale est. ibid. 2. Intrinsicum, praeter substantiam corporis Christi, ab ipsa, accidentibusque omnibus, quae habet in caelo, distindum, tanquam modus retinere. 534.2. 535.1
- 6 Non est motus substantialis. ibid. 2. Nec relatio predicamentalis. 536.2. Nec actio Christi circa species, nec passio aliqua. 537.1. Nec conuersio panis in Christum, seu haec via est ad praesentiam. ibid.
- 7 Sed est modus accidentalis realis, qui ad predicamentum reducitur. ibid. 2
- 8 Ex hac praesentia & habitudine ad species consergit esse sacramentale Christi. ibid.
- 9 Pendet essentialiter ab existentia naturali corporis Christi non vero a praesentia naturali. 555.1. & 2. Est tamen probabile pendere ab illa in genere causae essentiae & exemplaris quodammodo. 557.1. & 2. 558.1
- 10 Licet amitteret omnem praesentiam naturalem, probabile est, non amittere sacramentalem, de facto iam in oppositum est probabile. ibid. 2
- 11 Sine nouo miraculo praesentiae sacramentales multiplicentur. 559.3

INDEX RERVM

- cantur, licet oppositum probabile 559.1
- 12 Non est definitio in loco ex vi huius presentie, licet sit in spatio finito, neque etiam est circumscriptive. ib. 2
- 13 Presentia sacramentalis numero multiplicatur, in diuersis spatiis. ib.
- 14 Presentia naturalis & sacramentalis non possunt simul conuenire. hristo naturaliter. 560.1
- 15 Potuit habere presentiam sacramentalem & per actionem substantialis, vel accidentalem, immutata manente substantia panis. ib. 2
- 16 Relatio presentie, quam Christi corpus habet non fundatur in conuersione, sed in modo existendi per conuersionem acquisito. 578.1. 550.2
- 17 Presentia sacramentalis non addit modum supra presentiam naturalem, sed supra existentiam, quae a naturali presentia omnino diuersa est. 556.1
- 18 Sacramentalis composibilis est, cum alio corpore quanto, scilicet naturali. 548.1
- 19 Per naturalem in ordine ad locum extenditur corpus, secundum sacramentalem. ib.
- 20 Naturalis ex parte subiecti & spatij diuisibilis, sacramentalis ex parte subiecti tantum. ib. per totam.
- 21 Differunt essentialiter & specificiter. ib.
- 22 Extensio quantitati in ordine ad locum est presentia naturalis Christi. ib.
- 23 Presentia sacramentalis est quadam participatio presentie substantialium spiritualium, ab illa tamen diuersa. ib. 2
- 24 Supernaturalis est, nec ulli corpori aut quantitati connaturalis esse potest. 550.1
- 25 Nullo modo continetur sub obiecto sensibili. 560.1
- 26 Non est proprie presentia localis, ut haec super, onit pro vbi physico, quodammodo tamen localis dici potest. 550. per totam.

Diuinitas, Verbum, & vnio hypostatica in Eucharistia,

- 1 Natura Diuina speciali modo est in hoc sacramento, licet per concomitantiam tantum, eamque mediatam nostro modo intelligitur. 554.2
- 2 Verbum diuinum & vnio hypostatica speciali modo in hoc sacramento. 636. per totam.
- 3 Vtrumque est per concomitantiam, licet potuerint esse ex vi aliquorum verborum. 577.1
- 4 Quae actione ibi constituantur. 638.2
- 5 Per communicationem idiomaticam, Verbum consecrari dici potest, & panis in Verbum conuerti, sicut & in Christum. 639.1

Forma substantialis & anima Christi in Eucharistia.

- 1 Est in hoc sacramento ex vi verborum, non in quantum anima, sed ut constituit corpus organicum humanum. 360.2. 631.1. & 2
- 2 Quaecumque sit haec forma, per efficientiam verborum constituitur in hoc sacramento secundum suam rationem specificam. 632.2
- 3 A Christi corpore potest anima extra sacramentum separari, in sacramento manens. 641.1. Esset tamen nouum miraculum. ib.

Corpus & sanguis Christi in Eucharistia.

- 1 Christi corpus cum speciebus sacramentalibus componit Eucharistiae sacramentum, ad quas, vel ut materia, vel ut forma potest comparari. 635.2. 470.2. & 410.2
- 2 Quamuis in se sit quantum, impeditur ne connaturali &

- extenso modo existat, sed indiuisibiliter. 552.1. 4. 3.1. & 3
- 3 Prout sacramentaliter existit, non pendit a seipso, ut existente in caelo. 547.1. 556.2
- 4 Possit Deus, destructis speciebus, illud immutatum retinere. 547.1
- 5 Sub speciebus panis continetur ex vi verborum, ut dicitur haec indiuisibilem materiam, cum omnibus organicis partibus ad integritatem corporis humani pertinentibus. 627.2. per totam.
- 6 Semper est idem numero & specie, quantum est ex parte materiae, quantitate & suppositi: licet in omni corpore physico alius dicitur possit ratione formae, si habeat animam. 632.2
- 7 Licet admittatur ex vi verborum conuersio substantiae, non tamen in se silentia creaturae aut materiae. 636.2. Probabile tamen est ex vi verborum non conuerti in se silentia. 637.2.
- 8 Per solam actionem qua Christi corpus conuersum in caelo, an possit conseruari prae se in Eucharistia. 605.1
- 9 Sanguis Christi, vel spiritus vitales non sunt partes corporis eius prout est in eu. haec est ex vi verborum. 629.1
- 10 Ex vi verborum continetur sub speciebus, ut non solum sanguis in passione effusus, sed etiam, quem habebat in nocte caene & qui nunc est in corpore glorioso. ibid.
- 11 An autem per modum vnus continetur, necne, vtrumque est probabile. ibid.
- 12 Forma sanguinis solum ponitur ex vi verborum sub speciebus vini, ut dicitur esse sanguis. 630.2
- 13 Corpus sub speciebus vini, sanguis sub speciebus panis tantum per concomitantiam. 629.1

Caro Christi in Eucharistia.

- 1 Habet praecipuam efficientiam instrumentalem circa Eucharistiae effectum. 470.1
- 2 Aliet conuertitur in hoc sacramento, quam in alijs. 471.1
- 3 Ex vi verborum, est sub speciebus panis. 627.2.

Substantia & partes Christi in Eucharistia.

- 1 Totam Christum subicit materia, cum omnibus & singulis partibus, etiam ad organum pertinentibus, sub hoc sacramento. 605.2. 606.1
- 2 Partes corporis Christi in Eucharistia, quamuis non distit loco, distent quantitate. 554.2
- 3 Christi praecipuum probabilius est poni in sacramento ex vi verborum. 628.1

Accidentia Christi in Eucharistia.

- 1 Christus in Eucharistia propriam retinet, quantitatem eiusque effectum formalem primarium. 551.1. & 626.1
- 2 Haecque veram figuram organicam, non localem vel figuralem. 553.2
- 3 Et omnes modos quantitati, & omnes qualitates, quae media quantitate illi vniuntur. 626.2
- 4 Haec tantum sunt per concomitantiam, licet aliter quam alia ad identiam magis extrinseca. 635.1
- 5 Nequeunt emittere species, ut videtur. 651.1
- 6 Habet etiam Christus omnia accidentia spiritualia. 614.2.

Modus existendi Christi sub speciebus.

- 1 Pluribus distinctis speciebus per modum vnus consecratis totus Christus sub singulis manet. 640.2
- 2 Et sub singulis partibus hostiae post consecrationem diuisae in quibus panis conseruatur. ib. 641.1
- 3 Sub singulis etiam hostiae partibus continetur, quantum minimum. 642.1. Imo & sub singulis indiuisibilibus. 645.2.

INDEX RERVM.

- 1 Semel est in alia sub tota quantitate specierum, in potentia autem infinitus in singulis partibus. 647.1
 Vnio Christi cum speciebus Eucharistiae.
 1 Inter Christum & species, nulla est formalis unio physica. 540.2. v. ad 550. per totam.
 2 Probabile est, dari unionem per efficientiam mutua[m] vniu[m] ad alteram. 541.1
 3 Ad efficientiam Christum circa species, quae prior natura est, quam essentia specierum in corpore Christi, non praerquiritur praesentia Christi ad species. 540.2. & 541.1
 4 Non sufficit haec effectus unio, ut se tenet ex parte Christi, ut Christus moueri dicatur, motu speciebus. 542.1

Mutationes Christi sub speciebus Eucharistiae.

- 1 Cum per accidens mutatur, proprium recipit motum, non tantum denominationem extrinsecam. 650.1
 2 Potest esse potentia absoluta moueri localiter a Deo, non tamen a propria anima, virtute naturali, nec per se, nec per accidens, sicut si negat, ut instrumentum verbi. 652.1
 3 A nulla agente naturali potest per se primo moueri, aut pati. 654.1
 4 Ne inter eius partes heterogeneas dari potest mutua actio virtute naturali, nec augere, nutrire, minui, corrumpi, aut interitus potest ibid. 2. per totam.
 5 Per accidens vero moueri potest ab eo, qui sacramentales species mouet. 655.1
 6 Potest de potentia absoluta, in aliquas partes diuidi, & quo modo. 658.2
 7 Ex eo, quod in loco naturali alteretur, non patitur mutuationem, nisi est sacramentaliter. 660.2
 8 Si in vno loco naturaliter mutaretur, mutaretur etiam sacramentaliter, non virtute agentis naturalis, sed Dei. 573.1

Actiones Christi sub speciebus Eucharistiae.

- 1 Probabile est, non posse habere actionem transcendentem. 655.1
 2 Nec naturaliter exercere actus sensuum exteriorum, vel interiorum, etiam circa se ipsum, bene tamen in supernaturaliter. ibid. 2
 3 Quae per conuersionem adphantasmata intelligit, non quae intelligit, nisi per conuersionem, quam habet in caelo, sicut, quae per species infusas. 657.1

Definitio Christi sub speciebus Eucharistiae.

- 1 Non definit sub speciebus per intrinsecam mutationem sui. 690.1
 2 Per hanc mutationem (quae priuatiua est) nihil acquirit, sed iam amittit praesentiam sacramentalem. ibid. 2. & 665.1
 3 Si non esset alibi, quam in sacramento, cum species desinere, consentaneum est rationi, Christum aliud ubi, iuxta proprium arrium acquiritur. 666.1
 4 Christo deferente species, semper succedit alia substantia, in qua subiectionem, quae nunquam est panis, vel vinum. ibid. 1. & 2
 5 Quae substantiarum successio non est transubstantiatio, sed plurius mutationum ex diuina voluntate aggregatio. 667.2. 668.2
 6 Non recedit statim, ac species deglutuntur. 665.1

Christus in Eucharistia quomodo cognoscipossit.

- 1 Modus quo Christus existit, nec oculo corporeo videri, nec interno sensu cognosci potest. 657.2. 658.1. Nec ipsum corpus, praesertim hoc modo, etiam de potentia absoluta, ibidem.
 2 Christi oculus in sacramento se ipsam videt per concomitantiam. 659.2

- 3 Nulla cognitio supernaturalis abstractiua, nisi eiciens in resificante, potest haberi de hoc mysterio. 610.2
 4 Nec Angelus, neque vlla creatura videre potest naturali virtute hunc praesentiam modum, nec Christum sub illo. 691.2. 692.2
 5 Est tamen probabile, Angelum & animam separatam videri posse Christum animam in Eucharistia, non viso corpore, nec unionem ad corpus. 662.2
 6 Nullus Angelus per se iam infusam, quam habet corporis Christi Domini, cognoscit, quod in Eucharistia, missa, tamen naturali, & praesentia sacramentali conseruata, cognosceret Angelus Christum existere, non ubi existat. 663.2

Prædicata, quae dicuntur de Christo in Eucharistia.

- 1 Omnia praedicata, quae Christo se undum se conueniunt, & illo diuuntur, prout in Eucharistia. 544.1
 2 Non vero, quae modum existendi localiter significant, sed quae indicant modum sacramentalem. ibid. 2. Item, quae praesentiam realem, & unionem, vel praesentiam cum speciebus important. ibid.
 3 Speciebus irregulariter motis, probabile est, Christum non mutari. 545.2
 Nec dicitur corrumpi, aut in aliam substantiam conuerri, corruptis aut conuersis speciebus. ibid.
 4 Aduerbia localia, & nomina propinquitatem, vel distantiam significantia, de Christo diuuntur. ibid.
 5 Christus a seipso non distat, sicut praesentia inter se. ibidem. 545.2
 6 Mutationes, quae circa species fiunt, si aliquo modo transcant ad Christum, illi proprie tribuntur. ibid.
 7 Alioqui vel nullo modo, vel solum metaphorice, ibidem.
 Vi frangi, videri, tangi, miseri. 614.1
 8 Hoc album est corpus Christi, si pronomine designet subiectum albedinis, est falsa, si contentum sub albedine, vera est. 547.1
 9 Corpus Christi, prout sic, vere dicitur sensibile & tangibile, quo ad proprietates corporis, non quo ad modum existendi. ibid. 2
 10 Propositiones significantes successionem terminorum, vel transitum vnius in alium, vere dicuntur de Christo, ratione transubstantiationis. 624.2. Et declaratur per totam.

Apparitiones Christi in Eucharistia.

- 1 Negari non potest, plures huiusmodi apparitiones propter varios fines esse factas. 670.1
 2 In apparitionibus factis ad confirmandam fidem praesentiae, quae iam praesertim, Christus non manet sub speciebus. 669.1. & 2
 3 interdum apparitio fit, per se iam potentiae immutationem, absque falsitate. 670.1. Et tunc non amittit Christus praesentiam suam. ibid.
 4 Interdum vero apparitio est per realem immutationem specierum, quae si tanta sit, ut ad corrumendum panem sufficeret, amittitur Christi praesentia. 672.1. & 2
 5 Quod apparet non est vere caro aut sanguis, sed figura, & color ipsius specieb[us] inherens. 670.2. 671.1. & 2
 6 Et species sic affecte sepe diuino tempore conseruantur, forte miraculose. 673.1
 7 Quousque appareant corruptionis signa, ut vera species Christum continentis venerande, postea ut vestigium tantum Christi. ibid.
 8 Haec species, quam diu apparitiones durant, conseruanda est, se vero ad priorem redeant formam, consumi poterunt. ibidem.
 9 Si muruo accidit in Missa post conseruationem vtriusque speciei, non tenetur sacerdos in alysterum conseruare, potest tamen, & recte fuisse, si conseruet. 673.2

INDEX RERVM

- 10 Adoratio harum rerum non fuit in re, quae apparet, sed per illam transit ad Christi corpus. 670.2
- In triduo Christi sub Eucharistia.
- 1 Eius corpus capax fuit praesentiae sacramentalis, quod si de facto tunc consecraretur, sub speciebus confisteretur miruum. 518.1. 631.1
- 2 Totus sanguis, tam qui effusus in passione, quam alius, si in corpore remansisset, poneretur in triduo ex vi verborum sub speciebus vini. 628.2
- 3 Quod si nihil sanguinis in corpore remansisset, nec Christi corpus sub speciebus vini, nec sanguis sub speciebus panis, etiam per concomitantiam poneretur. 629.1
- Cultus Christi in Eucharistia.
- 1 Non minus in Eucharistia venerandus, quam si in propria videretur specie. 780.1
- Circumcisio.
- 1 Cur vocetur carnalis. 50.1
- 2 Est figura Baptismi. 49. 2. latius. 338.2
- Instituto.
- 1 Cur instituta, & an propter peccatum originale tollendum. 51.2. Et quomodo in hoc à Baptismo differat. ib.
- 2 Data plus 400. annis ante Moysen & cur. 340.1. & 2
- 3 Conuenienter pro solo masculis instituta. 341.1
- Essentia & effectus.
- 1 Verum sacramentum antiquae legis, primo & per se gratia futuram consequentur vero praesentem, qui in eo dabatur, significans. 52.2
- 2 Etiam si ante legem veterem sit instituta, eius fuit sacramentum. 53.1
- 3 Non iteranda: etiam si absque debita intentione fieret. 100.2.
- 4 Non erat causa physica gratiae, quae in ipsa dabatur. 102.2.
- 5 Nec proprie eam dabat ex opere operato, licet daretur paruulis, quibus peccatum originale remittebatur. 99.2. 105.2
- 6 Adulti non consequebantur maiorem gratiam in circumcisione, quam per contritionem, quae illis erat necessaria. 101.1. & 2
- 7 Idem erat in sacramento legis naturae, eiusdem loci citatib. ibid.
- 8 Circumcisio ut verum sacramentum in remedium originalis, potuit esse in vsu omnium gentium, licet non se obligarent Iudaicae legi. 348.1
- Ritus.
- 1 Cur in ea corporis parte fieret. 344.2
- 2 Non ex precepto debebat fieri: cultro lapideo. 346.1
- 3 Nec templum, nec alium locum habeat designatum, ut in eo fieret. 338.1. & 2
- 4 Danda erat octauo die, & antea data non fuisset sacramentum. 56.2. 346.1
- 5 Poterat tamen ex iusta causa ultra octauum diem differri. 346.2. ut in deserto. ib. & 51.1
- Cur octaua dies ad circumcisionem designata. 346.2
- 6 Ritus imponendi nomen in circumcisione. 334.2
- 7 Significatio sacramentalis circumcisionis, nempe ablatio originalis peccati, optime cum eius ritu quadrat. 51.1
- Minister.
- 1 Nullus specialiter designatur in lege, sed poterat esse quandoque vir, quandoque femina, imo probabile est, aduultum potuisse circumcidere se ipsum. 348.1
- 2 Infidelis poterat esse minister circumcisionis. ib.
- Praeceptum.
- 1 Fuisse necessariam ex precepto adultis, infantibus vero necessitate medij, probabilius est. 52.2
- 2 Cur hoc praeceptum non fuerit scriptum à principio. 429.2.
- Nec pro omnibus gentibus, sed certo populo datum, ibid.
- 3 Hoc praeceptum obligauit Abraham ad circumcidendum Ismael, An vero teneretur, Israelo renuente, in. erum. 341.2. 343.1
- 4 Et ad circumcidendum omnes infantes, siue seruos, siue liberos, qui sub eius potestate erant. 343.2
- 5 Non vero adultos famulos, vel mercenarios, vel seruos, siue proprio eorum consensu, nec infantes seruos sub cura patrum existentes, ib.
- 6 Gentiles, qui ritu Iudaico circumcidebantur, quomodo tenerentur circumcidere filios. 342.1
- Duratio.
- 1 An post Christi mortem vitulis aliquando fuerit, & quantum diu. 51.2. 296.1
- Cognitio.
- 1 Ad cognoscendum totum, non sufficit cognoscere partes, nisi ad sit species, quae harum inter se vnionem representat. 663.2
- Commemoratio.
- Pro viuis & pro defunctis in Missa Vide verbum, Missa, versiculis, Cerecnie.
- Compositio.
- An sit, & quae sit, & ex quibus rebus, in sacramentis, vide verbum, Sacramentum, & Sacramenta nouae legis, in 8.
- Essentia, Materia, & Forma.
- Communitio idiomatum.
- Non est inter partes & abstracta. 517.1
- Communio.
- 1 Varie huius vocis significaciones. 446.1
- 2 Communio laica & clericali quid sint, & in quo differantur. 447.1
- 3 Communio peregrina quid sit. Vide Eucharistia vsus & sumptus, & verb. Missa, & Essentia.
- Concilium.
- 1 Concilium generale, sine auctoritate Pontifici congregatis & confirmatis, nil potest statuerere, vniuersam Ecclesiam obligans. 175.2
- 2 Auctoritas negatiua Conciliorum quando faciat argumentum probabile. 441.1
- Concomitantia.
- 1 Quae adaequate vnione vniantur, necessario sese comitantur. 622.2
- 2 Quae realiter sunt vnita, non possunt non se comitari, nisi priuenter vnione. 622.1
- 3 Quid sit, aliquid per concomitantiam poni in sacramento, quid ex vi verborum. 627.1
- 4 Localis contentiua per se sola non sufficit ad concomitantiam. 629.1
- 5 Quae concomitanter ponuntur sub aliqua ex speciebus sacramentalibus, per quam actionem confisterantur. 633.2
- Condensatio.
- 1 Probabilis est, per condensationem non amitti quantitatem. 543.2
- Conditio.
- 1 Quae, & qualis conditio appositae intentioni ministri, destruat sacramentum. Vide verbum, Sacramentum, & Sacramenta nouae legis, & verb. Eucharistia, & Baptismus in 8. Minister.
- Confessionis sacramentum.
- 1 Confessionis sacramentum quomodo verbum, & rebus, vt materia & forma constet. 19.2
- 2 Ex illis verbis Ioan. 20. Quorum remisit peccata, & colligitur materia, & forma huius sacramenti. 23.1
- 3 Ad formam confessionis requiruntur verba in vigore & proprietate. 27.2

INDEX RERVM.

4. Omnibus adukis, qui post Baptismum mortaliter peccauere, necessaria est confessio ne. e. s. t. a. t. e. p. r. a. e. p. t. i. & medij. 56.1
5. Per se primo instituitur ad dandam primam gratiam. 64.1. Sed non simpliciter p. imam. 68.1
6. Prater hanc autem, credibile est dare specialia auxilia ad detestanda peccata. ib.
7. Ministrare hoc sacramentum in mortali, ex qua unquam ne. e. s. t. a. t. e. m. o. r. t. a. l. e. s. t. 188.1
8. Tenetur minister diligenter examinare dispositionem accedentis ad sacramentum. 191.1
9. Peccata ante Baptismum commissa non possunt esse materia huius sacramenti. 213.2. 318.2
10. Confessio non sacramentalis nunquam est homini necessaria, aut precepta. 318.1
11. Omnia peccata venialia remittit non ponenti obi. e. q. u. a. t. u. m. u. s. m. i. n. i. s. t. e. r. a. l. i. u. d. i. n. t. e. r. d. a. t. 385.1
12. Sigillum confessionis, non solum respectu aliorum, sed etiam ipsius penitentis obligat, & quomodo. 236.1
13. Denegare aliquid extra confessionem ex scientia in confessione comparata secluso periculo, non est contra rationem sigilli. ib.

An hoc sacramentum esset in statu innocentia. Vide, Statu innocentia.

Confirmationis sacramentum.

Essentia.

1. Est speciale sacramentum, a reliquis condistinctum. 377.1. Tres definitiones eius. 385.1
2. Est sacramentum vinorum. 404.1
3. Confirmatio actus Ordinis est, non iurisdictionis. 418.1
4. Cur non fuerit aliqua eius figura in lege veteri. 542
5. Non potest iterari in eodem subiecto. 401.1

Institutio.

1. A Christo immediate institutum nocte coene quo ad aliquam & perfecte post resurrectionem, in illis verbis, Accipite Spiritum sanctum. Ioan. 20. 394.1
2. Ad danda specialia auxilia gratiae ad fidem profertur institutum, & ad consignandum n. s. militari characteri Christi. 115.2

Materia.

1. Materia remota & omnino necessaria, est Chrisma, ex oleo & balsamo confectum. 386.1. & 2. ex Christi institutione. ib.
2. Qui solo oleo vngretur, iterum confirmandus, saltem sub conditione. 387.1
3. Balsamum ex India delatum, quamuis forte differret specie à Syriaco, sufficiens materia. 389.1
4. Non si quae partes olei debent esse cum balsamo substantialiter mixte. ib.
5. Chrisma, si omnino amisit balsami fragrantiam, maxime dubia materia. ib.
6. Ex iure diuino requiritur materia praeparata ab Episcopo, licet ritus consecrationis ab Ecclesia determinetur. 368.2. 370. p. r. o. t. a. m. 388.2. 3. 1.2
7. Nec refert, quod Episcopus haereticus vel schismaticus sit. 392.2
7. Vnctio Chrifti est materia proxima huius sacramenti. ib.
8. Diuina necessitate est fieri in figuram crucis. 393.1. in ea quantitate quo satis sit ad imprimendum, crucis signum. ib.2
9. Et in fronte confirmari. ibid. Pollice Episcopi, quod est de necessitate precepti, & probabile est, esse essentiale. 394.1.
10. Et debet fieri pollice dextro sed licet alio fiat, sufficit. ibid.
11. Probabile est Apostolos non vfos fuisse hac materia, oppositum tamen probabile. 394.2. 397.1

Fr. Suarez. Tom. 3.

Forma.

1. Signo te signo crucis, & Confirmando te Chriftate salutis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, forma huius sacramenti. 397.1. & 2
2. Singula verba, & expressa inuocatio Trinitatis, sunt de essentia forma. 400.1
3. Non debet fieri verbus de precationis, sed indicatiuis aut imperatiuis. 399.1
4. Apostolus hac forma utebatur, quo ad sui substantialem sensum. ib.

Effectus.

1. Impunit characterem realiter & specificè à baptismali distinctum, magisq. accedentem ad rationem potentiae actiuae, quam passivae. 115.1. 401.2. 402.1
2. Datur hic character vt militare signum, quo consignatur ad pugnam pro Chrifti fide. 211.2
3. Satis probabile est, maiorem gratiam conferre, quam Baptismum. 402.2
4. Propriam sacramentalem gratiam confert, & in quo haec consistat. 405.1
5. Quando eam conferat. 405.1
6. Per se primo non dat primam gratiam, sed auget & roborat. ib.
7. Potest hic effectus obice impediri, sed redit, recedente fictione. ib.2

Dispositio.

1. Ex natura rei praerequiritur prima gratia. 404.1
2. Et in his, qui non amiserunt baptismalem, haec sola est sufficiens dispositio. ib.
3. Gratiae effectus per mortale peccatum impeditur, non vero characteribus.
4. In mortali existens indiget contritione, non confessione, nisi ex consilio. ib.2
5. Non tamen sufficit attritio cognita, nisi adiungatur confessio. ib.
6. Attritio existens mata contritio ex ignorantia inuincibili, sufficiens dispositio. ib.
7. Sine attritione vera, non sufficit existens ratio sola, quantumuis inuincibilis. ib.2

Subiectum.

1. Omnis baptizatus, sine vlla aetate, sexu, aut statu distinctio, est capax huius sacramenti. 406.1. & 2
2. Expedit tamen non dari ante usum rationis, regulariter vsque ad septennium. 407.1
3. Qui aliquando ratione vsi sunt, nisi probetur, in statu peccati in amentiam incidisse, confirmandi sunt. ib.2
4. Qui sunt in articulo mortis confirmandi sunt, licet eis non sit simpliciter necessarium. 408.1

Minister confirmationis.

1. Quilibet Episcopus, siue haereticus, siue excommunicatus, sufficiens minister, quod si aliena eius confirmatio, factam tenet, licet ipse peccet. 410.2. 417.2. 425.2
2. Solum Episcopus ordinarius minister, imo ne essarius necessitate precepti & sacramenti pag. eadem & pagina. 411.1
3. Potest summus Pontifex (non autem alius inferior) ad hoc delegare simplicem sacerdotem. ibidem. 413.2. 415.1. 416.1
4. Nec cessat haec confessio morte Pontificis, nec causa cessante, si absolute concessa sit, potest tamen renouari. pag. 416.1. & 2
5. Papa electus, nondum consecratus Episcopus, potest hanc facultatem concedere, imo & secum ipse si sacerdos sit, dispensare. 417.1

Bbbb Prece

Præceptum.

- 1 Nullum est obligans per se ad suscipiendam Confirmationem. 424.1.16.1
- 2 Tenentur Episcopi sub mortali, rite celebrare hoc sacramentum aliquoties oportunitus temporibus in sua diocesi. 425.1
- 3 Grauius peccat Episcopus Chrismate veteri utendo, sine graui necessitate. ib. 2
- 4 Episcopus qui bis dat hoc sacramentum, grauius peccat, non tamen manet irregularis, similiter & qui recipit. ibid. 422.2

Cæremonia.

- 1 Balsami benedictio conuenienter fit per signum crucis. 420.1. Et ibi consequenter de alijs cæremonijs, quæ in consecrando Chrismate seruantur.
- 2 Chrismati saluatio adoratio quedam respectiua, ibidem 2
- 3 Vbi dicitur Episcopus, Chrisma aliunde deportandum. pag. 421.1
- 4 Non est aliud tempus designandum ad ministrandum hoc sacramentum. ib. 2
- 5 Imo nec locus, licet quoad fieri possit in Ecclesia sit ministrandum. ib.
- 6 Vestibus sacris indutus debet Episcopus ministrare. ibidem.
- 7 Ex sola decencia, tenentur confirmans & confirmatus, ieiunium accedere. ib. 2
- 8 Ligatio frontis confirmati iuxta lineam non præmittenda. 421.1
- 9 Confirmatus cur cadatur alapa. 407.1
- 10 Omnisio huius cæremonia non est mortale. 423.1

Confitentia.

- 1 Habere conscientiam peccati mortalis, est recognoscere hominem non solum sibi peccatum dimissum. 505.1
- 2 Accedere ad Eucharistiam cum conscientia peccati mortalis sine pramissa confessione, quando & quomodo liceat. Vide verbum Eucharistia, §. Dispositiones.

Consecratio.

- 1 Licet fiat à sacerdote heretico vel degradato, vel quacunque ratione prohibito, valida est. 419.1
- 2 Ut supponit pro transsubstantiatiua actione, non est sacramentum, nec pars eius, sed via tantum ad illud. pag. 466.2
- 3 Prolatio verborum Consecrationis non est actio conuersiua panis in corpus Christi. 599.2
- 4 Consecratio sufficiens actio ut possit in ea solum sacrificium consistere. 916.1
- 5 In consecratione cuiuslibet species seorsum, potuisset essentia sacrificij consistere. 921.1. Vide verb. Eucharistia, §. Forma, & §. Efficacia.

Conseruatio & conseruare.

- 1 Conseruatio rei & eius productio quandoque eadem, quandoque diuersa actio est. 96.1
- 2 Conseruari potest aliqua res noua actione absque cessatione prioris, qua conseruabatur. 585.2
- 3 Vnaquæque res, ut conseruetur sine suo naturali modo, indiget maiori influxu cause agentis. 604.1. Vide verbis Deus.

Constantinus.

- 1 Roma à Syluestro baptizata & diuinitus à lope mundata. 239.1. vsque ad 339.

Contactus.

- 1 Non inuenitur propriè, nisi inter res extensas in ordine ad locum. 546.2
- 2 Quomodo Christus possit contingi in Eucharistia. Vide Christus in Eucharistia, §. Quæ de ipso predicata dicantur.

Conuersionio.

- 1 Conuersionis actus pars est materie sacramenti Penitentiae. 19.1
- 2 Non semper necessaria, ut sacramenta effectum sortiantur. 65.1
- 3 Semper est homini possibilis cum diuina gratia. 739.1
- 4 Ad quæ sacramenta sit dispositio. Vide verbum Sacramentum & Sacramenta nouæ legis, & in quolibet sacramento particulari, §. Dispositio.

Conuersio.

- 1 Transiitum vnius rei in aliam significat. 594.2
- 2 Requiritur duas res positiuas, ut terminus à quo, & ad quæ. ibid. Vnde necesse est, ut vnus terminus designet, alter aliquo modo incipiat. ib. 1
- 3 Conuersiones naturales & supernaturales in modo differunt. ib.
- 4 Omnis conuersio requiritur ut minimum, vnam realem actiui nem & duas quasi mutationes parciales. 596.1
- 5 Si conuersio substantialis sit, oportet ut terminus à quo & ad quem substantiã alterentur. 598.1. & 2
- 6 Necessaria etiam est connectio inter vtriusque termini mutationes, ita vt vna quodammodo sequatur ex alia. 598.2
- 7 Qui ordo non semper fundatur in formali repugnantiã terminum, sed etiam in intentione, vel in limitata vi agentis. 615.2. 616.1
- 8 Inter terminum tertium aliquod requiritur, circa quod versetur. 618.1
- 9 Quale hoc sit, in formali, vel in sacramentali conuersione, ib. 1
- 10 Dummodo substantia designat, et si per actionem accidentalem, substantialis conuersio perfici potest. ib.
- 11 Conuersio formalis vel materialis nec inter res simplices esse potest, neque inter simplicem & compositam. pag. 618.1
- 12 Formalis conuersio non est nisi inter formas inter se paginantes & habentes communem subiectum saltem per partem obedientialem. ib. 2
- 13 Qualibet res existens sub accidentibus realiter distinctis, & ab illis dependens, potest conuerti in aliam, quæ sub eisdem accidentibus constituitur. 619.1. & 2
- 14 Res quæ omnino etiam quoad accidentia destruitur, non potest diu in aliam conuerti. ib.
- 15 Omnis creatura potest in aliam conuerti aliquo modo. 620.2
- 16 Deus vero nec potest conuerti in creaturam, nec econuerso. ib.
- 17 Conuersio licet relationem fundere possit, non tamen est relatio. 596.2
Vide verbum Transsubstantiatio.

Corpus.

- 1 Duo corpora quantã nequeunt naturaliter penetrari. 547. col. 2
Vnum corpus, vnicã presentia, vnum locum occupat naturaliter. 559.1
- 2 Idem corpus simul esse potest in duplici loco distante, per diuersas presentias sacramentales vel quantitates. 561.1. 562.1.
- 3 Corpora, cum penetrantur, non amittunt propriam quantitatem nec localem extensionem. 564.1
- 4 Corpus per omnia mundi loca replicatum non esse vltimè. Neque si esset præsens omnibus spatiis creatis, in infinitum propterea immensum esset. 565.1
- 5 Deus potest plures idem corpus consistere in eodem spatio. 566.2. Et penetrare corpus quantum sub indistinctis. 646.1
- 6 Corpus existens in duobus locis singulari est aequalis. 600. & vtrique simul quo ad presentiam. 645.1

7. Debetur

INDEX RERVM

- 7 Debetque necessario habere varietatem in accidentibus importantibus habitudinem ad locum. 646.1
- 8 Et potest habere in alijs. 568.1
- 9 Licet hoc non sit connaturalis. 569.1 & 2
- 10 Sim vno loco alteretur, non necessario alteratur in alio, virtute agentis naturae. 570.1. Quod de alijs mutationibus declaratur. vsque ad. 573.
- 11 In omnibus autem his mutationibus Deus supplet effectum cause secundae, ut fierent in alio loco. 573.1
- 12 Corpus mortuum suam etiam partium integritatem exigit. 628.1
- 13 Item corpus non potest se ipsum contingere. 652.2
- 14 Forma corporis humani organici abstrahit ab anima & a forma cadaveris. 651.2
- 15 Duplex enim habet organizationem secundum duplicem statum perfectionis, scilicet & corruptionis. ib.
- 16 Vitium & mortuum in ratione humani corporis vniocoenuntiant. 653.2
- 17 Duplex illi organizatio debetur, substantialis nempe & accidentalis, quae tantum est proprietatis eius. 656.1
Vide Christi corpus in Eucharistia.

Creatura, creatio, & creare.

- 1 Emanatio à Deo per modum creationis non praecedit ordine naturae in omni forma actionem causae secundae, nec in omnibus formis creatis includitur dependentia à Deo per modum creationis. 87.2
- 2 Creatio pro seipso quo praeter elligitur termino, non est in alio quo tanquam subiecto. 609.1
- 3 Probabilis est creationem substantiae non esse de praedicatione actionis, sed substantialem motum ad substantiam praedicationem redactum. ib.
- 4 Creatio passiva in ipsa creatura existit. ib.
- 5 Creatura potest assumi ut instrumentum creationis. 732.1

Culter.

Culter quo fiebat Circumcisio. Vide verbum Circumcisio. §. Materia & Ritus.

Cultus & colere.

- 1 Ratio cultus externi Dei, latius patet ratione sacramenti, ab eo longe differt. 34.1
- 3 Cultus Dei externus, siue à Deo institutus, siue ab Ecclesia, vel à personata persona prudenter introductus, licitus est. 182.1
- 3 Cultus Christi in Eucharistia. Vide Christus in Eucharistia. §. Christi cultus, vide etiam verbum Adoratio, & verbum Eucharistia, §. Species sacramentales.

Dæmon.

1 Potestas ad expellendos dæmones. Vide verbum Sacramentalia.

Deus.

- 1 Sua naturalis immensitate est praesens rebus omnibus. & spatio imaginarijs. 559.2
- 2 Potest eundem effectum per duas totales actiones, numeroque diversas, simul producere. 660.2. 661.1
- 3 Potest rem quam creavit annihilare, & postea alia distincta actione reproducere eandem. ib.

Diaconus.

1 An peccet, officium suum in mortali exercendo. Vide sacramentum in communi, §. Minister. Vide etiam, Sacramentum nouae legis, Eucharistia, Baptismus, in §. Minister.

Dies.

- 1 Dies caeremoniales Hebraeorum à vespera vsque ad vesperam incipiunt, & in quolibet duae vesperae numerantur. 453.2
- 2 Dies festi peculiare quibus modis possunt institui. 1150.1
- 3 Dies azyorum. Vide Azyra, & azyorum dies.
Franc. Suarez Tom. 3.

Dispositio.

- 1 Dispositiones manent in instanti generationis, si autem corrumpuntur, non possunt efficiatur concurrere ad regenerationem. 79.1
- 2 Dispositio moralis non potest esse in eodem immenso subiecto, in quo est forma. 125.1
- 3 Quae dispositiones ad sacramentum in genere, & ad quodlibet in particulari. Vide in genere, & in singulis. §. Dispositio.

Distantia.

- 1 Duplex, alia localis, alia quantitatiua, quidque veraque sit. 554.2
- 2 Non attenditur proprie secundum entitatem, sed secundum locum. 565.2

Distinctio.

1 Praeterea inter quas versatur, solum addit negationem. 551.2

Dominus.

- 1 Suo arbitrio potest separare filium seruum à patre seruo. 264.2
- 2 Imo ex intentione baptizandi filium à patre separatum, patrem vendere potest. 265.2. 266.2

Ebtias.

1 An possit ministrare aut recipere sacramentum. Vide Sacramentum nouae legis, §. Minister. Ecclesia.

- 1 Non accepit à Christo potestatem excellentiam supra sacramenta, sed ministeria tantum. 78.1
- 2 Specialem potestatem habet in Dæmones. 178.1
- 3 Licite potest priuare aliquem viatico in articulo mortis. 837.2
- 4 Non potest dispensare in his quae sunt de iure diuino. 481.2
- 5 De potestate Ecclesiae circa varias res. Vide Baptismus, §. Praeceptum. Verbum Catechumenus. Ecclesia ut templum. Vide verbum Missa, §. Vbi celebranda Effectus.

1 Idem effectus à duabus causis totalibus simul potest produci supernaturaliter, & duplici actione totali conseruari. 572.2. 576.1

Effectus sacramentorum in communi, & cuiuslibet in particulari. Vide in genere, & in singulis. Effectus Missa. Vide verbum Missa, §. Effectus.

Episcopus.

- 1 Priuari Episcopi possunt ritus & caeremonias pro sua diocesi instituire. 175.2
 - 2 In aliena diocesi absque licentia proprii Episcopi Ordinans. 181.1
 - 3 Existens in mortali non peccat mortaliter, corrigendo subditum. 185.2
 - 4 Dignitas Episcopi distincta est à dignitate presbyteri. 411.1
- Vide verbum Sacramentalia, Sacramentum Confirmationis, §. Materia & Minister, & verbum Missa, §. Vbi celebranda.

Eucharistia sacramentum.

Nomen.

- 1 Eucharistia nomen, sacramentum nouae legis sub speciebus panis & vini significat. 429.2
- 2 Propria eius significatio & etymologia. 448.1
- 3 Proprie pro corpore Christi sub speciebus, interdum pro illis tantum, vel corpore tantum supponit. 472.2. 473.1

Institutio.

- 1 Quam expediat in spiritualem cibum animarum. 413.2
- 2 Non per se ad remissionem originalis vel mortalis, nec ad primam gratiam dandam institutum. 435.2. 750.1

- 3 Non oportuit ante incarnationem insitui, bene tamen ante passionem & eius ingressum. 462.2
- 4 In nocte cœnæ inchoatio vitium vite Christi, qui fuit 34. primo mense Iannuarij. 14 luna ad vltimam vesperam 1. vel 2. hora noctis institutum. 448.2. 462.1
- 5 Est post lotionem pedum finita cœna legali, nec dum incepta vltima, presente Iuda, & antequam illi daretur buccella panis, simul vtraque specie institutum. 459.1. & 2. 460.2. 461.1. & 2.
- 6 Quam conuenienter sub reali Christi presentia insituit, ex collatione cum incarnatione ostenditur. 520.2
- 7 Et ex conuenientia ad varia attributa diuina ostendenda, nostrasque virtutes confirmandas. 529.2. 532. per totam.

Dignitas & cultus.

- 1 Omnia sacramenta ex. ellit in dignitate. 170.1. 430.2. 509.1
- 2 Semper illi exhibita adoratio. 527.1
- 3 Varia Ecclesie consuetudines & functiones de tali cultu. ib.2
- 4 Totum vt ex Christo & speciebus constat vnico lat. ia adu adorandum. 780.1. quo Christus adoretur & coadorentur species. 782.1
- 5 Externo cultu venerandum, & quali. 780.2
- 6 Sine conditione adorandum, nisi sit vehemens suspicio, hostiam non esse consecratam. 782.2
- 7 Quam laudabilis consuetudo aliquoties cum pompa deferre Eucharistiam. ib.
- 8 Eucharistia non irreuerenter tractare omnes tenentur precepto negativo, positiuo vero, aliquem honorem exhibere, & quando obliget. ib.
- 9 Huius precepti affirmatiui transgressio, secluso contemptu, non est mortale, imo interdum potest nulla esse culpa. ib.
- 10 Et in peccato mortali tangere Eucharistiam, non est per se mortale. 780.1

Essentia & partes integrantes.

- 1 Verum sacramentum vniuersumque vnitate specifica vltima, & à reliquis distinctum. 430.1. 431.2
- 2 Quam recte congruant species panis & vini, earumque distinctio ad significationem sacramentalem Eucharistie. ib. 431.2. 475.2. Et quam analogiam habeat ad corporalem cibum. 428.2
- 3 Totalis significatio Eucharistie distincta à significationibus partium, licet ex illis composita. 594.1
- 4 Vnitatis numerica Eucharistie ex physica vnione speierum non obstante diuersitate formarum consecrationis sumenda. 433.1. 434.1
- 5 Nec solum corpus & sanguis Christi, nec verba consecrationis sunt integrè hoc sacramentum, sicut nec species consecrata, quamuis eius essentiam intrent, sed compositum ex his & Christi corpore. 465.2. 466.1. & 2. 469.1
- 6 Sumptio Eucharistie, nec est Eucharistia, nec pars eius. 471.2
- 7 Tres definitiones Eucharistie. 472.2
- 8 Quid in hoc sacramento, res tantum, sacramentum tantum, res & sacramentum simul. 473.1
- 9 Est signum plenum, rem quam significat in se continens. 522.2. 523.2
- 10 Perficitur per veram conuersionem, seu transsubstantiationem panis & vini in corpus & sanguinem Christi, nec aliter fieri potest, supposita Christi institutione. 593.2. 594. 596.1

Materia Eucharistia.

- 1 Non est quoad maximum terminata. 474.1
- 2 Panis & vinum materia simpliciter necessaria ad consecrandum corpus & sanguinem Christi. 475.1

- 3 Vna prius alia consecratur, licet nullus ordo consecrationis, aut precedenti inter. rum consecrati. nisi sit essentia, licet sit de precepto iuris diuini quo vnica cum alia & panis prius consecrari debet. ib.2. 476.1. 478.2
- 4 Vnde de illo precepto conser. 482.2
- 5 Non solum ob physici aut imp. tentiam, sed etiam ob moralem, post vniuersæ consecrationem subortam, potest mitti alterius speciei consecratio. 479.2. 481.1
- 6 Probabile est, Papam propter communem causam posse dispensare, probabilius tamen appositum & propter paritalem certum sicut nec. interpretando declarare aliquando licere. ib.2
- 7 Necessaria est sensibilibus presentia materia respectu ministerii. 482.2. practice & moralit. 484.1
- 8 Et aliquo modo esse coram illo. 483.2
- 9 Non est necesse vt tangi possit. 483.2. & 484.1
- 10 Debet materia in partibus definiti ex intentione consecrantis, quam nec in alium potest remittere. ib.
- 11 Massa nondum cocta, aut fermentum coctum, aut panis ex leguminibus factus, non sunt sufficiens materia huius sacramenti. 500.2. 494.1
- 12 Solus panis vtriusque sufficit. 490.1. 493.1. Non verum ex alio grano, seu fermento. 491.1. De filigine, & alio. ib. De spelta, & alijs. ib. 494.1
- 13 Tam azymus quam fermentatus iusti vt vbiq; & quantum azymi conuenientior vsus, vnusquisq; tenent in huiusmodi Eccl. hæc conueniunt in se. 494.2. Vide vtrū Gregorius & Greca Ecclesia. 495.1
- 14 Hic panis tantum ex farina triticea & aqua naturalitatem tenet & solus igne coquendus. 492.2. 493.1
- 15. Potest in illius consecratione misceri non nihil calis. 493.2
- 16. Alterius vero reformationis aut liquoris misceri non potest, tametsi in parua quantitate, non vtriusque materia. 493.2
- 17 Panis male coctus, & digitus qui aliam massam redactum sufficiens materia seu index. 500.1
- 18 Sufficit etiam panis coctus, licet præduritia iniquitate impedi. 501.1
- 19 Vinum vniuersum necessaria materia. 499.1
- 20 Agresta, sapa, vinum cœcum, vel quomodolibet in purmissum, vt propriam amittat speciem, non est materia. ibid. 2. 267.2
- 21 Nec acetum, secus vinum acetum, licet grauius peccati eo conscientis. ib. Idem est de misto. ib.
- 22 Vinum consecratum, si congelatur retinet consecrationem. 268.1
- 23. Congelatum si liqueat sufficiens materia consecranda in eo & licita, quamuis consiliarius in ea non conueniat. 501.2
- 24 Si sacerdos potans se habere vnam hostiam consecratam, & postea inueniat duas, amba manebunt consecrata. 486.1
- 25 Imo si plures astulerit intentione consecrandi, quousque postea in actuali consecratione fuerit oblitus ibidem.
- 26 Sacerdos consecrans dimidiam partem hostie, si illam designat, vere consecrat, licet grauius peccet, ibidem. Secus si per partes proportionales velit consecrare. 485.2
- 27 Panis non potest consecrari, nisi in parte sensibile peritibili. ibid.2
- 28 Materia que ex vi forme consecrari potest, non habet minimum magnitudinis. 487.1
- 29 Solum que potest fieri simul moraliter presens, potest in materia consecratione consecrari. ibid.
- 30 Partes materia consecrata conueneri possunt non consecratis. 486.1
- 31 Vinum consecratum si miscetur non consecrato, tantum permanebit consecratum, quantum potest fieri conueniat non consecratum. ibid.2

INDEX RERVM.

- 32 Mistio aque in vino, solum necessitate precepti Ecclesiastica necessaria est. 501.1. & 2. 502.2.
- 33 Hoc preceptum a tempore Apostolorum manauit, licet Alexander I. prior scriptum tradidit. ibid.
- 34 Sine dispensatione in nulla necessitate potest omitti. ibid.
- 35 Dispensatio vero moraliter vix potest accedere, licet simpliciter non sit impossibilis. ibid.
- 36 Aqua miscenda naturalis, & in minore quantitate, quæ vinum. 504.1.
- 37 Qui vero in sacerdotium quantitate aquæ non naturalis simul cum naturali, licet sacramentum conficeret, peccat grauius. ibid. 2.
- 38 Sacrificij tempore, & ante calicis consecrationem miscenda. 504.1.
- 39 In Missæ initio post Euangelium ex consuetudine propria Ecclesiæ. ibid. Quod si tunc ob negligentiam omitteretur, statim adhibenda, dummodo non sit facta consecratio. ibid. 2.
- 40 Aqua quæ miscetur an in Christi sanguinem conuertatur, & quomodo. 505.1. & seqq. vsque ad 507.
- 41 Licet aqua non transeat in vinum, dicitur vinum mixtum ratione qualitarum aquæ. 179.2.

Forma Eucharistiæ.

- 1 Verba consecrationis sunt forma huius sacramenti, & quomodo. 450.2. 451.1.
- 2 Si ponantur esse forma Eucharistiæ ut sacrificium probabile est non esse, nisi extrinsecam formam eius, ut sacramentum est. 467.2. 468.2.
- 3 Determinata verba, quibus Christus consecrauit, sunt forma huius sacramenti. 703.2.
- 4 Non alia verba, aut orationes, seu preces Missæ. 704.2.
- 5 Cur non deprecatur. 705.1.
- 6 Melius in factio esse, quam in fieri, significatur. 15.1.
- 7 Solum hæc verba, Hoc est corpus meum, sunt de necessitate forma, licet alia sint ex precepto necessaria. Idem est de particula, enim, ibid. 2. 716.1. & 2. 717.1.
- 8 Verba forma dicuntur à sacerdote formaliter & significantur. 706.2. & in persona Christi. 698.1.
- 9 Hæc formalis significatio, simpliciter necessaria ad consecrationem, secus recitat. ibid. 2.
- 10 Qui ex errore ea materialiter profertre intendere, adhuc consecrat ex intentione virtuali facienti, quæ Christus fecit. ibid. 2.
- 11 Prædicta propositio, cum operatiua sit, non potuit ante instans, quæ terminata est, habere veritatem, habuit tamen pro illo. 710.1.
- 12 Non causat quia vera, sed vt vera sit, vnde prius natura significat, quam efficiat, licet non prius natura sit vera. 711.2. 712.1.
- 13 Verba forma virtute sua & physice, efficiunt conuersionem & consecrationem, & corpus Christi in hoc sacramentum. 728.1.
- 14 Per illam actionem realem qua accidentia per se constituunt, expellunt effectiue substantiam panis. 728.2. 729.1.
- 15 Eorum efficiencia limitata ad ea tantum, quæ Christus habet in propria specie. 727.2. Et ad modum ex institutione definitum. 558.1. 582.2.
- 16 Hæc virtus effectiua, formaliter est in verbis, radicaliter residet in ministro. 737.2.
- 17 Vt sint efficaciæ, debent profertre à sacerdote consecrato & rite oratio & non ab alio, etiam in quavis necessitate. 432.2. 433.2.
- 18 Non vero requiritur, quod sanctus sit aut fidelis, sed quod debitam intentionem habeat. 734.2.
- 19 Aliud est constitui in sacramento ex vi verborum, aliud per efficiencia verborum. 633.1.

Fr. Suarez. Tom. 3.

- 20 Quid pronomen, Hoc, in forma designet tractatur late. 712.1. 713.2.
- 21 Mutatio pronominis, Hoc, in illud, vel in aduerbium. Hic, substantialis, secus, si in, istud, vel in, Hic, pronomen, quod est in de Eccce, probabile est. 718.1.
- 22 Quam commode verbum. Est, positum sit ibid. 229.1.
- 23 Mutare verbum, Est, in quodlibet aliud verbum, graue peccatum, imo probabile est, formam substantialem mutari. 625.1. Et ibi de aliis dictionibus eiusdem forme, & mutationibus earum, vsque ad 623.2.
- 24 Cur Christus Dominus posuerit in forma, h, Corpus, non generalius nomen. 719.1.
- 25 Verba forme virtualiter, & quasi in actu exercitio, significant conuersionem. 725.1.
- 26 Sola hæc verba, Hic est calix sanguinis mei, sunt de essentia, alia vero solum ex precepto necessaria. ibid. 726.1. 721.2.
- 27 Sequentia verba, Qui pro vobis, &c. non sunt de substantia sacramenti. 725.1.
- 28 De pronome, Hic, & Mei, idem iudicium, quod de Hoc, & Meum, in forma corporis. 726.1.
- 26 Hæc omnia verba Christus protulit in consecratione calicis. 723.1.
- 30 Quam conuenienter ab Ecclesia posita. ibid.
- Cur magis hæc forma, quam Marci & Matthæi vsa sit. 726.1.
- 31 Mutationes horum verborum, licet accidentales sint, non sunt sine graui peccato. ibid. 2.
- 32 Cum dictio, Calix, sum a vtro contento, h, contentum, non supponit pro vino, sed pro sanguine. ibid.
- Accipite & manducate, hoc est enim corpus meum. Late exponuntur omnia hæc verba, & quia singula significant expenditur. 515.2. ad 520. & specialiter pronomen Hoc. 580.2.
- 33 Hic est enim calix sanguinis mei. Exponitur. ibid. Noui & æterni testamenti. 727.2. Mysteriorum fidei. ibid. 677.2. Qui pro vobis & pro multis effundetur. ibid. 710.1. & 628.1. ad 629.

Necessitas Eucharistiæ.

- 1 Solum ad melius esse fuit necessarium. 435.1.
- 2 Nec in re, nec in voto proprie est medium necessarium adultis, vel paruulis ad primam gratiam, perseverantiam, vel beatitudinem obtinendam. pag. 438. 1. pag. 439. 2. 442.2.
- 3 Licet sit valde efficax & vtile adultis. ibid.
- 4 Mens D. Thome de necessitate Eucharistiæ in voto explicatur. 743.2. per totum.
- 5 Quo Baptismo perfectius, eo magis ad rationem finis accedit, & recedit à ratione medij ne. esset, pagina. 443. 1. & 2.

Minister Eucharistiæ.

- 1 Ex iure diuino, sacerdos, qui secundum Ecclesiæ praxim soli Diacono committere potest dispensationem talis sacramenti in casu necessitatis. 861.1. & 2. 862.1. & 2.
- 2 In casu grauis necessitatis Diaconus potest ministrare, si sacerdos absit, vlt si presens nolit dare facultatem, imo & laicus. 862.2. 863.1.
- 3 Hæc potestas ministrandi, iurisdictionem ordinariam vel delegatam exigit. 863.1. 864.1.
- 4 Alii grauius peccant, qui sine iurisdictione illud dispensant, & religiosi, excommunicationem incurrunt, & quando ibid. 2.
- 5 Potestas ministrandi sacramentum penitentia non inferi facultatem ministrandi Eucharistiæ, nec contra. ibid. & 865.1.
- 6 Deficiente paroco, quilibet sacerdos in mortis articulo potest

Bbbbb 3

- potest ministrare, in aliis necessitatibus non nisi delegatus. *ibid.* per totam.
- 7 Hoc modo possunt religiosi habentes privilegium dispensare hoc sacramentum, quolibet anni die, excepta communionione Paschali 866.1. & 2
- 8 Dentem & sumentem, etiam extra sacrificium: non est necesse distinguere, imo in mortis articulo potest sibi laicus sumere 868.1
- 9 Non magis concurrit ad gratiam Eucharistiae sacerdos dispensans quam si laicus dispenseret. 864.2
- 10 Si duo Ministri diuidant inter se verba forme, neuter consecrabit, secus si materiam diuidant. 735.2
- 11 Utroque super eandem materiam, & cum debita intentione proficiente, qui primo absoluerit, consecrabit si simul, uterque per duas actiones totales. *ibid.* 736.1
- 12 Teneatur minister iure naturali, & diuino positivo, non dare existentibus in peccato, cum sine inconuenienti potest denegare. Quis multo minus licet iniurare. 806.2. 807.1. & 2
- 13 Cum se indigne communicat: duplex est malitia in confessione exprimenta. *ibid.* 2
- 14 Teneatur sacerdos publicos peccatores ad communionem non admittere publice, nisi praesentia fuerit publica poenitentia, ut vero admittat occulte, sufficit occulta. 808.1. per totam.
- 15 Imo denegare occulto, occulte petenti, secus si publice: tunc enim peccabit grauius denegando. *ibid.* 2. Quis sit iudicandus publicus, vel occultus peccator. 809.2. 812.2
- 16 Nunquam licet hostiam non consecratam pro consecrata dare. *ibid.* 1
- 17 Qui non ministrat ex officio, potest & debet denegare occulto peccatori si petat, antequam alitari sit publice expositus. 812.2
- 18 Nulla nisi violenta suspicio sufficit ad denegandam Eucharistiam peccatori. 814.2
- 19 Nunquam licet dare purgationem suspicionis criminis. 813.2
- 20 Vt autem illo ut iuramento, si et nullo iure positivo sit prohibitum, nullatenus consulendum. 814.1
- 21 Quoties oves conuenienter petunt, teneatur pastor per se loquendo, eum ministrare. 867.2
- Ut recte munus suum obiat, ad quid teneatur. pag. 868.2
- 22 Grauius peccat, qui in loco non sacro vel priuato, sine facultate superioris, vel tempore interdictionis, aut sine vestibus sacris ministrat. *ibid.*
- 23 Peccat grauius sacerdos in peccato mortali dispensans Eucharistiam, etiam in casu extremae necessitatis, & priuatum: secus laicus, qui ob talem necessitatem daret. 868.1. & 2

Effectus & efficacia Eucharistiae.

- 1 Nec in re, nec in voto causat physice, vel moraliter effectus aliorum sacramentorum. pag. 436.2. vsque ad 437.439.
- 2 Perfectio vnionis sanctae per Baptismum cum Christo effectus huius sacramenti. 436.1
- 3 Primo per se confert augmentum gratiae, & aliquando primam. 749.2. 656.2
- 4 Non semper praemittit omnia venialia. 790.1. Effectus aliorum sacramentorum veluti eminenter habet in suo. 437.2
- 5 Conferitur in Eucharistiae sumptione totus simul, nisi successiue dispositio augeatur. 758. & 2
- 6 Quomodo incipiat. 760.1. & 2. 855.1
- 7 Idem effectus datur, siue sumatur tota hostia simul, siue successiue, isque in prima sumptione, nisi postea dispositio augeatur, vel incipiat. *ibid.* 762.1. 763.1

- 8 Sumptio cuiuscumque speciei confert gratiam habitudinem & sacramentalem. 763.2. Et omnino aequalem ceteris partibus. 767.2
- 9 Nec per vitamque simul plus, quam per vitam tantum. 765.2. 767.1. Et si sumatur dispositio, in sumptione prima datur effectus. *ibid.* 2
- 10 Non augeatur, quamdiu Christus est intra sumentem, nisi dispositio augeatur. 769.2
- 11 Non redit, recedente fessione, si iam Christus desierit. 770.1
- 12 Excitat in sumente deuotionem. 771.1. Conferi a xilium ad peccata vitanda, & ad superandas tentationes. 762.2
- 13 Remittit ex opere operato venialia, non penas temporales. 770.2. 771.1
- 14 Solum in sumentibus habet effectum ex opere operato, & per modum sacramenti, nam, vi sacrificium, est primum & defunctis oblatum prodest. 772.1. & 2
- 15 Non efficit qualitates supernaturales in corpore licet carnis concupiscentiam miiget, fomitemque peccati, pag. 774.1. & 2
- 16 Resurrectio & gloria corporis quodammodo effectus sunt huius sacramenti. 775.2. 776.1
- 17 Nullam vnionem realem efficit inter Christi & sumentis corpus. 778.2

Dispositio ad effectum.

- 1 Aliud est accedere cum conscientia peccati, aliud cum affectu. 745.1
- 2 Necessaria est supernaturalis actio, puta contritio per se loquendo. 752.2
- 3 Potest quis ita accedere, ut nec peccet, nec gratiam consequatur. 755.2
- 4 Actio cognita non sufficit, nisi per accidens, ratione ignorantiae, qua peccatum magna sumptionis excuset. *ibid.* 802.2
- 5 Ad augmentum gratiae quilibet gradus gratiae sufficienter disponit. 753.2
- 6 Neque est actualis dispositio simpliciter necessaria. 721.2. etiam ex praecipuo. 801.1
- 7 Peccatum veniale conueniens sumptionem, non impedit effectum sacramenti, imo nec, quod ipsa sumptio veniale sit. 753.2
- 8 Accedere cum conscientia mortalis peccati, est mortale, 790.2. Et graue sacrilegium. 792.1. & sequentium. Et quo cum grauioribus peccatis acceditur, eo grauius est delictum per se loquendo. 791.1
- 9 Secus cum conscientia cuiusvis venialis. 790.1
- 10 Erit tamen veniale, si illud peccatum sit circumstantia communionis, vel si cum conscientia plurius venialium, & sine aliquo eorum dolore accedatur. 791.2
- 11 Habens conscientiam mortalem, quam unius sibi contritus videatur, imo etsi sibi uideatur, teneatur confessionem praemittere. 793.2. 795.1
- 12 Hoc preceptum semper fuit in Ecclesia, esseque plerumque reuerentiam, asserere a Tridentino aucto impostum, 796.1. & 2
- 13 Hoc preceptum licet ex sola institutione vitaeque sacramenti non probetur de iure natura, est tamen diuino positum, a Christo latum. 794.1. 796.2
- 14 Urgente necessitate, & deficiente copia confessionis, potest quis excusari ab illo. 797.1
- 15 Quando copia confessionis deesse iudicanda. 798.1. & 2. 799.1
- 16 Qui ante inchoatam Missam reordatur mortali, debet se vultibus extere, & si iam inchoauit sacerdotem ad adzate vocare, si absque scandalo & infamia fieri possit. *ibidem.*

INDEX RERVM.

- 17 Et qui alicuius mortalis peccati in confessione fuerit obligatus, sub eadem conditione. ib. 2.
- 18 Parochi debent, quibus tenentur celebrare, excusantur deficiente confessore, seu alij clericis, etsi ob id multi non sint sacrum audituri. ib.
- 19 Qui nequit confiteri, tenetur conteri ex precepto diuino & natura. 801.1. 802.1.
- 20 Qui sciens & videns indignus communicat, non tenetur hoc intelo, cum primum possit confiteri. 802.2.
- 21 Sibi vero Sacerdotes ad hoc tenentur ex precepto Concilij Tridentini, quando ex iusta causa confessionem non praemiserunt. 803.2. 804.2.
- 22 Communicans paulo post commissum mortale, dummodo praemisit confessionem, non peccat mortaliter, nisi aliquo accidente. ib. 2. 805.1.
- 23 Nulla dispositio corporalis ex iure positivo requiritur. 818.1.
- 24 Etiam modo accedendum, qui d. notionem & reuerentiam vrese ferat. ib.
- 25 Cum probabili timore vomitus accedere, graue peccatum. 819.1.
- 26 Licet nulla corporalis macula per se impediat, aliquando vero ex quadam conuulsitate, vel sub venali impediat. ib. 2.
- 27 Pluuio inuoluntaria per se non impedit, quando autem per accidens. 820.1.
- 28 Idem de conjugali copula. ib.
- 29 Nullum est diuinum preceptum de ieiunio seruando, ante sumptionem Eucharistiae. ib. 2.
- 30 Seruari tamen solutum a tempore Apostolorum, & iure optimo ab Ecclesia acceptum. 821.1.
- 31 Ex vi eius tenemur seruare naturalem ieiunium. ib. 2. Quicumque cibis, etiam per modum medicinae, impedit. 821.12. &
- 32 Transgressio huius precepti in quatuor minima quantitate, mortale. 822.1.
- 33 Quando censetur aliquis per modum cibi vel potus sumptum. ib.
- 34 Hoc ieiunium seruandum a media nocte ante diem, in quo fit communio. 822.2.
- 35 Non est preceptum nihil sumendi post communionem, vel non communicandi ob indigestionem. 823.1. 824.1.
- 36 In solo mortis articulo non obligat. ib.
- 37 Potest ex rationabili causa idem egrotus aliquoties sumere non ieiunio. 823.2.
- 38 Quando liceat Sacerdoti non ieiunio sumere aut conficere Eucharistiam. 824.1. 825.1. & 2. 826.2.
- 39 Quae, quales, & quanta reliquia consumi possint a non ieiunio. 826.1. & 2.

Subiectum Eucharistiae.

- 1 Cur in primitiua Ecclesia, reliquia sacramenti Eucharistiae infantibus darentur. 527.1.
- 2 Solus homo potest sacramentaliter Eucharistiam manducare. 729.1. & 2.
- 3 Solum sacramentaliter, accipi potest a peccatore, a iustis vero baptizatis etiam spiritualiter a non baptizatis, neutro modo. 739.2. 740.1.
- 4 Infantes baptizati, & perpetuo amentes ex se non sunt omnino incapaces huius sacramenti, licet eis dandum non sit. 740.2. 741.1.
- 5 Non est illicitum dare amenibus, qui prius ratione vsi sunt, imo, se. Inso. irreuerentia periculo, eis est dandum in articulo mortis. 933.1.
- 6 En. argumens, ratione vrentibus, non dene. andum. 834.2.
- 7 Non peccat per se loquendo suscipiens a indigno ministro. 869.2. Etiam pra. i. s. o. b. E. c. l. e. s. i. a. in casu extremae necessitatis. ib.

Vsus & sumptio Eucharistiae.

- 1 Non est speciale sacramentum, vel sacra. a. e. m. o. n. i. a. p. e. r. s. e. ad significandum imposta, sed conditio terminum per sacramentum operetur. 471.2. 472.1. & 2.
- 2 Quo differat ab vsu aliorum sacramentorum. ib.
- 3 Integra sumptio fit sub vna tantum specie. 479.1.
- 4 Sumptiones plurium partium eiusdem hostiae, licet physice distinctae, vnam tantum sumptionem componunt. 480.2.
- 5 Spiritu. a. l. i. a. sumptio huius sacramenti, fit per desiderium, vel votum eius in seipso formaliter ex viua fide ortura. 738.1.
- 6 Spiritu. a. l. i. a. sumptio Christi per Eucharistiam, diuersa ab ea, quae fit per fidem & charitatem. ib. 2.
- 7 Sumptio, vel sacramentalis tantum, vel spiritus a. l. i. a. vel sacramentalis & spiritus a. l. i. a. simul. 739.1.
- 8 Perfectius applicatur hoc sacramentum, quam reliqua. ib. 2.
- 9 In rigore potest sumptio antecedere sacrificium essentialiter perfectum. 928.1.

Frequentia.

- 1 Nulla frequentia in Eucharistia vsu iure diuino prohibita. 838.2.
- 2 M. g. u. in frequentiam, quam in raritate inclinandum, & quae in hoc regula. 839.2.
- 3 Non potest quis intra eandem diem, bis extra sacrificium communicare. ib.
- 4 Haec diei computatio, quomodo faciend. 839.1.

Praeceptum Eucharistiae.

- 1 Nullum est obligans ad communicandum propter primam gratiam. 466.1.
- 2 De iure diuino est, vt non conficiatur Eucharistia, nisi offerendo sacrificium inuentum Christi. 477.2.
- 3 Praeceptum sumendi hoc sacramentum, nunquam obligat hominem, qui non possit se disponere. 790.2.
- 4 Praeceptum communi. a. n. d. i. a. Christo Domino latum. 821.2.
- 5 Obligat omnes homines adultos. 872.1. Non vero infantes aut amentes perpetuos. ib. 1. & 2. 445.1.
- 6 Obligat in articulo mortis, siue ante communicauerit homo, siue non. 835.1.
- 7 Exira periculum mortis obligat aliquoties in vita. 836.1.
- 8 Non obligat pro determinato tempore, sed nisi minimum differatur. ib.
- 9 Nunquam oritur ex obseruantia aliorum preceptorum hac obligatio. 837.1.
- 10 Sola fideles baptizati adulti tenentur Ecclesiastico precepto communicandi. 840.2.
- 11 Nec ante de iunum annum obligantur, nec excusantur, post decimum quartum, regula. vt loquendo. 841.1.
- 12 In articulo mortis debet dari cuiuscuq. aetate & peccati capacis. ib. 2.
- 13 Semel in anno temporeq. Paschatis sumendum hoc sacramentum de manu parochi, vel alterius, cum eius facultate. ib. 840.2. & 841.1.
- 14 Qui in Paschate non communicauit, tenetur quam primum possit, implere preceptum. 843.1.
- 15 Non obligat ad anticipandam communionem. 844.1.
- 16 Indignus communicans precepto satisficit. 845.2.
- 17 Quae pena transgressores huius precepti puniendi. ib.
- 18 Diuino iure communicatio sub vtraq. specie, laicis non prohibita. 846.2. Neg. sub alterutra. forsim. 847.1. 849.2.
- 19 Non est preceptum diuinum obligans laicos ad communicandum sub vtraq. specie, nec sub altera desinit. 850.1. 852.2.
- 20 Potuit Ecclesia laicis prohibere calicis vsu, meritoq. id fecit. 853.2.

- 21 Potest in hoc dispensari, & quando. 854.2
 22 nec aliter licet, nisi intratur uerentia huius sacramenti. 855.1
 Species sacramentales Eucharistiæ.
 1 Vt instrumentum influunt in effectum sacramenti. 270.2.
 2 Non existunt, aut subsistunt, existentiæ aut subsistentiæ Verbi. 539.2. 540.1
 3 Modus quo per se existunt, non potest esse vnio cum corpore Christi. 539.2
 4 Nullo intrinseco modo accidentali vniuntur corpori Christi. ib. Sed effectiue solum. 542.1
 5 Nullam corpori Christi imprimunt qualitatem. 543.2
 6 Prædicata propria corporis Christi, vel substantiæ panis valde metaphorice de speciebus dicuntur. 547.2
 7 Secus denominationis, qua mutuas Christi & specierum actiones consequuntur. 547.1. & 2
 8 Ita dici possunt extrinsecus locus corporis Christi, sicut dicitur locus Angeli corpus, cui applicat operationem. 542.1
 9 Repugnat subsistere subsistentiæ panis præexistentis. 560.1.
 10 Nullum habent subiectum. 674.2
 11 Certum est aliqua accidentia panis, & vini manere eadem numero in Eucharistia, secundum essentiam & existentiam. 618.2
 12 Manent omnia, quæ per se possunt sensibus obij. 1199.1
 13 Et quæ sunt realiter distincta a substantia, non vero modi ex natura rei tantum distincti. 678.1. & 2
 14 Quantitas, cum separatur, priuatur modo positivo & reali vniõis ad subiectum. 680.2
 15 Probabile est recipere modum positivum, quo per se existat, non vero entitatem distinctam. ib.
 16 Conferatur per nouam actionem. 682.2
 17 Quæ actio est modus accidentalis quantitatis, illam vt terminum tantum respiciens. ib.
 18 Cetera qualitates post consecrationem inherent, quantitati. Eadem in herentia, quæ ante. 683.1
 Vnde non mutantur, nisi, quæ pendebant effectiue à forma panis. ib. 2
 19 De potentia absoluta posset Deus has qualitates, sine proximo subiecto conseruare. ib.
 20 Omnium intentionalem actionem & naturalem, quam antea, efficere possunt. 690.2
 21 In qua virtute attingant productionem formæ substantialis. 691.1
 22 Cum qualitates rem esse in vino reducunt se ad pristinum statum, Deus supplet efficientiam substantialis formæ. 691.2
 23 Loco moueri, ab agente naturali alterari, augeri, & diminui possunt. ib.
 24 Quantitas Eucharistiæ, nec per se, nec per accidens, ad corruptionem specierum corrumpitur. ibidem. 692.2. & 693.1.
 25 Necessaria est materia prima, vt noua generatio fiat. ibid.
 26 Vnde prius natura supponitur. 694.1. Et sit à Deo immediate, licet probabile sit, Christi humanitatem concurrere vt instrumentum. 694.2
 27 Quæ alia actiones ibi intercedant, & quomodo. ibidem. 695.1
 28 Per missionem specierum vini cum alio liquore non desinit ibi esse sanguis Christi, donec species corrumpantur. ibid. 2
 29 Si missione prædominantur species sacramentales, alter liquor in vinum, non in sanguinem Christi, conuertetur. 696.1
 30 Si miscantur vino non consecrato, semper manet sub eis sanguis. ib. 2.

- 31 Hoc vinum separandum, & ad sacros vsus seruandum. 697.1
 32 Vtraque simul species perfectius significat ex parte modi vniõis ex parte rei significata. 767.1. & 2
 33 Licet cum Christo coadorentur, possunt etiam adorari adoratione respectiua, & secundaria latra. 781.1.

Figuræ Eucharistiæ.

- 1 Oblatio Melchisedech panis propositionis, panis primitiarum, & subineritias Eli. imo & quinque panes, quibus Christus satiatur hominum multitudinem, figura Eucharistiæ, quoad sacramentum tantum. 468.1
 2 Illius vero, quod est res tantum, Manna, Lignum vitæ, Mel, quo aperti oculi Ionathæ. ib.
 3 Alia figuræ sanguinis Christi. ib. 2
 Vide agnus Paschalis.

Nomina, quibus vocatur in Scriptura Sancta.

- 1 Vocatur panis vitæ, & cur hoc, & similia nomina habeat. 445.2. & 446.1. 451.1
 2 An dicenda cetera Dominica. 446.1. Cur vocetur communio. ib. 2 Metalepsis. 447.1. & 2
 Viatum. ib. Eucharistia. ib. 2
 3 Veria nomina illi propter suum effectum à Sanctis data. 438.2
 5 Dicitur potest testamentum, & quo sensu. 900.2.

Errores circa Eucharistiam.

- 1 Heretici omnino negantes hoc sacramentum. 410.2
 2 Quid illud simpliciter & absolute necessarium dicant. 117.1
 3 Varij errores circa materiam huius sacramenti. 472.2
 4 Alij circa Christi presentiam. 509.2. 510.1. & 2
 5 Qui afferant manere simul in Eucharistia substantiam panis cum corpore Christi. 578.1. vj. que ad 579.
 6 Eucharistia sacrificium. Vide verbum, Missa.

Excommunicatus.

- 1 Sumendo Eucharistiam vnico tantum peccato peccat, & agratur tamen ex illa in cumstantia, quam tenetur in confessione exponere. 791.1
 2 Vide verbum Eucharistia, Baptismus, Confirmatio, Sacramentum in communi, Sacramenta nouæ legis, S. Minister.

Extrema vnctio.

- 1 Cur nulla eius figura in lege veteri. 54.1
 2 Licet vitilis, non tamen necessaria necessitate medijs, est præcepti. 56.1
 3 Non datur sine voluntate suscipientis, saltem virtuali, vel habituali. 163.2
 4 Ad Eucharistiam ordinatur, & quomodo. 170.2
 5 Licet à Sacerdote degradato vel heretico ministraretur, verum est sacramentum. 481
 6 Donec omnes paruales forme & materia absoluantur, nullum effectum conferunt, etiam paruales. 476.1
 7 Effectus extrema vnctionis quis sit. 67.2
 8 Sanitas corporis non est infallibilis effectus huius sacramenti, nisi id magis expediat infirmo. 442.2
 9 Habet effectum recedente fisione. 323.2.
 Far.
 1 Varia eius acceptiones apud Auctores. 541.2. An sit materia Eucharistiæ. Vide Eucharistia. S. Materia.
 Farina.
 1 Farina eandem diuersitatem specificam retinet, quam habent res, ex quibus sunt. 492.2.
 Fides.
 1 Species rerum fidei non infunduntur cum fide. 36.1.
 2 Nq

INDEX RERVM

- 2 Non solum fides, sed fidei professio hominibus necessaria ad salutem. 61.2
- 3 Fides parentum non est ad paruulorum iustificationem necessaria. 63.2. 64.1
- 4 Inculpabiliter existens se habere fidem, excusabitur à peccato infidelitatis, non tamen sine ipsa in re habita iustificabitur. 306.2
- 5 Fides non potest haberi in voto ib.
- 6 Non pendet à gratia habituali in prima infusione, sicut nec in conseruatione. 311.1
- 7 Habitus fidei regulariter infunditur Catechumeno, ante Baptismum. ib. 2
- 8 Quæ motiua in Eucharistia ad roborandam fidem. Vide Eucharistia, §. Institutio.

Fictio.

- 1 Quid sit, & quotuplex possit esse in Baptismo. 299.2
- 2 Tantum habet locum in adultis. 298.2
- 3 Vide Baptismus, & cetera Sacramenta, §. Effectus.

Figura.

- § Figura Christi in Eucharistia. Vide Christus in Eucharistia, §. Accidentia.
- 2 Figura corporis humani quærit, duplex, organica & situalis, quæque vtraque sit. 53.2.2
- 3 Situalis figura motu locali mutatur locus organica. 553.1

Fœmina.

- 1 Fœmina Iudæa remediò ad salutem non caruerunt, Circumcisionis loco. 40.2 An possint Missam ministrare. Vide Missæ, §. Missæ ministrans.

Forma substantialis & accidentalis.

- 1 Forma accidentalis non prius creatur & posterius vnitur. 86.1. & 2
- 2 Forma pendens à materia, eadem actione qua fit, vnitur. 87.1. Et similiter conseruatur. 84.2
- 3 Non implicat eandem formam simul creati & educi de potentia materie. 87.2
- 4 Repugnancia inter formas substantiales, formalis est, non essentialis. 571.1.

Formæ sacramentorum.

Vide Sacramentum, Sacramenta nouæ legis, & singula sacramenta, §. Forma.

Fractio.

- 1 Diuisionem & discontinuationem partium essentialiter importat. 546.2
- Vide verbum, Cœnanox & Missæ, §. Essentia, & §. Missæ ritus.

Frumentum.

- 1 Hæc vox licet per Antonomastiam triticum significet, comprehendit tamen generaliter omnia semina, quæ falce metuntur. 489.2. 490.2

Vide verbum, Eucharistia §. Materia.

Gratia.

- 1 Gratia ex opere operato, & ex opere operantis, qua. 62.1
- 2 Inter hos modos causandi gratiam, potest dari medium. 606.1
- 3 Sacramentales gratie, quomodo differant à gratia virtutum & donorum. 671.763.1
- 4 Quodlibet auxilium gratie sacramentalis potest dari extra sacramentum. 68.1
- 5 Gratia non creatur, aut concreatur, sed ex potentia obdientiali anima educitur. 85.2. 89.2
- 6 Nulla qualitas naturalis est dispositio requisita ad gratiam. 83.1
- 7 Dilectio Dei super omnia supernaturalis, etiam vi præcisæ

à formali dolore, potest sufficienter dispensare ad gratiam. 331.1.

- 8 Gratia actualis in actibus nostris liberis consilii. 771.1
- 9 Gratia licet in instanti producat, potest tamen successiue augeri. 768.2.
- 10 Sæpe solet in sacra Scriptura aqua nomine significari adducuntur Patres, qui iuxta hanc Metaphoram optimam sacre Scripturæ a lo a explic. nt. 205.1
- 11 Prima gratia quibus, & per que sacramenta conseruatur, & qualis. Vide Sacramenta nouæ legis, §. Institutio, & Effectus, & in singulis sacramentis, §. Effectus.
- 12 Quæ dispositio ad recipiendam gratiam per sacramenta. Vide eisdem verbis, §. Dispositio.

Græci & Græca Ecclesia.

- 1 Græci qui ad obedientiam Ecclesiæ redeunt, non iterum baptizantur. 213.1
- 2 Non ideo Græci sunt schismatici, quia in fermento conseruant. 211.2
- 3 Debent conseruare in fermentato in templis suis. 212.1
- 4 Quando & quomodo liceat Sacerdoti Græco peregrinanti in Ecclesiâ Latinâ, & ei, qui dominicum omnino mutauit, conseruare in fermentato. ib. 2
- 5 Possit in propria Ecclesiâ conseruare in azymo, ex grauis necessitate, non vero Latinus in fermentato. ib.
- 6 Græci miscunt vino aquam in conseruatione calicis, secus Armeni. 499.2
- 7 Fuisse apud Græcos consuetudinem non conseruandi non quadagesima, nisi Dominici diebus & Sabbathis, non satis ex Laodicensi Concilio colligitur. 716.1.

Habitus.

- 1 Habitus ex specie sua indifferens probabile est dari in voluntate. 113.1
- 2 Habitus intellectus, bene & male moraliter vti possumus, non vero physice, & in essentia. ib.

Hereticus.

- 1 Censuras ipso iure latas non incurrit, qui fidem animo retinet, heresim exterius profiteretur. 37.2.2
- 2 An possint heretici ministrare, vel recipere sacramenta, Vide Sacramentum, Sacramenta nouæ legis, & singula quæque sacramenta, §. Minister, & Subiectum.

Hoc.

- 1 Pro varietate rerum, quibus applicatur, varia significat. 580.2. Quid significet & pro quo supponat in verbis conseruationis. Vide Eucharistia, §. Forma.

Homo.

- 1 Idem affectus est in homine ad res corporales, in pura atque in lapsa natura. 32.1
- 2 Plures homines saluandos, quam angeli ceciderint, probabile, in quibus & maior & minor gloria erit, quam fuit in Angelis. 309.1.

Hostia.

Vide verbum Eucharistia, §. Species sacramentales, & verbum Missæ, §. Missæ ritus.

Humilitas.

- 1 Quæ humilitatis motiua in Eucharistia. Vide Eucharistia, §. Institutio.

Hypostasis.

Vide Subsistentia & Vno hypostati.

Ieiunium.

- 1 Aliud naturale, aliud Elefasticum, & quid vtrumque. 821.2. Vide Eucharistia, & Confirmatio, §. Dispositio.

Immenitas.

- 1 Est quedam presentia, per quam res sine sui mutatione potest esse presens omnibus spatiis vsque in infinitum. 565.2

Immolatio.

- 1 In rigore vocis cruentam oblationem significat, secus ex vsu. 818.1.

Inceptio

Inceptio & definitio:

- 1 Nulla res incipere potest in tempore determinato ante hoc instans. 75.2. Nec si tota fiat simul, eius inceptio coexistere potest tempori determinato, bene tamen indeterminato, 76.1. 77.2
- 2 Quot sint inceptio & definitionis modi, ostenditur à prioribus. 77.1.

Infans.

- 1 Infantibus in utero morientibus, cur non sicut vel quis prouisum, neque derogat providentia Dei, his qui baptizari nequeant, alud non reliquisse remedium. 40.2. 29.4.2. & 295.1.
- 2 Quomodo nō minus prouisum fuerit infantibus legis gratia, quam reliquis. 199.
- 3 Infantibus Gentilibus, qui à parentibus circumcidebantur, quo modo communicaretur circumcissionis effectus. 92.2.
- 4 Infans in fluium proiectus à ministro cum debita intentione formam Baptismi profertente, baptizatus manebit, quamuis nunquam emerget. 208.1
- 5 Sanctificatio infantium in utero speciale priuilegium. 294.2
- 6 Infantes per equalia media iustificati, & in eo statu mortui aequales erant in gloria. 309.1. Quilibet infans sunt capaces martyrij. 325.1

Infideles.

- 1 Vide verbum Baptismus, & verbum Eucharistia, Subiectum.

Infinium.

- 1 Licet probabilis sit, non posse fieri à Deo, non tamen de se de certum. 598.1

Innocentia & Innocentes.

- 1 Innocentia status. Vide Status Innocentie.
- 2 Innocentes pro Christo occisi, vere martyres. 325.2.

Instrumentum.

- 1 Propinquitas ad principale agens sufficit ad rationem instrumenti coniuncti. 519.1
- 2 In supernaturalibus instrumentis non est simpliciter necessaria preuia actio connaturalis instrumento. 168.1
- 3 Vide Sacramentum & Sacramenta noue legis, & singula, §. Efficiencia, vel effectus.

Intentio.

- 1 Intentio habitualis, actualis, & virtualis, quid sint. 160.1
- 2 Actualis & virtualis intentio ubi, & quamdiu manere consequantur. 151.1. & 2
- 3 Intentio ministri qualis debeat esse, vide Sacramentum, & Sacramenta noue legis, §. Minister.

Israel.

- 1 Filij Israel egressi de Aegypto noctu, prope matutinum tempus diei decima quinta luna. 457.1
- 2 Quomodo profecti de Ramesse, & quomodo in ea congregati. à 456.2. ad 457. per totam.

Iudas Iherosolymitanus.

- 1 Presens fuit lotioni pedum, & institutioni Eucharistie, & eum Christus communicauit, licet non quando buccellam panis intinclam dedit. 458.1. 459.2. 461.1
- 2 Ordinatus fuit Episcopus & Sacerdos, quando reliqui Apostoli. 460.2
- 3 Non manifestauit Christus (potuisset tamen) omnibus Apostolis, sed Ioanni tantum Iude peccatum. 461.1

Iudex.

- 1 Iudex etiam Ecclesiasticus, si existens in mortali sententiam proferat, vel alios actus iurisdictionis exerceat, non peccat mortaliter. 161.1

Iustificatio.

- 1 Ad nostram iustificationem fides, penitentia, & sacramenta, suo quaque modo concurrunt. 63.1
- 2 Ad iustificationem & ex parte intellectus & voluntatis supernaturalis dispositio requiritur. 306.1

Kyrie eleison.

Vide verbum, Missa. §. Ritus, & Cereemonia. Latro.

- 1 Bonus latro, nec aqua Baptismo, nec sanguinis, nec flammis baptizatus. 296.2. 297.1

Lex natura.

- 1 Quid hoc nomine intelligatur, quod eius tempus, etiam respectu aliorum à populo Israhel. 38.1. & 2
- 2 Tunc adultus per conuersionem ad Deum ex fide possentificari. ib. 2.
- 3 Erat etiam remedium ad infantium salutem, à Deo institutum. ib.
- 4 Quod confitebatur in aliquo exteriori ac religioso cultu, & in quo. 39.2. 40.1
- 5 Erat verum sacramentum, non tamen conferebat gratia ex merito Ecclesie. 44.1. 110.4.2
- 6 Non poterat infantibus absque parentum voluntate applicari. 44.1. 260.2
- 7 Nullum aliud sacramentum ad hunc finem in hac lege institutum, licet alia improprie sacramenta fuerint, & interdu aliquod speciale pro aliquo familia. 45.2. 46.1. & 2.
- 8 Cur plura sacrificia, quam sacramenta in hoc statu. ibidem. 1
- 9 Implicita fides Christi sufficiebat tunc ad salutem. 43.2
- 10 Nulla lex, aut determinata cereemonia creditur eo tempore data. ib.
- 11 Nihilominus tenebantur parentes remedium originali applicare filijs. 43.2
- 12 Fuit hoc status cultus Dei externus per sacrificia & oblationes. 45.1
- 13 Hic status imperfectior statu legis scripte. 106.1
- Plura, que sacramentum huius legis communia habet cum Circumcissione, vide Circumcissio, §. In fluium, Efficiencia, & effectus.

Lex vetus.

- 1 Non fuit mortifera, donec Euangelium sufficienter promulgatum fuit. 106.1
- Vide verbum, Sacramentum veteris legis, & Sacrificium, Libertas.
- 1 Non potest esse in actu, si prius natura intelligitur factus à Deo, quam à nobis. 87.1. & 2.

Locus locatum.

- 1 Aliquid potest esse in loco, vel intrinseca presentia, vel extrinseca circumscriptione ab alio corpore. 537.1. & 2
- 2 Immutabilis ac localis presentia ex presentia ad spatium, non ex superficie circumdante, desumitur. 568.1
- 3 Esse distinctiue in loco, in rigore includit negationem aptitudinis existenti naturaliter in alio loco. 560.2
- 4 Non omnes modi existendi in loco reducuntur ad circumscriptionem & definitum. 567.1
- 5 In locato, præter superficiem ambientem, est modus intrinsecus presentia, qui non corrumpitur, nisi corpore mutato. 537.2
- 6 Acti occupare locum distinctum est in locato abesse quantum. 552.2.
- An idem corpus possit esse in duplici loco, & his similia, vide verbum, Corpus.

Manipulus.

- 1 Manipulus primitiarum secundo die azymorum offerretur. 453.2. Vide Massa. §. Quibus rebus, debeat celebrari.

Manna.

- 1 Manducatio manna, licet rei sacre signum, cur non sacramentum. 9.2.

Manus impositio.

- 1 Multiplex in sacra Scriptura. 402.2.
- Mare.
- 2 Maris rubri transitus, licet rei sacre signum, cur non sacramentum. 10.1.

Maria

INDEX RERVM

Maria.

- 1 *Quia est ei gratia per Baptismum.* 102.2
- 2 *Quia fuit Baptismi, licet non potuerit per illum primam gratiam recipere.* 161.1
- 3 *Quia quando baptizata, vide verbum Christus.*
- 4 *Martyrium.*
- 1 *Privilegium Martyrii ante Christi aduentum cepit.* 336.2
- 2 *In quantum actus fortis uoluntatis, non reperitur in infantibus secus, quia est actualis mors pro Christo.* 326.2
- 3 *Requirit in adultis actum bonum & supernaturalem, quo uolunt pro Christo mori, & veram fidem supernaturalem profiteri.* 327.1
- 4 *Non est de eius ratione, procedere ex formali dilectione Dei super omnia.* id & 335.1
- 5 *Conferat gratiam martyri in alio quo instanti uita, in quo uidetur mors naturaliter inueniri.* ibid. 337.1
- 6 *Existens in mortali, data occasione martyrii, tenetur conteri, licet attritu possit ex accidenti sufficere.* 331.2.332.1

Materia.

- 1 *Per ordinem ad determinatam formam, determinatam accipit quantitatem, & quomodo.* 474.2
- 2 *Licet naturaliter informari diuina forma non possit, bene tamen supernaturaliter.* 471.2

Massa.

- 1 *A pane cocto differre, ut similitudo.* 473.2. Vide verbum, Eucharistia. §. Mater.

Mater.

- 1 *Matrem iam iam morituram non licet aperire, ne proles sine Baptismo moriatur, possit tamen ob id a celerari supplicium, si mortis esset damnata.* 272.1

Matrimonium.

- 1 *Quae sit in hoc sacramento materia & forma.* 179.2
- 2 *Solum habet determinatam formam in genere, quae scilicet ad humanum contractum sufficit.* 23.2
- 3 *Per decretum Tridentini clandestina irritans, quo modo non fuerit mutata materia, nec forma huius sacramenti.* 31.1
- 4 *In lege veteri non erat sacramentum.* 87.1
- 5 *Nalli in particulari necessarium, sed Ecclesiae.* 55.2. 171.2. & 190.1
- 6 *An ex intentione contrahentium possit matrimonium contrahi, quin fiat sacramentum.* 151.1
- 7 *Error per ignem in matrimonio substantialis est.* 155.1
- 8 *Matrimonij minister, contrahentes ipsi, Parochus uero solum assistit, ut testis simpliciter necessarius.* 179.2. 181.1
- 9 *Contrahentes in mortali, in quantum ministri sunt, non peccant mortaliter, secus in quantum recipiunt cum obice.* 88.1
- 10 *Non etiam peccat Sacerdos, qui in statu peccati assistit contractui, benedicens, contrahentes, ibid.*
- 11 *Habet effectum, recedente fictione, et si scilicet tollatur solutio iam matrimonio.* 319.1.324.1
- 12 *An esset in statu innocentiae, vide verbum Status Innocentiae.*
- 13 *Matrimonium Ada & Euae, vide verbum, Adam.*

Matutinum.

- 1 *Matutinum recitatio an debeat precedere Missam. Vide verbum Missa §. Minister.*

Melchisedech.

- 1 *Officio Melchisedech in pane & uino, sacrificij & sacramenti rationem habuit.* 46.2
- 2 *Obtulit panem triticum.* 491.1
- 3 *Tam panis, quam uinum essentia illius sacrificij.* 921.2
- 4 *Ad omne meritum de congruo non sufficit fides informis.* 41.2
- 5 *Meritum de congruo quando infallibiliter effectum habet.* ibid.

- 3 *Solis adultis potest aliquis mereri de congruo, nec ideo amittit suum praemium de condigno.* 73.2
- 4 *Acquisito iure ad primam gloriam, nullus deinceps gloriam meretur, nisi merendo eius, & gratia augmentum.* 109.1

Meritum Christi. Vide verbum Christus.

Metalepsis.

- 1 *Assumptionem & participationem, proprius tamen transmutationem significat.* 447.1. & 2

Minister.

- 1 *Quis & qualis sacramentorum communio, & cuiuslibet in specialiter. Vide in singulis sacramentis, & in verbo, Sacramenta, & Sacramentum nouae legis, §. Minister.*

Miraculum.

- 1 *Pro quo hec vox in rigore supponat.* 525.1
- 2 *Alia, ut credantur, alia ad credendum ualent, occultae illa, haec publica & nota.* ibid.

Missae.

- 1 *Ufus huius uocis in Latina Ecclesia antiquissimus.* 901.2. eius etymologia. 902.1
- 2 *A Christo instituta, quod substantiam.* ibid.
- 3 *Missae alia catechum, norum, alia fidelium, & quae 991.2. alia solemnium, & quae 1138. Nomina & figura Missae, 906.1. 907.1.*

Essentia & significatio.

- 1 *Ministerium Eucharistiae, prout in ecclesia constituitur, & Missa appellatur, uerum sacrificium est, licet sit reprobatio sacrificij cruenti.* 898.1. & 2. 899.2
- 2 *Vnicum est & a Christo institutum, neque ab Ecclesia institui potuisset.* 902.1. 903.2
- 3 *Eius significatio moralis communis cum ceteris sacrificijs: mystica uero in commemoratione Christi passionis constituitur, quae non proprie sit, nisi per utriusque speciei consecrationem & oblationem.* 905.1
- 4 *Obiectum cui, huius sacrificij, tota Trinitas.* ibid.
- 5 *Sola consecratio utriusque speciei cum ordine ad sumptionem est de essentia huius sacrificij.* 903.1
- 6 *Hec consecratio essentialis est, prout conuenit transsubstantiationem panis in Christi corpus, & separationem accidentium a substantia.* 922.2. 923.2
- 7 *Quid primario intentum in hoc sacrificio.* 916.2. 921.1. 976.2. Solum accidentalis est & numerice distinguitur a sacrificio incruento, quod Christus per se obtulit, a cruento uero essentialiter quoad actionem offerendi. 924.1. & per totam.
- 8 *Essentialiter distinguitur a sacramentis legis ueteris.* 925.2. Si pro re oblata sumatur, rationem sacramenti includit. 929.2
- 9 *Probabilius est, ex nulla intentione ministri ab hoc sacrificio sacramenti rationem posse separari.* 929.1. & 2

Res oblata.

- 1 *Christus ut est sub sacramentalibus speciebus, res oblata per hoc sacrificium.* 906.2. 907.1
- 2 *Principaliter pertinet ad rem oblatae Christus, quam sacramentalis speciei.* 86.2
- 3 *Panis & uinum ut materia, ex qua, pertinet ad rem oblatae.* ibid. 2
- 4 *Quomodo in hoc differat Missa a ueteribus sacrificijs.* ibid.
- 5 *Cur aliquando Petrus, Christum in Eucharistia immolari, concedere renuauit.* 900.1.

Dignitas.

- 1 *Maxima est, & unde sumenda.* 927.2. 930.2. & 931.1
- 2 *Nec minor, quam in sacrificio uena vel crucis.* 927.2
- 3 *Bona omnia & orationes aliorum sacrificiorum in hoc uino reperiuntur.* 926.2. & 927.1.
- 4 *Omnia sacramenta a se realiter distincta superat in dignitate.* 927.2

4. Si ipsi vt sacramento omnino aequale in dignitate, & in intentione prius: in executione posterius. 927. 2. 928. 2.

Valor.

- 1. Missæ valor, in quibus eius effectus distinguatur. 970. 1.
- 2. Vt est à suo principali offerente, in se ipsum habet valorem intrinsecum. ibid.
- 3. Quatenus à Christo, vel à ministro eius nomine offertur, est infinitus in impetrando, nunquam tamen ad id de facto applicatur. ibid.
- 4. Quatenus ab Ecclesia offertur, finitatem habet efficaciam. 971. 1.
- 5. Multaque magis prout est à priuato offerente. ibid. 1. & 2.
- 6. Multiplicatio orationum in Missa non impedit eam valorem ad impetrandum. 964. 2.

Effectus.

- 1. Qui illi corripit et ex opere operato, statim post consecrationem in visum speciei atur, non ante. 918. 2. 922. 1.
- 2. Non est causa physica sui effectus, quem habet ex opere operato, sed moralis proxima. 942. 1.
- 3. Non est causa omnium effectuum, qui ex Christi redemptione proueniunt. 943. 1.
- 4. Non in crucis sacrificio, non tamen Sanctorum meritis. 944. 2.
- 5. Ineque sacramentum & sacrificium vt cause, sunt varie differentie. ibid.
- 6. Differentia inter hoc sacrificium & incrementum Christi circa idem. 945. 2.
- 7. Ex opere operantis Christi, effectum habet impetrationis. 946. 1.
- 8. Qualiter per modum impetrationis obtinere possit gratiam, eius augmentum, & remissionem peccatorum tam mortalium, quam venialium. 950. 1. & 2. 952. 1. & 2. 954. 1. 955. 1. ibid. 2. 956. 2. & 957. 1.
- 9. Impetratio in multis ab opere operato distinguitur. 947. 1. Cur impetratio non semper sit infallibilis. 948. 1.
- 10. Cur efficacia ad dandam, & augendam gratiam ex opere operato, & remittenda peccata sit in sacramento, & non in sacrificio. 952. 1. 955. 2.
- 11. Aliquam peccata in operalem remittit ex opere operato, & etiam per modum impetrationis, sine aliquo actu eius cui remittitur. 957. 1. 958. 2.
- 12. Bonorum temporalium consecrationem impetrat. 959. 1.
- 13. Non causat distinctum effectum, vt à Christo principali offeritur, & vt à Sacerdote. ib. 2.
- 14. Nullum effectum causat ex opere operato in infidelibus, nisi pro eis à Sacerdote offeratur. 960. 1.
- 15. Inter impetrationem & satisfactionem, que diuersitas, ibid.
- 16. Sacerdoti etiam vt priuato offerenti aliquid effectus respondit ex opere operato. ib. 2. 961. 1.
- 17. Aliqui etiam participant fideles ad sacrificium concurrentes. ibid.
- 18. Differentia inter fructum publico ministerio sacrificii respondentem, & priuatis orationibus. à 962. ad 963.
- 19. In eo pro quo specialiter offertur, si non ponat obicem, sortitur effectum ex opere operato, non autem in omnibus aliis Ecclesie membris. 962. 2.
- 20. Diuisio effectus huius sacrificii in specialissimum, speciale & generalissimum, de effectu impetrationis tantum intelligenda. 965. 1.
- 21. Si nulli applicetur effectus in intentione formali vel virtuali ministri, nullum effectum sortitur. ibid.
- 22. Qualis debeat esse hoc applicatio, & quando facienda. ibid. 2.
- 23. Hinc effectus finitus est intrinsece, quodammodo tamen infinitum augeri potest. 969. 2. 987. 2. vnde eius quantitas desumitur. 972. 2.
- 24. Quis fructus respondeat toti Ecclesie, singulisque eius mem-

- bris, ex generali oblatione huius sacrificii. 937. 2.
- 25. Quis Casubumenis, si pro eis offeratur. ibid.
- 26. Fructus sacrificii quem Sacerdos pro alijs offerre potest, qualis sit, & quanti valoris & efficacitatis ad impetrandum. 974. 1. & 2. 976. 1.

Pro quibus possit offerri.

- 1. Quilibet Sacerdos, vel alius inferior offerens potest tam pro se quam pro alijs offerre. 936. 1. & 2.
- 2. Pro Ecclesia, omnibusque in eam illi colligatis offerri debet. ibid.
- 3. Pro Catechumenis & pro infidelibus non excommunicatis offerri potest. 935. 2. & 966. 1.
- 4. Secus pro excommunicatis excommunicatione maiori, & pro damnatis. 937. 1.
- 5. Qualiter possit offerri pro beatis. 938. 1. & 2.
- 6. Pro animabus purgantis in purgatorio offeritur. 941. 1.
- 7. Effectus ex opere operato non acquiritur, nisi pro baptizatis viatoribus hoc nomine purgantis animas comprehendendo. 966. 2. 967. 1.
- 8. Qualem dispositionem requirat in eo, pro quo offertur. 967. 2. 968. 1. 969. 1.
- 9. Non redit effectus, precedente fictione. ibid. 1.

Minister.

- 1. Summe principale offerens est Christus, qui actu offert, quamuis per Sacerdotem. 930. 2. 931. 1.
- 2. Omnis & solus Sacerdos rite ordinatus, hoc sacrificium offerre potest, vt proximus minister. 932. 1. 933. 1. per totam.
- 3. Omnes fideles aliquo modo offerre possunt. 934. 1. 936. 2.
- 4. Sacerdos merei, satis facere & impetrare potest ex opere operantis per hoc sacrificium. 945. 2.
- 5. Offerentium hoc sacrificium varius ordo. 959. 2.
- 6. Applicatio fructus sacrificii à voluntate ministri pendet. 963. 2.
- 7. Non tenetur semper partem fructus ex opere operato, offerre pro tota Ecclesia. 964. 2.
- 8. Priuati offerentes sibi effectum sibi ex opere operato respondentem alius applicare non valent. 966. 2.
- 9. Ex duobus ministris, quorum vnus vnam speciem, alius aliam consecraret, verisimilius est, applicationem fructus à posteriori voluntate pendere. 973. 2. & 974. 2.
- 10. Quis ab hoc ministerio excludendi, ob corporis morbum. 1020. 1.
- 11. Dispositiones, que ad communicandum necessariae, eadem & ad rite celebrandum, ne vlla alia interior necessaria. ibid. per totam.
- 12. Nullum est preceptum obligans sub mortali Sacerdotis ad recitandum Matutinum ante Missam. 1021. 1. 1022. 1.
- 13. Tenetur seruare integrum Missarum, prout in Missali constituitur, & qualiter in hoc peccet, vel à culpa excusetur. 1048. 1. & 2. 1054. 1.
- 14. Dicere Missam alterius diei, vel de alia re, quam in Missali dicitur, in priuata Missa licet Sacerdoti. 1048. 2.

Quibus vestibus debeat celebrari.

- 1. Ecclesia conuenienter deputauit vestes, quibus Sacerdoti reciterentur in hoc ministerio. 1022. 2. 1023. 2.
- 2. Singularium vestium significaciones: Amictus & Alba. ibid.
- 3. Cinguli. 1024. 1. Manipuli. ibid. 2. Causale. ibid.
- 4. Alia significaciones harum vestium per comparationem ad Christum. 1024. 1. & 2.
- 5. Dalmatica vestis antiquissima in Ecclesia. ibid. 2.
- 6. Circa materiam harum vestium nihil iure prescriptum, quid tamen circa eam, & formam seruandum. 1024. 1. 1025. 1.

Index Rerum.

- 7 Quid circa earum benedictionem, eiusque durationem. 1025.1
- 8 Omnia haec vestimenta, eaque benedicta, simpliciter necessaria, & quando per earum remissionem peccetur. 1026.1 per totam.
- 9 Debet Sacerdos accedere calcatus ibid. 2.
- 10 Potest cooperio capite, celebrare ex grati infirmitate, maxime ex dispensatione Pontificis. ibid.

Quo tempore.

- 1 Nec ante auroram, nec post meridiem, dicenda. 984.1. ib. 2.
- 2 Se. iustis specialibus privilegiis Episcoporum, vel Religiosorum. 983.2. & 984.1.
3. Vel si necessitas occurrat, ratione itineris vel alterius rei grauis. 1002.1.
4. Vm precepti obtinuit consuetudo circa hac, 1011.2.
5. Missae particulae possunt dici quacunque hora ab aurora ad meridiem, solemniter vero à nona vsque ad duodecimam. 984.2. 985.1
6. Olim tardius Missae inchoabantur, maxime in diebus ieiunij. 984.2. 986.2.
7. Non est mortale, hora & dimidia ante solis ortum celebrare, imò licite inchoatur dimidia ante crepusculum. 985.2.
8. Communi iure Ecclesiastico quidem, non diuino, non licet nisi semel quotidie celebrare. 981.2. & 982.1.
9. Discutuntur exceptiones & casus varij de hac re. 98. 2. 1.
10. An aliquo die non liceat celebrare, nisi solemnem Missam. 980.1.
11. Feria quinta in cena Domini licite potest secluso scandalo, celebrari. ibid.
12. An liceat in Sabbato sancto, & in die Parasceus. 981.1.

Vbi.

1. Quam conuenienter templa ad hoc designata sint. 989.1. 992.2.
2. Quibus nominibus nuncuentur, & illa dicandi consuetudo. & finis. 990.1. 991.
3. Eorum utilitates. ibid.
4. Simpliciter soli Deo eriguntur, quandoque tamen non solum Martyribus, sed aliis etiam Sanctis dicantur. 991.1.
5. Consuetudo consecrandi solemniter templa, à quo tempore coeperit, & quam sit laudabilis, & utilis. 992.2. 994.1.
6. Non potest, nisi sua mortali extra Ecclesiam offerri, que olim requirebatur consecrata, modo sufficit benedicta dummodo altare sit consecratum. ibid. 2. 994.2. 995.1 per totam.
7. Qui in loco interdicto sacrificat, interdictus manet. ibid. 2.
8. Potest Episcopus facultatem concedere ad sacrificandum in oratorio priuato. ibid.
9. Non potest dare facultatem Episcopus Sacerdori celebrandi vbiq; in altari portatili. 995.2.
10. In casu necessitatis vbiq; potest Sacerdos celebrare, Episcopus vero extra necessitatem, nec tamen in mari. 994.2. & 995.1.
11. Aliis etiam idem licet ex privilegio. ibid. 1.
12. Ecclesie pollutio, est prohibitio iure Ecclesiastico introducta, 1000.1.
13. Quibus modis polluat Ecclesia, & à quo lustranda. à 996 ad 999.
14. Quam penam incurrat celebrans in Ecclesia violata. ibidem.
15. De Altari, & eius etymologia. 1001.1.
16. Altare est altare fixum, & portatile. 1001.1. 1002.2.
17. Necessarium est altare lapideum consecratum, & quale in quantitate, & consecratione. 1001.1.

Frauc. Suarez Tom. 3.

18. Non opus est, altare maius ad plagam Orientalem respicere. ibid.
19. De ornatu altaris. 1003.2.
20. Prater pallas non benedictas, requiritur corporale lintheum benedictum, qualeque esse debeat, & quotuplex. 1004.1.
21. Requiritur etiam lumen seu lucerna cerea ardens, liber Missalis, & crux aliqua. ibid. 1005.1.

Defectus quomodo supplendi.

1. Quicunque defectus substantialis in materia vel forma commissus necessario supplendus. 1120. per totam. Secus accidentalis. 968.1.
2. Quid faciendum ei, qui pane iam consecrato aduertit non misuisse aquam, nec tunc miscere potest. 1056.2.
3. Qualiter qui in sola aqua consecrauit, debeat supplere hunc defectum. ibid. 2. 1057.2.
4. Si in forma cuiuslibet ex speciebus mutatio substantialis fiat, quous tempore supplenda, secus si in vtriusque speciei forma essentialis mutatio contigerit. 1058.1.
5. Qua verba in huiusmodi casibus reperenda. ibid.
6. Quid faciendum, si venenum alicui ex speciebus inueniatur admixtum. ibid.
7. Quid in alijs casibus, qui frequenter accidunt. ibid. 1058.1. 1059.1.
8. Dum sacrificium ab aliquo inchoatum ab eodem perfici non potest ab alio complendum, & quomodo. 1060.2.
9. Qui sint defectus accidentales tam in materia quam in forma sacrificij. 1062.1. & 2.

Ritus Missae.

1. Bene potuit Ecclesia alia verba addere prater essentialia, & quam conuenientia verba addiderit, per singula discernendo ostenditur. 1030.2.
2. Confessio. 1031.1. Introitus. ibid. Kyrie eleison. ibid. Gloria. 1031.2. 1032.1. Dominus vobiscum. ibid. Collecta. ibid. 2. Flectamus genua. ibid. 2. Orationes. 1032.2. Epistola. 1033.1. Graduale. ibid. Alleluia. ibid. Euangelium. ibid. Symbolum. 1033.2. Secunda populi saluatio. ib. Offeritorium. ib. Manuum ablutio. 1033.1. Secreta orationes ante praefationem. ibidem. Praefatio. ibidem. Communi. anda. ibidem. Alia dua saluationes populi & collecta. ibidem. Item, Missa est. 1035.2. Populi benedictio. ib. Euangelium vltimum. ibid.
3. Cur addatur deprecatio illa, qua sit supra munera consecrata. 705.2.
4. Quam conueniens fuerit non celebrari vulgari sermone. 706.1.
5. Et alia in Missa clara voce, & alia submissa, proferri. 1036.1.
6. Exponuntur difficulta verba, qua ante offeritorium dicuntur in Missa defunctorum. 1039.2.
7. Qua ceremonie specialiter iustitiae sint, vt hoc mysterium debite peragatur. 1048.1.
8. Quae, propter exteriores latrae actus. 1050.2.
9. Quae, propter mortalem & etiam mysticam significationem. à 1050.1. ad 1051.1.
10. Multiplex vsus signi crucis in Missa quid significet. 1051.1.
11. Vfus musicae, tubulari, & apparatus ministeriorum in solemnibus Missis, conueniens. 1057.2. 1058.1.
12. Omittere has ceremonias, quale peccatum sit. 1054.1.

Canon Missae.

1. Regulam ad significandum praescriptam proprie significat. 1047.1.
2. A quibus verbis incipiat, & quibus finiatur. 1040.1.

Ccccc

3. Non

- 3 Non est de substantia sacrificij, sed iure tantum Ecclesiastico preceptum. ibid.
- 4 De eius auctore & antiquitate. 1041.1. ib. 2.
- 5 Per singulas partes & verba difficulta exponitur. 1046.1.
- 6 Cur in Canonamento Martyrum tantum, & non Confessorum. 1043.1.

Vasa.

- 1 Calix & patena requiruntur, & ex qua materia. 1006.2. Ab Episcopo consecrata. 1007.1.
- 2 Quando opus sit reconsecrare calicem. 1007.2.
- 3 Qualia vasa consecrata requirantur. 1009.1.

Cultus qui debetur locis & vasis sacris.

- 1 Qualis veneratio illis danda ex ipso iure naturali. 1010.2. per totam.
- 2 Iure positivo multa prohibita circa huiusmodi res, qua si fiant erunt sacrilegium. ibid.
- 3 Qualiter liceat laicis & mulieribus has res tangere. 1010.2. & 1011.1.
- 4 Episcopi & Sacerdotes possunt sepeliri indui vestibus sacris. 1012.1.
- 5 Non possunt heres ad profanos vsus conuerti. ibid.
- 6 Vasa argentea confracta, quibus casibus vendi possunt. ibid.
- 7 Simpliciter aliqua adoratione prosequenda, & quali. ibid. 2. 1012.1. & 2. 1013.2. & 1014.2.
- 8 Ad quam virtutem hac adoratio pertineat. 1014.2. & 1015.1.
- 9 Hac adoratio quodammodo vna, quodammodo duplex. 1016.1. 1017. per totam, & 1019.2.
- 10 Adoratio respectiva separabilis ab absoluto. 1018.1.

Ministrans Sacerdoti.

- 1 Non est iure diuino aliquid cautum de numero illorum, qui assistere vel ministrare debent sacrificio, ex iure tamen Ecclesiastico, vnus saltem minister requiritur. 1070.2. 1071.1.
- 2 Hic non debet esse femina. 1072.2.
- 3 An in aliquo raro casu possit Sacerdos sine ministro sacrificare. ibid. 2.
- 4 Ad quid teneatur qui ministrat. 1073.2. per totam.

Missae stipendium, & pro quibus ex obligatione dicenda.

- 1 Ex obedientia & voto & iustitia potest oriri obligatio offerendi Missam pro aliquo, ex charitate autem raro. 1062.2.
- 2 Inter beneficia simplicia ea sola, qua ex speciali institutione id onus disponunt, eius obligationem inducunt. 1063.1.
- 3 Ratione beneficij Curati non tenetur Parochus quotidie pro ouibus sacrificium offerre. ibid.
- 4 Ex stipendio accepto oritur obligatio institui. 1064.1. Et an interueniat iustum, & quale. ibid. 2.
- 5 Quid Sacerdos teneatur offerre ratione huius obligationis. 1065.1.
- 6 Quidquid ab Ecclesia ob hanc causam datur, licitum stipendium est. ib. 2.
- 7 Cum reditus Ecclesie relicti non attingunt mediocre stipendium, Episcopus Ecclesie potest illam obligationem ad minorem numerum Missarum redigere. ibid.
- 8 Non possunt iniuste recipi maiora stipendia taxatis, nec pro vna Missa plus quam vnum stipendium accipi, quantumuis pauper sit Sacerdos. 1065.2. 1066.2. 1067.2.
- 9 Vnde pensanda quantitas iusti stipendij, cum non est lege definitum. 1066.1.

- 10 Sacerdotes alij diuinites iniuste possunt erigere stipendia. 1067.1. & 2.

Præceptum celebrandi.

- 1 Sacerdotes non tantum semel in anno, tempore Paschatis, sed aliquoties tenentur celebrare. 977. & 978. per totam. 979. per totam.
- 2 Stando in iure diuino non est prohibitum quotidie celebrare, possit tamen aliquando Ecclesia id prohibere. ib.
- 3 Licet in singulis Ecclesijs Cathedralibus quotidie offerendum sit sacrificium, nullus tamen Sacerdos obligatur ad quotidie sacrificandum, licet id melius sit. 979.2.
- 4 Miracula circa hoc. 980.1.

Præceptum audiendi Missam.

- 1 Tale præceptum est in Ecclesia, & per se loquendo sub mortali obligat. 1074.1. per totam.
- 2 In hoc præcepto Pontifex dispensare potest. 1075.2.
- 3 Qualiter obliget ad audiendam totam Missam & quanta pars omisso censetur mortale. ibid. 1076.2.
- 4 Qui omisit vnam partem Missæ, quomodo possit hunc defectum supplere. 1078. ad 1079. per totam.
- 5 Per quamlibet Missam vbique audiam satisfactio præcepto. ibid. 1079.2.
- 6 Nunquam tenentur fideles audire nisi vnam Missam, debent tamen ei esse moraliter presentes. 1089.2. & 1101.2.
- 7 Qualis voluntas necessaria, vt impleatur peccatum, quantum ad assentio, & qualiter ex eius defectu peccetur a 1080.1. ad 1081. per totam. 1082.
- 8 In Missa potest quis alias orationes, & Psalmos recitare, & implere præceptum recitandi. ib. 2.
- 9 Omnes fideles adultos obligat, & à quo atatis tempore. 1084.1.
- 10 Quibus diebus obliget. ibid. 2. & 1083.1. & 2. 1085.1.
- 11 Transacto die, quo Missa erat audienda, non manet obligatio audiendi alio die. 1085.1.
- 12 Habens privilegium audiendi Missam tempore interdicti tenetur vti illo. ibid. 2.
- 13 Excommunicatus etiam si per ipsum ster, non absoluit, non peccat, non audiendo Missam. ib. 2.
- 14 Que impedimenta excusent ab obseruantia huius præcepti. 1085.1. & seq. ad 1090.
- 15 Qui excusantur non tenentur loco Missæ, aliquæ orationes fundere. ib. 1.
- 16 Nulla poena à iure imposta transgressoribus huius præcepti. ibidem.

Mistio.

- 1 Mistio per inextpositionem, includit diuisionem miscitiam in partes, per cont actum partium inter se. 546.1.
- Mistio aquæ & vini in calice, vide Eucharistia, S. Materiam, & verbum Missæ, S. Caremonia.

Modus.

- 1 Modus rei non potest esse sine re quam modificat. 176.1.

Mors.

- 1 Quando quis in articulo mortis esse dicatur. 855.1.

Motus.

- 1 In omni motu datur mutatio instantanea, qua respicit terminus. 78.2.
- 2 Solum per accidens esse causa caloris. ibid.

Mistum

INDEX RERVM.

- Mustum.
 1 Non differt essentialiter à vino. 500.1.
 Vide Euch. trinitia. §. Materia.
 Mutatio.
 1 Quæ & qualis in formis & materijs sacramentorum intercedere possit. Vide Sacramentum, & Sacramenta nouæ legis, & singula, §. Forma. & §. Materia.
 Necessitas.
 1 In sacramentis necessitati medijs semper adiungitur præcepti necessitas. 438.1
 2 Quando necessitas medijs, & quando præcepti.
 3 Quid necessitas medijs & præcepti in sacramentis. Vide Sacramenta nouæ legis. §. Necessitas.

- Nox.
 1 Nox Cæne. Vide Cæne Nox.
 2 In nocte Natiuitatis ter licet Sacerdoti celebrare. 982.1
 3 Qui ordo tam inter ipsas Missas, quam in tempore celebratione earum tam in solemnibus, quam in parti. ularibus, seruandus. à 928.1. ad 984. per tot. m.
 4 In nocte resurrectionis olim noctu Missa dicebatur, modo vero non licet. ibid.

- Obiectum.
 1 Non effectiue, sed finaliter tantum mouet voluntatem. 575.2.

- Cblatio.
 1 Propria huius vocis significatio. 383.1.
 Obseruantia.
 1 Actiones, quibus cultores Dei se ad saltem cultum disponunt, obseruantia dicuntur. 172.1.

- Obstetrix.
 1 Non tenetur ex præcepto scire necessaria ad baptizandum, etiam vernacula lingua. 331.1.

- Offertorium.
 Vide verbum, Missa, §. Ceremonia, Officium diuinum.

- Inuerso ordinis inter horas, dum modo intra eundem diem recitentur, non est mortale, imò, si ex rationabili causa fiat, non erit veniale. 1020.11022.1.

- Opus.
 1 Opera penalis ad tria præcipue deseruiunt. 241.1.
 Oratorium,
 Vide verb. Missa, §. Vbi celebranda,
 Ordo.

- 1 Ordinis sacramentum in Ecclesia necessarium. 251.1
 2 Effectus huius sacramenti. 67.2
 3 Impiuitas characterem. 115.1
 4 Primario institutum ad laudandam potestatem Ordinis, secundario ad danda gratia & auxilia, quibus hoc præstetur. 117.1
 5 Ordine per se solum recepto, factum tenet, & character imprimitur. 120.2
 6 Quatuor minores Ordines possunt à simplici Sacerdote conferri ex dispensatione Pontificis. 440.2. Imò & Subdiaconatus. 122.2
 7 Ordinatio ab Episcopo hæretico facta, valida est. 418.1
 8 Qui inuiti ab hæreticis Ordinantur, cur non irregulares. 375.2
 Vide Status Innocentia.

- Organizatio.
 1 Non potest perfecte intelligi sine quantitate. 626.2
 2 Quomodo mixtio alia substantialis, alia accidentalis, & ytriusque expositio. 635.2
 Vide, verb. non Corpus.

- Panis.
 1 Panis essentialis in quo consistat. 306.2
 2 Panis substantia non manet in Eucharistia, vniuersa hypostatica à verbo diuino. 485.1
 3 Panis azymus & fermentatus, qui dicantur, 489.2
 Franc. Saurez, Tom. 3.

- 4 Quid non in pane communitur intelligatur. 400.1.
 5 Solus panis triticus non inibus a comocatus. 491.3
 Ex fructibus vel leguminibus factus, solum est panis secundum quod id, ibid
 Vide Azymus, & verbum, Eucha. istia. §. Materia.
 De substantia panis, quæ in Eucharistia adest. Vide verbum, Transubstantiatio.

- Paganus.
 Vide verbum in fidelis.

- Papa.
 1 Habet supremam potestatem Ecclesiasticam, & solus potest in iustis et aliquid vniuersam Ecclesiam obligans. 332.1
 2 In his, quæ sunt iuris diuini ordinarij, quo modo possit Papa dispensare. 321.1
 3 Non potest ritum substantialem sacrificij aut Sacramenti mutare. 456.2.

- Parascæue.
 1 Hæc die non offertur verum Eucharistia sacrificium. 914.2.

- Parochus.
 1 Diebus, quibus non obligatur pro quibus celebrare, tam ab ipsis, quam ab extraneis potest Missarum stipendia accipere. 1068.1
 2 Non satisfacit huic obligationi, offerendo Missam pro dantibus stipendium, quando simul etiam pro populo offert. ibid.
 3 An qui multa Missarum stipendia congregat, & inter alios stipendarios distribuit, potest sibi aliquam partem retinere. 1068.2
 Vide verbum, Missa, §. Ministr. r. §. Pro quibus possit offerri.

- Pascha.
 1 Nomine Pasche quid intelligatur. 842.2.
 Peccatum & peccator.

- 1 Peccatum mortale, & gratia immunditæ opponitur naturæ suæ. 67.1
 2 Originale non remittitur de lege sine habituali gratia, nec sine alijs mortalibus, si ad sint. 982.301.2
 3 Neg. Originale nec mortale remittuntur sine aliquo sacramento in re, vel in voto. 312.2
 4 Neg. vnum mortale remittitur sine alijs mortalibus, bene tamen sine venialibus & veniale sine alijs. 310.1
 5 Veniale de facto non remittitur sine mutatione intrinseca peccatoris potest tamen remitti. 956.1
 6 Peccatum, quod ex iusta causa in confessione recetur, non remittitur, nisi in voto alterius confessionis, in qua apertendum. 312.2
 7 Peccato publico, & occulto, quis dicatur. 812.2. 808.1
 8 Peccatores publici & occulti, quando admittendi ad Eucharistiam, & quomodo præcet eos admittens. Vide Eucharistia, §. Minister.

- Pentecostes.
 1 Hoc festum potest quinquaginta dies ab illo, quo offerretur primitiarum manipulus, celebrari. 453.2

- Permissio.
 1 Permissio, quam Deus habet respectu eorum, quibus præiudicium, non applicanda in illis pro omnibus instituta non pugnat cum voluntate generali omnes homines saluandi. 41.2.

- Perseuerantia.
 1 Perseuerantia donum quid tribuere debeat ei, cui datur. 441.1
 2 Nulla humana dispositio ante edens sufficit ad obtinendum ex iustitia vel infallibiliter perseuerantia donum. 442.1
 3 Non oportuit, hoc donum esse effectum alicuius sacramenti ex opere operato. 443.2
 4 Auxilium efficax conomittens ad perseuerandum potest
 Ccc 60 2 promit-

INDEX RERVM.

promitti sub condicione si non ponatur obex, ut verò dicit
auxilium antecedens, non ita. 45. 2. An sit effectus Eu-
charistia. Vide, Eucharistia, §. Necessitas.

Personæ diuinae.

1 Pater & Spiritus Sanctus sunt in Eucharistia per concomi-
tantiam mediatam. 639. 1
D. Petrus.

1 Immediatè à Christo baptizatus, baptizauit duos filios
Zebedai, ipsi verò reliquis Apost. los. 109. 2
Pœnitentia.

Vide, verbum Confessio.

Phase

1 Tempus phase, quoad immolationem agni, incipit à ve-
spera vltima decima qua re luna, vergente iam sole ad
Occasum. 452. 2.

Præceptum.

1 Præceptum generale non solum eos, qui sunt presentes promul-
gationis, sed omnes præcepti capaces comprehendit.
444. 2

2 Præceptum affirmatiuum semper obligat, non tamen pro-
semper. 441. 2. 442. 2.

3 Intra omne tempus, quo præceptum affirmatiuum ob-
ligat, potest absq. vlla causa eius impletio li. in dist. tri.
447. 1

4 Præceptum Baptismi, & cuiuslibet alterius sacramenti.
Vide Baptismus, §. Præceptum, & similiter in singulis sa-
cramentis.

Prædicamenta.

1 Nullam, nisi substantiam, quantitatem, vel qualitatem, habet en-
titem realiter distinctam à ceteris. 535. 1.

Præputium.

Christi præputium, vide Christus in Eucharistia, §. Sub-
stantia & partes.

Præscientia.

1 Præsciens Deus aliquibus futura impedimenta, ne remedia
ad salutem illis applicarentur, id pot. mittere voluit. 41. 1.

Præsentia.

1 Præsentia ad locum in quauis re creatura, modus a tidentia
est. 535. 2

2 Præsentia ad locum, genus est ad modum indiuisibiliter,
vel diuisibiliter existendi. 536. 1

3 Non potest vnionem inter res, quæ inuicem sunt presentes,
538. 2

Præsentiam tantum ordinis in Eucharistia ponere, he-
reticum, & in desensu Christi ad inferos, erroneum,
536. 2

Præsentia Christi in Eucharistia. Vide, Christus in Eucha-
ristia, §. Christi præsentia.

Præsentia naturalis & sacramentalis, quid sint, & in quo
differant. ibid.

Præsentia quantitatis, substantiæ spiritualis & materialis,
Vide verbum, Quantitas, Angelus, Substantia.

Prima tonsura.

1 Cur non sit sacramentum. 9. 2

Professio.

1 Professio in Religione, licet ceremonia sacra sit, & ali-
quam sanctificationem conferat, cur non sacramentum in
9. 2.

Propositio.

1 Instant in quo propositionis sensus consummatur, quomodo
intrinsicum propositioni. 709. 1

2 Propositionum de presenti veritas, pro quo temporis in-
stanti sumenda. ibid.

3 Stat ex efficientia al cuius propositionis, eiusdem resulta-
re veritatem. 711. 2

4 Prius natura in propositione intelligitur significatio, quàm
veritas. ibid.

5 Veritas practica propositionis potest esse prius veritate
speculatiua. 712. 1

6 In propositionibus practi- is, sit subiectum si pronomen de-
monstratiuum, designare se et practicum. ibid. 2.

Puer.

Vide, Infans.

Qualitas.

1 Qualitas naturalis & supernaturalis vnioe conueniunt,
119. 1

2 Nulla qualitas potest esse effectus gratia, nec vi causæ prin-
cipalis, nec, vt naturalis instrumentum. 122. 1

3 Qualitates spiritualis non sunt actiua ad producendum
ibi similes. ibid.

Quantitas.

1 Extensio in ordine ad locum non est de essentia quantita-
tis. 549. 1

2 Præsentia naturalis quantitatis, & eius extensio in loco,
vnica tantum quantitatis passio. ibid.

3 Habet quantitatis suam propriam præsentiam naturalem
distinctam à præsentia substantiæ, & ab illa ex Dei poten-
ti separabilem. ibid. 2

4 Primarò debet reddere substantiam in se extensam, &
impenetrabilem. 550. 2

5 Actualis vero impenetratio solum est proprietatis con-
sequens. ibid.

6 Quantitas ex diuina virtute confusio potest indiuisibiliter
in loco. 553. 1

7 Indiuisibilia quantitatis aliquid reale actu existens sunt,
645. 1.

8 Quantitas à substantia separata, & replere locum, & ab-
terari potest virtute naturali. 63. 2

9 Est immediatum subiectum qualitatum naturalium, &
cur. 684. 1

10 Quantum comparatur ad localem præsentiam, tanquam
prius ad posterius. 552. 2

Quantitas Christi in Eucharistia. Vide verbum, Christus
in Eucharistia.

Quantitas panis, quo remanet in Eucharistia. Vide Eucha-
ristia, §. Species sacramentalis.

Ramefle.

1 Quandoque significat prouinciam, qua eadem erat cum
terra Gofe. 457. 2

2 Quandoq. ciuitatem in eadem prouincia ad sitam in
extremis Aegypti finibus. ibid.

Vide verbum, Israhel, & indicem sacra Scriptura, Nomen-
torum. 31.

Relatio.

1 Relationes diuine cur non possunt esse supernaturalis in-
strumenta, nec, habere potentiam obiectiualem actiuam
respectu alicuius ess. 89. 2.

Religio, & Religiosus.

1 Propter Religionis statum cur necesse non fuerit, speciale
sacramentum institui. 168. 2

2 Religio sit inuita, vel insita, non potest Superior ipso in sa-
crificia, vel aliorum operum satisf. alio. s. alio applicat,
li et quandoq. id iuste præcipere possit. 964. 1

3 Perfectissimus actus exterior religionis in sacrificandi vol-
tu consistit. 550. 1

Religionis votum. Vide verbum. Votum.

Religiosi quando, & quomodo, & quibus possunt Eucha-
ristiam ministrare. Vide Eucharistia, §. Minister.

Que motiua in Eucharistia ad extollendam Religionis
virtutem. Vide Eucharistia, §. Institutum.

Remissio.

Remissio peccati. Vide. Peccatum.

Remissio peccati. Vide, Baptismus & Missa, §. Effectus.

Reprobatio

Cum quis ex defectu intentionis Ministri non in uerbo
baptizatus, & ideo reprobat, suo peccato mortal. con-
firmatus.

INDEX RERVM.

rig nati, tanquam causa per se, Ministro vero, vt causa per ac. idem, eius reprobatio tribuendi. 151.1.

Ritus.

Ritus seruandi in vniuersisque sacramenti administratione. Vide fing. de sacramentis, §. Ritus.

Sacerdos & Sacerdotium.

- 1 Quanta semper reuerentia habiti. 127.1
- 2 Cum plures Sacerdotes, quando Ordinantur simul cum Episcopo conferant, componunt cum illo vnum integrum ministrum. 98.2.1
- 3 In natura lege, p. imogeniti erant Sacerdotes, in lege scripta, erant ex tribu Levi & Aaron familia, in lege gratia supernaturaliter consecrantur. 88.2.2
- 4 Potestas sacrificandi & consecrandi non distinguitur in Sacerdote. 93.2
- 5 Sacerdos tenetur de sacrificio participare, & probabile est, hanc obligationem esse à ure diuino. 919.1
- 6 Aliis omnibus sine licentia ministrans sacramenta peccat. 181.1
- 7 Sacerdos, si extra sacrificium communicet, tenetur vii stola, sed non sub mureli. 881.1
- 8 Quantumvis ab Ecclesia praecisus, non amittit ministerium, quod in persona Christi exercet 872.1
- 9 Sacerdos, cum degradatur, vsu Ordinis, non Ordine ipso peripua priuatur. 417.2
- Qualiter se habet respectu matrimonij, & penitentie, vide eiusdem verbis. An possit ex dispensatione Episcopi aliquos Ordines conferre, & quos. Vide, Ordo. Omnia, que ad ipsum pertinent, quatenus Minister Missae. Vide Missa, §. Minister, Vide verbum, Confirmatio, §. Minister.

Sacramentalia

- 1 Sunt caeremonia & circumstantia religiose, adiuncta sacramentis vel sacrificio extra eorum essentiam. 172.2
- 2 Mediate tantum respiciunt cultum Dei, hominumque sanctificationem, in quo differunt à sacramentis & sacrificio. ibid.
- 3 Eorum vsus pius & ad religionem spectans. 174.1. & 2
- 4 Ex fine vel ritu distinguuntur. 173.1
- 5 Ad quatuor vilia. 174.2
- 6 Materia & forma eorum, & ritus à potestate habente instituentur. ibid.
- 7 Interdum ad imitationem Christi introducta non tamen ab eo immediate instituta. 175.1. Sed per 7. 9. solum, vel eorum successores. 80.2
- 8 Qua ab Apostolis, que à Concilijs instituta, qui cognoscendum. ibid.
- 9 aqua possunt mutari. 176.2
- 10 Ministri eorum ab eo designari possunt, à quo & ipsa instituitur. ibid.
- 11 Regulariter, qui potest sacramentum, ad quod ordinantur conferre, potest ea ministrare. ibid.
- 12 Possunt esse valde meritoria, licet non conferre gratiam habitalem, aut auiliantem ex opere operato. 176.2. & 177.2
- 13 Speciale auxilium gratiae impetrant, si ad id ex se ordinantur. ibid.
- 14 Quomodo interdum remittant venialia. 178.1
- 15 Non sunt ad reatum peccati remittendum instituta, licetauerint in sui. ibid.
- 16 Multa habent efficaciam coercendi & expellendi demones. ibid.
- 17 Quae efficiuntur supernaturalis est, & à sanctitate Ministri independens 178.2. Sed moralis tantum. 179.1. & 2
- 18 Aliqua habent vim conferendi beneficium temporale, & quo modo. ibid.
- 19 Es ministrans in peccato mortali, secuso contemptum non peccat mortalius. 186.1

Franc. Suarez. Tom. 3.

Sacramentum.

- 1 A sacro dictum. 186.2
- 2 Varii huius nominis significationes. ibid.
- 3 Accommodatum iam est ad significandum signa sensibilia, speciem gratiam continentia, & signum amia. ib. d.
- 4 Apud Latinos idem significat, quod apud Graecos mysterium. 180.2.
- 5 A sanctitate denominatur, vt à forma extrinseca, & vt à termino. 2.2
- 6 Dicitur habere vim signi sanctitatis. ibid. Et quasi cause formalis, conferentis sanctitatem aliquam, saltem extrinsecam. 59.1.

Sacramentorum Doctrina.

- 1 Licet diffinitio, suavis & vtilissima. 1.1
- 2 Partim speculatiua, partim practica. 2.1.

Sacramenti essentia & significatio.

- 1 Est signum sacramentum ex parte rei significantis, & significati seu significationis. 1.2.6.1.
- 2 Sacramentum & sacrificium, in quo conueniant & differant. ibid. 1.
- 3 Debet sacramentum esse caeremonia ex parte materiae instituta ad conferendam aliquam sanctificationem, & perfectam anime sanctitatem significandam. 8.2. & 9.1
- 4 Non significat, aut necessario confert gratiam ex opere operantis. 8.2
- 5 Vniuoca ratio sacramenti ex vniuoca sanctitatis significatione. sument. 1.10.1
- 6 Significare potest imperfectionem gratiam, & conferre imperfectam. ibid.
- 7 Abstrahit à signo demonstratio, vel promissio seu hypothesis. ibid.
- 8 Quomodo signum practicum. ibid.
- 9 Conferre & significare sanctitatem, quomodo constituunt essentiam sacramenti. 10.2
- 10 Cur magis in ratione signi, quam causa sanctitatis, eius essentia consistat. 11.1
- 11 Est signum humanum & sensibile. 11.2. & 12.1
- 12 Est signum ad placitum, & qualiter ex impositione significans. 12.1
- 13 Eius partes ad modum partium entis artificiosi vnita, aliquo modo vnum per se constituunt. 13.1. & 2
- 14 Duae definitiones sacramenti. ibid. 2.14.1. & 2.

Materia.

- 1 Constare debet sacramentum re sensibili aliquam Analogam similitudinem habente cum re, quam significat. 11.2. & cur. 11.1. & 2.
- 2 Haec proportio interdum est in vocum significatione, quo respectu sacramentalis se habet vt materia. 12.2.20.1
- 3 Non omne sacramentum constat rebus & verbis, vt materia & forma. 19.1
- 4 Materiae huius determinationem, potest Deus homini committere. 23.2.44.1.

Institutio sacramentorum.

- 1 A solo Deo, vel ab eius potestate habente institui possunt. 9.2.
- 2 Publica & stabili lege eis significatio imponenda. 12.2
- 3 Est nullum esse peccatum exprimendum, poterant à Deo institui. 36.2.37.1.

Votum sacramenti.

- 1 Per sacramentum in voto nequit dari effectus directè pugnans cum reali eius susceptione. 466.1
- 2 Sacramentum in voto non causat effectum ex opere operato. 317.1.

Vtilitas.

- 1 Non sunt ex se sacramenta necessaria. 36.1

CCCC 3

2 Sol4

- 3 *Sola sacramenta, quae per se primo conferunt primam gratiam, sunt media necessaria ad salutem ex institutione.* 443.2
- 3 *Utilitates significationis sacramentorum.* 36.1.
- Efficientia sacramentorum.
- 1 *Supposita diuina promissione, effectus sacramenti est infallibilis obice deficiente.* 442.1. & 2
- 2 *Seculsa promissioni non habet effectum.* *ibid.* 2.
- Minister.
- 1 *Locosa intentio ministri non semper destruit sacramentum.* 149.2
- 2 *Nec contraria eius voluntates sufficiens intentionem non excludunt.* 151.2
- 3 *De intentione eius sufficit moralis certitudo.* *ibid.*
- 4 *Ut sacramentum fiat, ministri intentio requiritur, saltem virtualis.* 151.1
- 5 *Absoluta, vel conditionata, quae statim transeat in absolutam.* 153.1. *Peccat vero minister sine causa adhibens tales conditionem.* *ibid.* 2. *Quod si conditio sit de futuro, nullum reddit sacramentum.* *ibidem.* *Si de diuina scientia seu praedestinatione, reddit sacramentum incertum.* 154.1
- 6 *Non est contra substantiam sacramenti omnis intentio, quae est contra bonos mores.* 208.2
- 7 *Debet eadere in determinatam personam, & materiam, sine substantiali errore.* 154.1
- 8 *Qui error substantialis in intentione ministri.* *ibid.*
- 9 *Membra etiam abscissa, assumit Obsequium, ut ministros sacramentorum.* 149.2. 159.2
- 10 *Ministrare sacramenta pertinet ad pastores Ecclesiae.* 181.1
- 11 *Potestas ministrandi licite, supponit potestatem conficiendi sacramentum, & aditus seu iurisdictionem.* *ibidem.* 2
- 12 *Quibus conueniat hoc ius, & vnde.* 181.1
- 13 *Minister, si de hac potestate dubitet, ut non probabilis iudicet se habere illam, non potest, nisi ex urgente causa ministrare.* *ibid.*
- 14 *Solus qui licite potest ministrare, potest ad id obligari.* *ibid.*
- 15 *Hec obligatio interdum ex charitate, interdum ex iustitia oritur, & quomodo.* 181.2
- 16 *Peccat grauius minister, mutando formam vel materiam, & utendo incerta, licet probabilis, cum potest certam adhibere, & non habendo debitam intentionem.* 181.2. & 183.1
- 17 *Imò mutando vel omitendo ritum accidentalem, nisi ex leuitate materiae sit tantum veniale.* 188.1
- 18 *Ignorantia facti saepe potest illum excusare, non vero iuris regulariter.* 181.2
- 19 *Minister ex officio, si non sit in gratia, tenetur sub mortali se preparare ad illam, ut ministrare sacramentum.* 183.1
- 20 *Alias erit mortale, eoque grauius, quo minister indignior fuerit, & dignius sacramentum.* 184.1
- 21 *Persona ad attritionem cognitam non se preparat, nisi conteratur vel confusatur, alterum enim sufficit.* *ibid.*
- 22 *Clerici inferiores subdiacono licet in peccato mortali proprium munus exercent, non peccant mortaliter, imò nec diaconus aut subdiaconus regulariter. Nec Episcopus sacramentalia exercent.* 184.2. & 185. per totam.
- 23 *Nec qui non ex officio, sed ob necessitatem priuatae ministrat.* 187.1
- 24 *Solum nominatim excommunicati & notorius percussor clerici, ut non toleratus, vitandus est in sacramentorum ministerio.* 192.1
- 25 *Dans sacramentum indispotito & contra speciale sui mu-*

- neria preceptum, & contra generale non cooperandi aliterius delicto peccat grauius.
- 194.2. 95.1
- 26 *Quae diligenti adhibenda ad ministro, ut ad alterum dispositione consistat.* *ibid.*
- Vtus sacramentorum.
- 1 *Aliquando diuino, interdum Ecclesiastico iure praecipitur.* 189.2
- 2 *Per accidens potest esse obligatio sacramenti, cuius per se non est praecipitur.* *ibid.* 1. & 2.
- Nomina sacramentorum ex Scriptura & Patribus.
- 1 *Verba visibilia rerum diuinarum, signacula, sacra signa, signa mystica.* 6.1
- 2 *Spiritus alius medicina contra vulnere peccati.* 31.1
- Sacramenta nouae legis.
- An sint & quot.
- 1 *Sunt in noua lege vera sacramenta.* 152.2
- 2 *Septem tantum species vltimae sacramentorum.* 166.2. 167.1
- 3 *Cur non plura sacramenta, ex proportione vitae corporalis, & spiritualis ostenditur.* *ibid.*
- 4 *Ordo inter illa ex ipso ritum.* 169.1
- Essentia & significatio.
- 1 *Essentialiter habent significare gratiam, gloriam, & Christum virtuosum, auctorem & sanctitatem, quam continent.* 7.2
- 2 *Sed immediate significat gratiam & gloriam, mediae Christum, Eucharistia eorumque.* 8.1
- 3 *Sunt signa commemoratiua passionis, & prognostica gloriae.* *ibid.*
- 4 *In eis prius sanctificatio, quam significatio interdum.* 10.2
- 5 *In omnibus reperuntur res tantum, sacramentum tantum, res & sacramentum simul.* 12.1
- 6 *Eorum descriptio.* 14.2
- 7 *Sacramentum in his, quae in vna consistunt, potest composito subiecto, sacramentalis significationis supponi.* 22.2. *In quibus applicatio & vti sacramenti non distinguuntur.* 425.1
- 8 *Tunc excipere dicitur sacramentum, cum perficere significat.* 76.1.
- Materia, & partes componentes.
- 1 *Cur sub sensibili materia condita.* 1.1
- 2 *Nec de deo, sed perfectionem noua ligu.* 56.1
- 3 *Materia sacramenti al quando est determinata in se, al quando in genere tantum.* 23.2
- 4 *Iuxta usum humanum eadem vel diuersa censenda.* 2.1
- 5 *Omnia nouae legis sacramenta componuntur ex rebus & verbis, saltem secundum aliquam proportionem.* 19.2. 20.2
- 6 *Compositio haec sit media aliqua ymion.* 19.1. 22.1. *Moralis potius quam physica.* *ibid.* 23.2
- 7 *Non est necessari physica concomitantia, vel aliquam partium coexistentia.* 22.2
- Forma & significatio.
- 1 *Forma sacramenti magis determinata, quam materia.* 23.2
- 2 *Mutatio verborum forme in alia non destruit sacramentum, dummodo substantialiter sensum non mutet.* 24.2. 25.1
- 3 *Etiā si fiat a ministro volens: nouum ritum intrinsece, nisi ponat verbum ambiguum ex intentione sensus, si.* 28.1. 29.2
- 4 *Verba aequiuoca, in sensu forma prolata, & ex intentione & alijs circumstantiis, non mutant formam sacramenti.* *ibidem.*

Index Rerum.

- 4 Prælatus aliquando est à subdito corrigendus & qualiter? ead. Diss. 8. sect. 5. num. 1. & 2
- 5 Prælatus an possit obligare, vt sibi immediatè deserantur peccata subditorum. vide, Correctio fraterna, num. 29 & 30
- 6 Prælatus an possit adhiberi vt testis in correctione fraterna? sect. 6. num. 15
- 7 Prælatus, quomodo se gerere debeat, si fiat immediatè delator? non. 18
- 8 Prælatus, Vide Episcopus.

Præsumptio.

- 1 Præsumptio, ex parte intellectus & voluntatis, varia habet significata. Tractat. 2. diss. 2. sect. 3. non. 1
- 2 Præsumptio, pro vt ad voluntatem spectat, in bonam aliquando partem, in malam frequentius accipitur. ibidem num. 1
- 3 Præsumptionis vitium est virtuti Spei contrarium. ibidem num. 2
- 4 Præsumptio contra Spem quinque modis contingit. ibidem.
- 5 Præsumptio mortale peccatum est, ex suo genere grauiusimum. numero 3
- 6 Præsumptio formaliter & expresse vix committitur sine infidelitate. ibid.
- 7 Præsumptio est etiam contraria charitati & timori filiali, non formaliter. sed ex parte materia. ibid.
- 8 Præsumptio quomodo corrumpat spem? num. 4
Oritur ex superbia & vana gloria. ibid.

Princeps, Rex.

- 1 Principes infideles non possunt per se directè ab Ecclesia priuari iurisdictione in subditos fideles. Tractat. 1. disp. 11. sect. 5. a num. 3
possunt tamen indirectè. num. 6
Etiam ob solum morale periculum nocenti. num. 8
- 2 Potestas deponendi hos principes infideles, quomodo in pontifice aut Regi Christiano residet. num. 9
- 3 Princeps infidelis, si impediatur prædicationem fidei, an possit ad id cogi? Tractat. 1. disp. 18. section. 2. numero 8
- 4 Ad principes seculares qualiter secundario spectet punire hæreticos panis temporalibus? Tractat. 1. disp. 20. sect. 3. a numero 21. & disp. 23. sect. 1. num. 7
- 5 Principes seculares quantumvis supremi, possunt ob hæresim ab Ecclesia puniri pena confiscationis bonorum. Tractat. 1. disp. 22. sect. 6. numer. 2
Imò de facto comprehenduntur sub Legibus Canonicis, hanc penam imponentibus. num. 3
- 6 Princeps hereticus eo ipso priuatur vsu iurisdictionis Regia, idq. ex vi solius Excommunicationis annexa. eadem sect. 6. num. 6
potest etiam per Ecclesiam priuari regno, tam quoad dominium iurisdictionis, quam quoad dominium temporalium bonorum. num. 7
Non quidem ipso iure sed per sententiam condemnatoriam. ibid.
- 7 Princeps Catholicus quomodo sit loco hereticis substituentis? ibidem numer. 8 & 9
- 8 Principes Christiani subduntur Pontifici etiam in temporalibus, quoad potestatem iudicariam. Tractat. 1. disp. 20. sect. 3. a num. 21. & disp. 22. section. 6. numero 2. & 7. & Tractat. 1. disp. 13. sect. 2. num. 5
- 9 Principes qui, & qualiter possunt bellum indicere? vide, Bellum.
- 10 Principibus Christianis potest pontifex distribuere infide-

lium regna, vt ad eos tunc mittant Euangelij prædicatores. Tractat. 1. disp. 18. sect. 1. num. 7

Promissio.

Promissa non implere Deus de absoluta potentia non potest. Tractat. 1. disp. 3. sect. 5. num. 10

Propheta, Prophetia.

- 1 Prophetia Erymon quoddam sit, & quomodo parcat? Tractat. 1. disp. 8. sect. 3. num. 1
- 2 Prophetia multiplex vsu proponitur & explicatur. ibid. late a num. 2
- 3 Prophetia obiectum formale est diuina auctoritas testificans. ibidem a num. 10
Obiectum materiale est quicquid sub diuinam reuelationem cadit. a num. 13
- 4 Prophetia actus est supernaturalis & originis in diuina reuelatione fundata, à qua locutus vel prædictio prophetica oritur. ead. disp. 8. sect. 4. num. 1
- 5 Prophetia actus est omnino certus & infallibilis. ibidem num. 3
Certificat prophetiam non solum de re reuelata, sed de spiritu etiam reuelante. nam. 4
- 6 Non omnis cognitio ab spiritu sancto est prophetica, aut de spiritu S. reuelante certis. ac numero 5
- 7 Prophetia alia simpliciter absoluta, alia comminatoria. ead. sect. 4. num. 8
Absoluta à comminatoria quomodo sit discernenda? numero 9
- 8 Non est necesse prophetiam cognitionem esse euidentem aut in alia euidentem. Tractat. 1. dispensation. 8. sect. 5. numero 2
- 9 Prophetia à fide accidentaliter tantum differt. num. 4
Cur inter gratias gratis aaras numeretur? num. 4
- 10 Prophetiam cognitionem esse euidentem non omnino re pugnat. ibid. num. 5
Imò credibile est, talem aliquando de facto fuisse. numero 6
prophetia euidentis an sit fide certior? num. 10
An perfectior in genere entis? ibidem.
- 11 Ad prophetiam cognitionem, qua species ex parte obiecti requirantur, & quo modo ordinentur? Ead. disp. 8. sect. 8. num. 1
- 12 In reuelatione prophetica etiam pure spirituali, datur recessus ad phantasmata. num. 2
An etiam noui phantasmatis infusio? ibid.
- 13 Lumen propheticum ex parte potentia ad formandum certum iudicium, quid sit, & quotuplex? ibidem numero 3. & 4
- 14 Non est in potestate propheta, omnia occulta cognoscere, aut prædicare quæ voluerit. Ead. sect. 6. n. 6
- 15 Prophetia donum etiam respicit eorum qua communiter reuelantur, non datur per modum habitus. num. 8
Manet tamen ex prophetica cognitione aliquid per modum habitus, & quid illud sit? num. 9
- 16 Prophetia causa formalis, finalis, & efficiens, quantum sit? Tractat. 1. disp. 8. sect. 7. num. 1
Qua causa subiectiua? n. 2
- 17 Quilibet viator est capax prophetia, non obstante quacumq. naturali vel morali dispositione praua. Eodem numero 2
An etiam beati? ibid.
Quid de demonibus dicendum? numer. 3
- 18 Prophetia, varia diuisiones explicantur. Ead. disp. 8. sect. 8. per tot.

19 Propheta cur dicitur videntes? Tractatu 1. disp. 3. sect. 8. num. 3. & Disput. 8. sect. 4. num. 1. & Sect. 5. num. 3.

Proponens fidem, seu Propositio externa.

- 1 Res falsa, quamvis vera existimetur, nunquam potest ita proponi, ut ad fidem infusam sufficiat. Tractat. 1. disp. 3. sect. 13. num. 9
- 2 Non requiritur, ut Deus immediate immediatione suppositi singulis obiecta fide proponat. Tract. 1. disput. 4. sect. 1. a num. 2
- 3 Requiritur tamen, ut immediatione virtutis intercedat specialiter circa propositionem cooperando ibid. a num. 6
- 3 Proponitur aliquando immediate à Deo fides. ibid. numero 5
- 4 Ad sufficientem fidei propositionem non satis est obiectum simpliciter proponi, ut à Deo revelatum, sed requiritur ut ex his quae proponuntur, prudenter appareat creditibile. Tractatu 1. disput. 4. sect. 2. numero 3
- Imò etiam evidenter creditibile, atq; adeo, ut certum & infallibile num. 4. & 5
- Quin etiam evidenter creditibile, quocumq; alio obiecto, seu doctrina repugnante. num. 6
- 5 Non est tandem propositio fidei sufficiens, nisi evidenter ostendat res fidei esse de facto credendas, & cuiq; opinioni contrariae preferendas. ibid. num. 7
- 6 Propositio fidei, non eodem modo sapientibus & idiotis facienda. ead. disp. 4. sect. 4. num. 8. 9. & 10
- 7 Propositio fidei ut sufficiens sit nonnunquam per internam vocationem completur. eod. num. 9
- 8 Proponens fidem alius proximus, remotus alius. Tract. 1. disp. 5. in pralud.
- Proximus non habet auctoritatem infallibilem habitualiter & permanenter. ibid. sect. 1. num. 3
- Habet autem actualiter, quoad certitudinem doctrine, quam sufficienter proponit. ibid. num. 4

Propositio de fide.

- 1 Propositio de fide, an alia mediata, alia immediata sit? Tractat. 1. disput. 3. sect. 11. a numer. 5. & Disput. 19. sect. 2. num. 10
- 2 An nunc dentur propositiones aliqua de fide, quae antea de fide non fuerint. Tract. 1. disp. 2. sect. 6. a num. 15
- 3 Propositionum, quae successu temporis creduntur, duplex genus. ibid. num. 18
- 4 Eadem propositio potest esse credita fide divina, & simul ratio credenda. Tractat. 1. disp. 3. sect. 12. num. 12

Propositio damnabilis

- 1 Propositio damnabilis, quid sit, & quotuplex? Tractatu 1. disputat. 19. sect. 2. num. 1
- 2 Propositio haeretica est absolute talis, & independenter à pertinacia vel animo proferentis. a num. 3
- Est idem in vigore cum haeresi. num. 5
- 3 Propositionem haeticam in varios modos qualiter nonnulli subdistinguant? ibid. num. 6
- 4 Propositiones omnes haeticae sunt formaliter aequè falsae, & haeticae. num. 7
- 5 Propositio erronea in materia fidei quid sit, & quomodo ab haeretica distinguitur? ead. sect. 2. a numer. 12
- Quid item propositio sapiens haeresis? num. 17
- Quid male sonans? num. 18
- Quid piarum aurium offensiva, scandaloosa, temeraria? numero 19. & 20

- 6 Propositio modalis censuram intrens sine fundamento damnabilis est, & eadem censura digna. num. 21
- 7 Eadem propositio aliquando pluribus censuris affici potest aliquando non item. eod. num. 21
- 8 Sola propositio proprie haeretica est materia haeresis. num. 22. & sect. 6. num. 6
- 9 Circa propositiones damnabiles etiam non haeticae errare, per se loquendo, peccaminosum est. Tractat. 1. disput. 19. sect. 6. num. 1
- Huiusmodi peccatum non est simpliciter haeresis. ibidem num. 3
- Imò nec ad illam reuocatur numero 4
- Sed habet malitiam curiositatis, oppositam studiositati numero 5
- 10 Nimia asseueratio in propositione, alias non damnabilis, potest esse peccaminosa. num. 6
- An aliquando etiam haeretica? ibidem.

Proximus.

- 1 Proximus est omnis rationalis creatura. Tract. 3. disp. 1. sect. 1. num. 3
- Idem sibi ipsi an proximus? num. 4
- Quid de peccatoribus in via? ibidem.
- Quid de damnatis & reprobis damnandis? num. 4 & 5
- 2 Proximus est obiectum minus principale Charitatis. ibid. numero 2
- Etiam quoad corpus. num. 6
- 3 Ipsa Dei bonitas increata est sufficiens ratio, ut propter eam diligatur immediate proximus, amore supernaturali. Tractat. 3. disput. 1. sect. 3. num. 1
- Item iustitia supernaturalis ipsiusmet proximi. ibidem num. 3
- Imò & bonitas naturalis ipsi intrinseca, supernaturalitè tamen regulata. num. 4
- 4 Proximi amor quomodo semper tendat etiam in Deum. Sect. 4. num. 12
- Vide Charitatis praecipuum. num. 7
- 5 Indignitas proximi non est sufficiens ratio ad dolendum de eius bono. Tract. 3. disp. 6. sect. 4. num. 3

Publicum.

- 1 Publicum, vel occultum quotupliciter dicitur delictum? Tractat. 3. disp. 8. sect. 6. numero 1
- 2 Publicum delictum, vide Correctio fraterna. num. 14.

R.

Ratio.

- 1 Rationem naturalem esse fundamentum fidei divinae, et rerum haeticorum. Tract. 1. disp. 3. sect. 1. num. 1
- Refellitur. ibid. a num. 3
- 2 Rationem rei creditae requiri ad fidem, quadrupliciter intelligi potest. ibid. num. 2

Regula fidei.

- 1 Regula aliqua infallibilis fidei in Ecclesia omnino necessaria est. Tractat. 1. disput. 5. sect. 2. a num. 2
- 2 Regulae fidei in quo differant à locis Theologicis? ibidem a num. 5
- Consensus Patrum & Doctorum, per se loquendo, non est regula fidei. ib. & sect. 3. n. 13
- 3 Regularum fidei numerus quis sit & quomodo colligatur? ead. sect. 2. num. 5

4 Scripsit

Index Rerum.

- 4 Scriptura & an quomodo sit regula fidei? Vide Scriptura. An etiam Traditio? vide Traditio.
- 5 In Ecclesia esse sensibilem & animatam regulam, quae fides infallibiliter proponat, ipsa fides docet. Tractatu 1. disp. 5. sect. 5. num. 2. Probatur etiam ratione à num. 3
- 6 Tota Ecclesia simul sumpta est infallibilis in credendo, non autem sufficiens fidei regula in docendo. Disputat. 5. Sectione 6. num. 9
- 7 Concilium Generale an & quomodo sit infallibilis regula fidei? Vide Concilium, à num. 19
An Summus pontifex? Vide, Papa. n. 36

Relapsus.

- 1 Relapsi heretici, etiam si verè penitentes sese ostendant, panā mortis afficiendi. Tractat. 1. disput. 23. sect. 2. numer. 7
An viui comburendi? ibid.
- 2 Relapsus an is sit, qui nouam heresim ab iurata commisit? ibid. num. 8
- 3 Relapsi verè penitentibus non deneganda Sacramenta penitentiae & Eu. charistia. numer. 12
- 4 Ad relapsum non sufficit praecipue abiurationem de vehementer suspecto, & aliam similem subsequi suspensionem. Tractat. 1. disput. 24. sect. 2. num. 7
- 5 Relapsus non censetur, qui post abiurationem heresim fauēt alteri damnato de vehementer suspecto. eod. n. 7
An saltem, qui post abiurationem heresim sufficienter probatam, denuo sit vehementer suspectus? ibidem.

Religio, Religiosus.

- 1 In Religiosum approbatione, an possit Pontifex errare? Tract. 1. disp. 5. sect. 8. num. 9
- 2 Religiosus an & quomodo possit facere Eleemosynas? Tract. 3. disputat. 7. sect. 2. numer. 3
- 3 Contra Religiosum hereticum potest immediate procedere Inquisitor, Tract. 1. disputat. 21. sect. 6. num. 27

Resolutio.

Resolutio fidei, vide Fidei obiectum formale. & verbo Ecclesiae, num. 25

Reuelatio.

- 1 Reuelatio propria quid? Tractat. 1. disput. 3. Section. 3. num. 7
Ab instinctu diuino differt. ibidem.
- 2 Reuelationem esse quidpiam Deo reuelanti intrinsecum, perperam nonnulli docuerunt. eadem disputat. 3. sect. 2. num. 5
- 3 Deus vt reuelans est obiectum formale fidei. ib. n. 3
- 4 Reuelatio priuata sufficienter proposita, in quacumq; materia versetur, sufficit ad assensum eiusdem speciei & habitus, cum alia fidei assensibus. Tractat. 1. disput. 3. sect. 10. numer. 5
Non tamen erit ille assensus elicitus à fide prout formati- ter Catholica est. num. 6
- 5 Reuelationem priuatam recipiens tenetur credere, quare- uelatur. ib. n. 7
Non sic ad ordinariè loquendo. ibid.
Possunt tamen alij aliquando obligari, si reuelatio pri- uata eis sufficienter proponatur. ibid.
- 6 Reuelationes priuatae quomodo probanda & examinanda? eod. numero 7
- 7 Reuelatio virtualis quid? & quomodo differat à confusa?

- Tractat. 1. disputat. 3. sect. 11. numero 5
- 8 Reuelatio formalis, confuse continens multas veritates, quomodo sufficit ad obiectum formale fidei, & ad assen- tiendum de fide particularibus in ea contentis. ibidem nu- mero 6
 - 9 Reuelatio tantū virtualis seu mediata non sufficit ad obie- tum formale fidei. à num. 7
Nec assensus in illa fundatus cum inuamine alicuius prin- cipi naturaliter euidentis, est perfectior quā Theologi- cus. eod. num. 7. & seqq.
 - 10 Reuelasse Deum mysteria fidei, ipsa fide diuina creditur. Tractat. 1. disp. 3. sect. 12. num. 8
Imò hac reuelatio in quocumq; actu fidei intrinsecè & per se primò creditur. ibidem numero 9
 - 11 Reuelatio diuina est obiectum formale fidei, prout creditur, fide solum insinua. ibid. num. 10
 - 12 Reuelatio, in re, falsa existimata tamen vera, non suffi- cit ad fidem diuinam. Tractat. 1. disputat. 3. sectio. 13. num. 3
 - 13 Reuelare culpam absolute sui reprobationem Deus non potest. Tract. 2. disp. 2. sect. 2. num. 6
Potest tamen de potentia absoluta. ibid.
 - 14 Reuelatio reprobatione non teneretur quis sperare beati- tudinem. imò nec posset. ibid. numero 7. & 8
Posset tamen sperare auxilia necessaria ad aliqua bona opera, & ad vitanda singula peccata. eodem num. 8
Non autem positue & proprie de sperare de misericordia Dei. ibid.
 - 15 Reuelationes facta prophetis, quales fuerint? vide Pro- phetia.

Rex, vide Princeps.

Ritus.

- 1 Ritus infidelium rationi naturali contrarij non sunt per- mittendi. Tract. 1. disp. 18. sect. 4. n. 9
Quid de ritibus soli fidei contrariis? num. 10
- 2 Ritus Iudaici, cur ab Ecclesia, & quibus limitationibus permittantur exerceri in acriis fidelium? ibidem numer. 10. & 11
- 3 Ritus, Vide Vestes.

Romanus Pontifex, vide Papa.

S.

Sacerdos.

- 1 Sacerdotes simplices & parochi ad quantam fidei notiti- am teneantur ex precepto. Tract. 1. disput. 13. sect. 4. num. 6
- 2 Sacerdos potest valide ab Episcopo heretico ordinari. Tra- ctatu 1. disp. 21. sect. 5. num. 9
Manet tamen suspensus quoad vsum ordinis accepti. nu- mero 10
- 3 Sacerdos hereticus quomodo valide conferat sacramen- ta? ibid.
Quomodo sacramenta alia? num. 11
- 4 Sacerdos ad beneficium promotus quam incurrat penam, si fidei professionem omittat? Tract. 1. disput. 14. sect. 6. num. 2
- 5 Sacerdos an possit indicere aut exequi bellum? Vide Bel- lum, late à num. 12
- 6 In sacerdotem hereticum procedere possunt Inquisitores. Tractat. 1. disp. 21. sect. 10. num. 27

Scandalum

- 1 Scandalum quid significet? Tract. 3. disp. 10. in praludio.
Scandali diuisio in agnium & passuum, ib. sect. 1. n. 1.
- 2 Scandalum esse peccatum fide constat. ibid. num. 2.
Habet malitiam specialem contra charitatem. numero 2. & 3.
- 3 Scandalum est ex genere suo mortale, potest tamen esse veniale. ibid. num. 4.
Peccatum veniale proximi an possit aliquando esse materia scandali mortalis? ibid.
- 4 Scandalum an sit impudice proximum, ne quod perfectioris boni est operetur? ibid.
- 5 Scandali specialem malitiam incurrit, qui alium inducit ad peccandum directa intentione, ut spiritualiter moriatur. Tract. 3. disputat. 10. sect. 2. num. 2.
Item qui directe inducit ad peccandum, etiam propter utilitatem, vel aliud quid simile. ibid. n. 3. & 4.
Imò quomodo indirecte inducat per actionem malam, vel habentem speciem mali. à num. 5.
- 6 Scandalum an grauius quam homicidium? ibidem numero 4.
- 7 In peccato scandali an detur etiam malitia eius speciei, in qua proximus peccat. à num. 8.
- 8 Petere à proximo vel consulere opus, quod sine peccato praestari nequit, est malum malitia scandali. Ead. disp. 10. sect. 3. num. 1.
Quid si opus licite fieri possit, moraliter autem sciam, non sine peccato fore praestandum? ibid.
Quid de parato vel non parato alias ad peccandum? numero 2. 3. & 4.
- 9 Scandalum non est consulere parato ad maius, ut minus malum efficiat. Ead. n. 4.
- 10 Opus de se inductiuum scandali, malitiam eius contrahit, nisi ex circumstantiis hic & nunc moraliter constet, nullum in proximo damnum consequitur. ibid. n. 5.
Item: opus de se quidem indifferens, sed factum animo inducendi alterum ad malum. non. 6.
- 11 Opus de se honestum, per accidens potest habere malitiam scandali actiui. ibid. num. 8.
Quid de operibus, quae cadunt sub precepto? num. 9.
- 12 Scandalum quomodo vitium nasci permittatur, quam veritas relinquatur? ibid.
- 13 Ad vitandum scandalum non tenetur mulier omittere sacrum, aut non se ornare. Ead. sect. 3. n. 10.
An tenetur quis pretermittere bona temporalia, ne scandalum oriatur? ibid.
An potius fame perire, quam cibis vitii scandalosis? ibidem num. 10.
- 14 Quando sit peccatum scandali vendere vel dare alteri rem quam male est vsurus? Tractat. 3. disputat. 10. sect. 4. à numero 1.
Quid si sit indifferens, & venditor nihil sciat de intentione emptoris. ib. num. 3.
Quid si sciat, fore ut emptor ea male vitatur? num. 4.
- 15 Scandalum an sit, vendere arma iniuste bellantibus? Ead. sect. 4. num. 5.
An locare domum meretrici? ibid.
An ministrare hero vel domo cibos vitiosos in die ieiunii? ibid.
- 16 Scandalum an sit, vendere rem postivè prohibitam, etiam si constet emptorem non male ea vsurum. ibidem numero 6.
Quid de remigantibus contra Christianos, & adificanti-
bus templum idoli? ib. n. 7.
- 17 Scandalum quomodo proprium imperfectorum? num. 8.
Scandalum dans damnificanti, an reheatur damno? ibidem.

Scibile, scientia.

- 1 Scibile dupliciter potest denominari obiectum. Tract. 1. disputat. 3. sect. 2. num. 7.
- 2 Scientia, Vide Fidei actus. à numero 8.

Schisma, schismaticus.

- 1 Schismatis Etymon: & quam contumacitatem signat? Tract. 3. disp. 12. sect. 1. num. 1.
- 2 Schisma aliquando cum heresi coniungitur, aliquando non item. ibid. num. 2.
- 3 Schisma per se directe intentum est peccatum specialiter contrarium charitati. ibidem num. 4.
- 4 Schisma vel est in actu tantum, vel etiam in effectu. numero 5.
- 5 Ad propriam schismatis malitiam contrahendam sufficit voluntarium indirectum. ibid. num. 8.
Heresis omnis est schismaticus. ibid.
- 6 Schisma, an possit esse contra unitatem specialem private congregationis? num. 9.
- 7 Schismaticus quomodo possit esse Papa? eadem sectore. 1. num. 2.
Tempore Schismatis, quid faciendum? ibidem num. 11.
- 8 Schismatis malitia ex suo genere minor est quam heresis: ex circumstantiis aliquando maior. ibid. num. 10.
- 9 Schismatici sunt ipso facto excommunicati saltem in Bulla Cane. Tractat. 3. disputat. 12. sect. 2. num. 1.
An etiam de iure communi? ibid.
- 10 Schismatici puniri possunt omnibus sere hereticorum penis ibidem num. 2.
Sola lege Ecclesiastica, id est ipso iure, priuantur dignitatibus & beneficiis ecclesiasticis. num. 3.
Potestate ordinis non priuantur. ibidem.
Papa pure schismaticus nullam ex d. tis penis incurrit. ibidem.
- 11 Schismatici an sint membra Ecclesie? Tractat. 1. disp. 9. sect. 1. à num. 3.

Scriptura, Scriptor Canonicus.

- 1 Scriptura definitio expenditur. Tractatu 1. disp. 5. sect. 3. num. 3.
Etiam quoad verba debet esse ab Spiritu Sancto. Latè numero. 4. 5. & 15.
- 2 Scripturam esse infallibilem fidei regulam ipsa fides docet. ibid. num. 6. & seqq.
- 3 Librorum Canonicorum tres classes, quam habeant auctoritatem? num. 9.
- 4 Editio vulgata est infallibilis regula fidei. num. 10.
- 5 Scriptura Sacra est intellectu difficilis. numero 11.
plures habet sensus sub eadem litera. num. 12.
sensus spiritualis & literalis quid & quotuplex? ibid.
- 6 Scriptura eo spiritu interpretanda est, quo facta. numero 13.
- 7 In Scriptura an aliquid humano spiritu scriptum? ibidem numero 14. & 15.
- 8 Scriptori Canonico quomodo auxiliatur Spiritus Sanctus? Tractat. 1. disputat. 8. sect. 4. numero 6.
An certo sciat se canonice scribere. ibid. & disputat. 5. sect. 3. num. 15.

Secta.

- 1 Secta quid sit? Et an eo nomine fides Catholica appellari possit? Tractat. 1. disputat. 19. Sect. 1. num. 4.

INDEX RERVM.

- 1 Substratio particula. Et omni mutatio qua sensum non variat, a. cadentia est. Et ib. de alijs mutationibus. pag. 24. 2. 4. 1
- 6 Communicatio verbi secundum Ecclesiam usum, est forma explicanda. 26. 2
- 7 Non oportet vulgari lingua proferri. 27. 1
- 8 Mutatio verborum forma in scripturâ, vel nutus in matrimonio solum valet. 27. 2
- 9 Error in forma non expressus, non destruit sacramentum. 28. 2
- 10 Non est necesse, ut forma explicet omnes causas sacramenti. 211. 2

Communia materia, & forma.

- 1 Vtraque significat. 21. 1
- 2 Debet esse determinata iuxta Christi institutionem. 15. 2. 23. 1 & 2
- 3 Mutatio substantiâ in qualibet destruit sacramentum, secus accidentalis. 25. 1 & 2
- 4 Materia & forma eadem vbi que, non est meritis. pag. 30. 1

Institutio.

- 2 Quæ à Christo facta, nullo modo ab Ecclesia potest mutari. ibid.
- 2 In multis excedit institutionem sacramentum legi veteris. 137. 1
- 3 Debet et potestas instituendi sacramenta, licet potuerit communicari nulli in reatura communicata, nec communis. and. 137. 1. 138. 1
- 4 Nec secundum rationem genericam, nec specificam, omnia ad dandam primam gratiam instituta, sed vel illam, vel aliquod gratie augmentum. 64. 1. 66. 1

Necessitas.

- 1 Omnia vitia, non tamen omnia necessaria. 171. 2
- 2 Necessitas medijs & præcepti respectu sacramentorum, que ibid.

Efficacia.

- 1 Per vtramque partem efficiunt. 21. 1
- 2 Non additur illi aliqua qualitas, per quam causent. pag. 61. 2
- 3 Per quid eleuentur. 89. 1
- 4 Vt instrumenta Physica causant gratiam habitualement, sacramentalem moraliter tantum. 82. 2. 94. 1. 95. 2
- 5 Neque ad hoc indigent præiacta actione. 89. 1. Quando causant. 79. 1
- 6 At effectum, qui interdum datur, recedente fictione, morales tantum concurrunt. 96. 1. 236. 1
- 7 Magis repugnat sine gratia reddere hominem gratum, quam gratiam producere. 83. 2
- 8 Vt in voto, non causant gratiam ex opere operato. 73. 2. 74. 2

Subiectum Sacramenti.

- 1 Omnes & soli viatores sunt sacramentorum capaces. Angeli tantum de potentia absoluta, irrationalia vero sacramentalium tantum. 160. 1. 161. 1
- 2 Status v. a. quoad huc, à natiuitate in hoat. ibid.
- 3 Tenetur suscipiens adhibere necessaria ex parte sua ad substantiam & decentem modum recipiendi sacramentum. 140. 1. 189. & 2.
- 4 Non semper tenetur accedere in gratia. ibi. Sed dispositus, vt illam suscipiat. ibid.
- 5 Quasi peccat petendo à non habente, vel irritè pte potest. 190. 1
- 6 Et à prohibito, excommunicato & heretico licet rite datur & parato. ibid.
- 7 Non v. o. semper peccat recipiens sacramentum à publico concubinario. ibid. vel ab eo, qui, um possit licite dare, daturus non est sine peccato. 192. 2. & 193. 1
- 8 Ex iusta causa interdum hoc licere, & quando, ac quomodo. late tractatur ibid. vsque ad 194. 2

9 Sufficit petenti, quod si moraliter non esset de ind. stione ministri. ibi.

Dispositio.

- 1 Per ordinem ad gratiam habitualement pensanda. 662.
- 2 Quod ut que morale, actuale, v. habituale, non detestatum saltem per attritionem, impeditur. Et in sacramenti, secus vitiale. ibid. 691. 70. 1.
- 3 Ad recipiendum in promissionem peccati mortalis, & primam gloriam per sacramentum, requiritur dispositio per aliquod actum, saltem attritionis, que in sacramentis v. non. ibi. non sufficit nisi per accidens. ibid.
- 4 In habente tantum originale, sufficit voluntaria conversio, qua propriam iustificationem & aliam nam amicitiam amplectatur. 695. 2
- 5 Ad augmentum gratie sufficit status gratie. 224. 2
- 6 Quæ dispositio ad sacramentalem gratiam. 70. 2
- 7 Et v. c. s. sacramenti effectus. 73. 2
- 8 Dispositio in equalis vnde sumenda. 310. 2
- 9 Nulla qualitas per modum ornatus producit à sacramentis. 82. 2. vsque ad 84.
- 10 Vt sacramentum adulto collatum, sit validum, requiritur eius voluntas formalis, virtualis, v. interpretatiua. 162. 2
- 11 Non tamen in iustitia, vel poenitentia, nisi in sacramentis confessionis. 163. 2

Effectus.

- 1 Omnis vera iustitia per sacramenta incipit, augetur, vel reparatur. 1. 1
- 2 Omnia causant gratiam habitualement ex opere operato, obice desistente. 64. 1. 68. 2. 62. 1
- 3 Aliqua conferre possunt primam gratiam, imo omnia aliquando. 65. 1. 66. 2
- 4 Virtutes & Spiritus sancti dona, simul cum gratia conferuntur, vel augetur. 66. 2
- 5 Vnumquodque suam propriam gratiam sacramentalem efficit. ibid.
- 6 Sacramenta viuorum remittunt mortale nisi in voto poenitent. 69. 2
- 7 Effectus sacramenti, nec ex Dei voluntate vel predestinatione, nec ex ministri merito, vel impetratione augetur. 71. 2. & 72. 1
- 8 Quo maior dispositio, effectus est maior. 72. 2
- 9 Effectus proprie sacramentalis, non datur per votum sacramenti. 74. 2
- 10 Omnia que imprimunt characterem, habent suum effectum recedente fictione. 223. 1. 324. 2
- 11 Non omnia characterem imprimunt. 114. 2
- 12 Que imprimunt, prius moraliter suscipiunt illum, quam gratiam. 117. 1
- 13 Non suppletur à Deo, si ritum fiat sacramentum. 143. 2

Minister.

- 1 Ille verus est minister, quem Christus designauit seu instituit. 145. 2
- 2 Medio sacramento efficit effectum sacramenti, nec habet alium influxum. 131. 1
- 3 Consecratio bonitas, vel fides ministri, nihil conferit ad substantiam vel maiorem effectum sacramenti. 131. 1. 138. 1. 157. 2
- 2 Soli homines ministri sacramentorum, licet non omnes. 145. 2. 146. 1
- 5 Neque angelus de potentia ordinaria, nec anima separata, bene tamen homo, etiam cum corpore glorioso resurgens. 141. 1
- 6 Minister sacramenti non se gerit vt præcise referens alienius voluntatem, sed vt potestate vtens. 148. 2
- 7 Minister ab Ecclesia prohibitus, si omnia requisita adhibeat, licet ministrando peccet, votum consecrat sacramentum. 32. 1
- 8 Triplex potest haberi intentio circa sacramentum. 141. 1

- 9 Requiritur intentio faciendi, quo Christus & Ecclesia, non externas operationes tantum. 150.1. 148.2
- 10 Deus intentionis irritat sacramentum 142.2
- 11 Semper presumenda nisi de seculo constat exterius. 143.2

- Dignitas.
- 1 Cur perfectiora & digniora sacramenta veteris legis 1.1 & latius. 57.1
- 2 Quem ordinem perfectionis seruent. 170.2

- Nomina ex Scriptura & Patribus.
- 1 Septem columnae, quas si in diuina sapientia excidit, ut supra eas Ecclesia domum adificaret. ibid.
- 2 Septem vberissimi gratiae fontes, quos verbum Dei in sua domo perennes esse voluit. ibid.

- Erroreres varii.
- Error dicentium non requiri determinata verba, sed verbum concionatorum tantum, impugnat. 344.2. per totum
- 2 Qui heretici omnia haec sacramenta negant. 1. 55.1
- 3 Error dicentium, non conferre gratiam nisi excitando fidem resillitur. 111.2
- 4 Error etiam constitutus dicentium, non significare sanctificationem sed diuinam tantum beniuolentiam aut praedestinationem vel esse sigillum iustitiae acceptae per fidem. 62

- Sacramenta veteris legis.
- 1 Alia praeter circumcissionem, quae ad tria capita reducuntur. 53.2. 54.1
- 2 Non omnes caeremoniae illius legis fuisse sacramenta, sed quae circa inanimata, sacramenta instituta. 54.1

- Essentia.
- 1 Eorum definitio. 14.1
- 2 Vniuocae conueniunt cum sacramentis nouae legis. 8.2. & 53.2. Eorumque discrimen. 10.1
- 3 Fuisse nostrorum figurae, & significabant gratiam per Christum dandam. 9.1. & 54.1. 10.1
- 4 Non significabant gloriam, ut post illum statum consequentem. 10.2
- 5 Non habuerunt propriam materiam & formam, determinatum tamen ritum. 24.1
- 6 Omnia a Deo immediate instituta. 156.1
- 7 Ex praecipuo tantum necessaria his qui ex lege circumcidebantur vel legem profitebantur. 54.1 & 2.
- 8 Nec ut physica nec ut moralis causa gratiam conferebant ex opere operato, quia eam non continebant. 105.2. 107.1
- 9 Merebantur per illa iusti de condigno gratiae augmentum. 108.2.
- 10 Non impimebant characterem. 114.2

- Sacra.
- 1 Sacra dicuntur omnia deputata ad sacramenta vel sacrificia per agenda. 172.2.

- Sacrificium.
- 1 Alicuae significatione metaphorica huius nominis. 877.1. & 2. Eius Etymologia ibid.
- 2 Quid proprie sacrificium dicatur. 143.2
- 3 Proprius de actione sacrificandi, quam de re sacrificata dicitur. 882.1

- Essentia.
- 1 In quo conueniant & differant sacrificium, & sacramentum. 6.2
- 2 Sacrificium sub genere signi ad placitum constituitur. 928.2
- 3 Praecipuus sacerdotis actio est sacrificium ibid.
- 4 Supremum laetiae cultum coninet. 130.1
- 5 Moralibus significatio de eius essentia, non mystica, licet probabile sit omnia sacrificia a Deo instituta mysticam habuisse. 878.2
- 6 Duplex sacrificij definitio 885.2 886.1
- 7 Internus cultus, sacrificandi propositum, vocalis laus diuina, mors martyrum, solum analogice dicuntur sacrificia. ibid. 2

- 8 Non est de iure nature, licet sit valde accommodatum ad implendum praecipuum naturale colendi Deum. 890.1
- 9 In vnoquoque sacrificio, cultus Dei exterius, mystica significatio, & satisfactio pro peccato, consideranda. 893.2
- 10 Ratio sacrificij potior ratione sacramenti, licet non in omnibus inferioribus. 927.2
- 11 Diuersus ritus in sacrificio, si eisdem semper motuum adferat, constituit diuersa specie sacrificia, quatenus sensibilia signa sunt, non quia actus virtutis. 925.2
- 12 Non est de essentia sacrificij, quod proximum offerens de illo participet. 916.1

- Vide Sacramentum, §. Essentia.
- Materia & forma.
- 1 Materia sacrificij consistit in oblatione rei permanentis Deo immediate facta. 883.2
- 2 Oblatum & rem oblatam comparato, haec ut materia, illa se habet ut forma. 884.1

- Per hanc oblationem debet immolari res oblatae, & qualiter. 884.1. & 2. 9. 6.2
- 3 Non est ne esse in vniuerso sacrificio rebus quae actiones, quibus res consecratur, offerunt, & immolantur, in conueniunt, sed sufficit offeratione distinctas. ibid.
- 4 Requiritur tamen in quouis sacrificio aliquid, quod a aliquo alicui pro aliquo offeratur, non tamen oportet haec omnia esse realiter distincta. 885.1
- 5 Requiritur etiam altare & legitimus minister. ibid.

- Instituto.
- 1 Ad sacrificia institueda satis in omnia causa est gratiarum actio. 34.1
- 2 Sacrificiorum usus fidelibus & in fidelibus communis. 840.1
- 3 Semper poterunt homines a sacrificia institui, licet Deus in aliqua republica hanc potestatem sibi reseruauerit. 879.2 & 880.1

- 3 Necessaria est ad hoc publica auctoritas. 881.2. & 881.1

- Quotplex sit.
- 1 Aliud honorarium, aliud in expiationem peccati. 6.2. Aliud legis naturae, aliud scriptae, aliud gratiae, & in quo haec inter se differant. 887.1 & 2
- 2 Sacrificia, quae ex animalibus fiebant, hostia & victimae, quae ex terrae fructibus, immolationes, quae ex liquoribus, libamina dicebantur. ibid.
- 3 Aliud holocaustum, aliud hostia pro peccato, aliud hostia pacifica. 887.2 & 888.1
- 4 Aliud cruentum, aliud incruentum. ibid.
- 5 Alia in varios quae sine instituta. 881.1
- 6 Sacrificium propitiatorium triplex. 893.2

- Effectus, & Minister.
- 1 Cur idem sacrificium multis prodesse, & pro pluribus offerri possit, non vero sacramentum. 6.2
- 2 Minister sacrificij sacerdos, qui publica debet auctoritate designari, vel consecrari. 882.1

- Sacrificium nouae legis.
- 1 Cur Deus sibi reseruauerit institutionem sacrificij, in hac lege. 880.2
- 2 Est in hac lege verum sacrificium, quod vnicum constituit omnes sacrificiorum rationes perfectissime conuenit. 894.1 & 2. 898.1
- 3 Potuit esse in hac lege sacrificium cruentum, quod valde excederet cruenta lege veteris. 895.2
- 4 Cur in hac lege vnicum sacrificium, cum tot sacramenta. 903.1

- Vide verbum, Missa.
- Sacrificia veteris legis.
- 1 Multa fuisse, quae tamen non erant sacramenta. 6.2
- 2 Vniuocae participant rationem sacrificij cum vestro. 898.2
- 3 In alicuius rei insertu potius quam in effectus sui productione, instituta. 916.2

Sacrificij

INDEX RERVM.

Sacrificia legis naturæ.

1 Etiam legi naturæ sui sacrificium cruentum & incruentum. 388.2

Vide verbum Lex naturæ & verbum Melchisedech.

Sanctificatio.

1 Duplex, alia interna & perfecta, alia legalis & imperfecta. 7.1

Sandalia.

1 Sandalia Episcoporum speciale habent benedictionem. 1026.2

2 Olim sacerdotes utebantur sandaliis ibid.

Sanguis.

1 Pars est corporis humani viui non vero mortui. 605.1

2 Semper habet diversam formam intra corpus, & extra. 633.2

Satisfactio.

1 Non est pars essentialis, sed integralis sacramenti Penitentia, valet, sacramentum, licet illa omittatur, vel non iniungitur. 88.1

2 Intenso satisfactoris in multitudine satisfactoris constituit. 973.2

3 Opera satisfactoria qualiter imponi possint baptizando. 251.1

Signum.

1 Signum ad placitum non constituitur per relationem realem nec rationis, sed per extrinsecam denominationem. 19.2

2 Supponit pro tota adequata materia imposta ad significandum. 21.2

3 In eo totalis forma est significatio imposta, reliqua ut materia se habent. ibid.

4 In his signis sepe contingit dari signum rei, & signum signi. 900.1

5 Signi ad placitum ratio non mutatur Metaphysice ex eo, Quod magis vel minus dures, mutatur tamen moraliter. 13.1

Siligo.

1 Deliciae tritici, Hysopus, Candeal. significat. 87.1

Simon Magus.

1 Ab Apostolo baptizatus, nunquam tamen Confirmatus fuit. 322.2

Spes.

1 Quæ spei motiva in Eucharistia. Vide Eucharistia, S. Institutio.

Species.

1 Species rerum fidei. Vide verbum, Fides.

2 Species sacramentalis. Vide Eucharistia, S. Species sacramentales.

Spelta.

1 Variæ eius acceptiones apud auctores. 491.2

2 An sit materia Eucharistia, Vide Eucharistia materia, Status Innocentia.

3 In eo esset cultus Dei exterius, quo homines publice Deum colunt. 35.2.34.1

4 Haberes si durassent vera sacrificia. 34.1.35.1. & 36.1

5 Per species & signa sensibilia cognoscuntur res fidei. ibid.

6 Essent in eo statu imagines scripturæ, signa vocalia, & rationis figure. 36.1

7 Homines contemplationi continuo fere vacarent, pagina. 38.1

8 Christus tunc non esset venturus, probabilis quod sententia non forent, si autem esset venturus non essent aduentum. 37.2

9 Ex qua sententia probabilis est futurum Eucharistia sacramentum. 38.1. & Larius. 463.1

10 Baptismus, Penitentia, Extrema unctio & Confirmatio, non potuissent esse, secus matrimonium & ordo. 38.1

11 Minibus, si tunc peccarent, sufficiens remedium esset contritio. ibid.

9 Illis autem spirituum penitentia concedendum ut Adæ, probabilis est. 38.2

10 Non fuit ne factio in eo statu, quo tempore duravit, aliquod sacramentum. 36.2. An vero futurum fuisset si staret, duraret, incertum est. 37.2

Vide verbum, Adam.

Stola.

1 Idem quod orarium significat. 1043.1

2 Stole usus inferioribus Diacono non conceditur, illi vero, cur sub humero gestare præcipiatur. ibid. 2

Vide verbum, Missa, S. Minister.

Subdiaconus.

1 An peccet exercendo suum officium in mortali. Vide Sacramentum noua legis, B. P. ismus, & Eu. h. ristia, S. Minister.

Substantia.

1 Propriam presentiam habet, cum qua potest seclusa quantitate manere. 537.2. 549.1

2 Hac presentia diuisibilis est in ordine ad spatium ex propria ratione. 516.1

3 Substantia seclusa quantitate sine rediret ad punctum, siue diuisibili spatio præfens maneret (quorum utrumque est possibile, neutrum ne essarium) non necessario esset tota in toto, & tota in qualibet parte. 550.1

4 Impliat partes substantia sublata quantitate redire ad unam indiuisibilem entitatem. 551.1

5 Habet propriam expr. n. s. nem substantialem, substantialem, indiuisibilia, quibus hæ partes continuantur. 551.2. 556.2

6 Sicut per quantitatem habet duplicem extensionem in ordine ad se & ad locum, ita & duplicem aequalitatem. 567.1. 587.1

7 Separata a quantitate capax est presentia & actionis ex diuina virtute. 578.1

8 Cur separatis accidentibus a substantia statim desinat esse. 611.2.

Substantialis modus.

1 Modus, qui ad constitutionem vel complementum substantia non concurrat, non potest esse substantialis. 535.2

Sympathia.

1 Sympathia potentiarum non pendet ex loco, sed ex identitate anime, in qua pot. n. e. radicantur. 573.1

Templum.

1 Vide Ecclesia, & Missa, S. Vbi celebranda.

Tempus.

1 Tempus intrinsecum non potest in eadem re secundum idem esse multiplicari. 566.2

Theologia.

1 Euidenter soluit argumenta contra fidei mysteria, non negatiue tantum, sed positive. 529.1

2 Ut suprema sapientia de reliquis scientiis indicat, illasque corrigit. 587.1

Traditio.

1 Traditio Ecclesie circa rem fidei, quando ab Apostolis quando a Christo immediate emanasse intelligatur. 135.2

Transsubstantiatio.

1 Quam conuenienter hoc nomen significet conuersionem, que fit in Eucharistia. 594.1

2 Includit quidquid est de ratione conuersionis, & aliquid super addit, per quod a cæteris conuersionibus differt. 595.1

3 Ut passiva, & ut actiua considerari potest, & quid verum sit. 600.1

4 Nullatenus in prædicamentali relatione consistit, sed in dependentia effectus à causa per modum cuiusdam fieri. ibid.

5 Substantia panis, que transsubstantiatur, nullo modo manet in Eucharistia, imo neq. in rerum natura, nec secundum materiam, nec se unquam formam, sed secundum accidentia tantum. 580.1. 583.1. & 2. 584.1

6 Nec manet substantia, suppositalitas, neque existentia panis. 585.1

INDEX RERVM.

- 7 Non solum transubstantiatio, sed ne transmutatio fieri potest inter specificas differentias tantum, manifeste videtur in uno genere, ut ubi totalis transmutatio. 587. 2
- 8 In transubstantiatione panis & realis actio intercedit, qua corpus Christi sub speciebus consistit, que circa Christi corpus versatur. 599. 2
- 9 Terminus transubstantiationis non est presentia corporis Christi in loco, ubi erat panis, nec aliqua eius visio in speciebus. 604. 2. 602. 2
- 10 Proprius eius terminus est substantia corporis Christi, quatenus illi in iam preexistente & productum contingit per modum vere confirmationis. 603. 2
- 11 Transubstantiatio non est actio tantum adductiva, etiam ex mente D. Thomae. 604. 1. 655. 1
- 12 Impliat panem transubstantiatio in Christi corpus, nisi in aliquo, vel modo alteri, habeat corpus Christi. 602. 1 & 1. 607. 2
- 13 Transubstantiatio, vel acquisitio presentie, que illam comitatur, non est propria mutatio. ibid.
- 14 Licet habeat, quidquid influxus creativus, non tamen fit per modum creationis. 608. 2. & 609. 1
- 15 In transubstantiatione panis substantia definit ex vi actionis positivae, & qualis sit. 609. 2. 611. 1
- 16 Substantia panis in transubstantiatione non annihilatur, imo etiam si illi non succederet Christi corpus, non annihilaretur ex vi actionis, qua modo definit. pag. 613. 1 & 2. 614. 2
- 17 Totam transubstantiatio in vino instanti perscitur, quod est primum esse corporis Christi sub speciebus, & primum non est substantia panis. 616. 2
- 18 Per illam totum panem in totum Christi corpus convertitur, ita ut materia in materiam, & forma in formam convertatur. 618. 2
- 19 Non repugnat per transubstantiationem aliqua etiam accidentia desinere. 678. 1
- 20 Actio instrumenti ad transubstantiationem concurrentia ubi recipiatur. 747. 2
- 21 Actio est ex omni parte supernaturalis, & mirabilius opus creatione non vero incarnatione. 616. 2
- 22 Plura concurrunt miracula in hoc opere, & qua sint. pag. 609. 2
- 23 Egregia comparatio Eucharistiae & Incarnationis. 613. 2
- 24 An sit miraculum. 617. 1
- Typha.
- 1 Materia dubia est sacramenti Eucharistiae. 492. 1
- Verbum.
- 1 Verbum consonatorium non est necessarium sacramentis. 24. 1
- 2 Verba, ex quibus constant sacramenta que sint, quando mutantur, & cum qua mutatione destruat sacramentum. Vide Sacramentum, & Sacramenta nouae legis. §. Materia, & §. Forma.
- Verbum diuinum.
- 1 Quomodo sit in Eucharistia. Vide Christus in Eucharistia. §. Verbum diuinum, & Vnio hypostatica Veritas.
- Vide, Propositio.
- Vespera.
- 1 Vespera a alia meridiana, alia, nocturna, & quid vrag. sit. 453. 2. & 454. 1
- 2 Vespera nocturna sequenti festivitatis initium apud Hebraeos. ibid. Finem diei in Scriptura significat. 454. 1
- Vinum
- 1 Solum vinum vitis simpliciter vinum, reliqui liquores, secundum quid tantum. 499. 1
- 2 Vinum album & nigrum solum accidentaliter differunt. ibid.
- 3 Vinum congelatum non amittit veram vini substantiam. 500. 2
- Vide Eucharistia, §. Materia.
- Virtus.
- Virtutes quo modo insuntantur per sacramenta. Vide Sacramenta nouae legis. §. Effectus.
- Vitio.
- 1 De potentia absoluta fieri potest visio obiecti non existentis. 565. 1
- Viuens & vita.
- 1 Vita spiritualis cur non indigeat tanquam melio simpliciter necessario, cibo extrinsecus adueniente, sicut corporalis. 445. 1
- 2 De viuentibus proprie intelligitur principium Aristotelis, Omnium natura constantium datum esse certum terrarum magnitudinis & paruitatis. 473. 2
- Vnctio.
- Vide Confirmatio, §. Matriti.
- Vnio.
- 1 Alia formalis, alia effectiua, & quid vrag. sit, & per quid inter se distinguantur. 539. 1. 543. 1
- 2 Inter substantiam & accidens non potest esse vnio substantialis, neque ex accidentali & substantiali mixta. 539. 1
- 3 Cum subiectum & accidens vniuntur, necessesse est, vnum quodammodo esse actum alterius. ibid. 2
- 4 Vnio hypostatica non fit in natura, sed in persona. 579. 2
- 5 Quae vniuntur, prius debent fieri sibi inimicam presentia. 601. 2
- 6 Vnio accidentis ad subiectum, modus est accidentalis, ad predicamentum talis accidentis pertinens. 680. 2
- Vorum.
- 1 Vouens ingredi in religionem, tenetur, quam primum moraliter possit, votum implere. 361. 1
- Vide verbum, Sacramentum, Sacramenta nouae legis, Baptismus, §. Votum, & Eucharistia, §. Necessitas.
- Vsus.
- 1 Vsus rei aliquid supra rem ipsam addit. 472. 1

FINIS.

NOGVNTIAE,

Ex Officina Balthasaris Lippii,

M. DC. XVIII.

Sorbi Jesu Paderb. 1683.